Amigoe

VANDAAG

RONNIE CASSERES
...politiek besluit...

101STE JAARGANG — NO.: 231 VRIJDAG 5 OKTOBER 1984

Nieuws in vogelvlucht

BEIROET — De VS-regering heeft een plan voor bespoediging van de terugtrekking van Israel uit Libanon, aldus de Libanese minister, tevens Sji'itenleider Berri. Sommige punten van het plan zijn echter onaanvaardbaar. Hij verwacht dat Israel binnen 6 maanden vertrekt. De VS wekken echter de indruk dat men de tijd nog niet rijp acht voor een dergelijk plan.

*****

WASHINGTON — De VS-regering heeft gisteren een half miljoen ambtenaren naar huis gestuurd, omdat men technisch gezien geen geld meer had voor het uitbetalen van de salarissen omdat de senaat een aantal deelbegrotingen van het op 1 oktober begonnen begrotingsjaar niet tijdig heeft behandeld. Vandaag konden zij weer aan de slag. Essentiele onderdelen van het regeringsapparaat zoals Defensie kunnen normaal doordraaien dankzij een speciale regeling. Het congres is de laatste jaren vaak te laat met het afsluiten van de begrotingsbehandeling, waarbij het overheidsapparaat alleen dankzij speciale regelingen kon blijven draaien.

*****

MAPUTO — Het bestandsakkoord tussen guerrilla en regering in Mozambique heeft nog geen vrede gebracht. Er wordt in het 2 punten tellende akkoord ook geen datum genoemd van het stoppen der vijandelijkheden. Beide partijen hebben aangekondigd de strijd te zullen voortzetten. Toch bestaat er hoop dat er vooruitgang zal komen in het vredesproces.

*****

NEW DELHI — Het bestuur door de centrale overheid over de Indiase deelstaat Punjab is tot april 85 verlengd. Het werd 1 jaar geleden ingesteld. Het blijft onrustig in deze staat.

*****

PARIJS — Het olieverbruik in de westerse industrielanden neemt sneller toe dan werd verwacht, maar er bestaat nog steeds een overschot op de wereldoliemarkt, ook al produceert de Opec minder dan de afgesproken maximum- hoeveelheid. De prijzen zijn nog steeds lager dan officieel is bepaald. Aldus het Internationale Energiebureau IEA.

*****

BONN — Bonn sluit voorlopig tot zondag zijn ambassade in Praag wegens de toeloop van Oostduitsers die hopen op toestemming om naar het Westen te reizen. Het aantal asielaanvragen is niet te verwerken. Het was de eerste erkenning van Bonn van deze toestand. Er zitten ruim 40 Oostduitsers in de ambassade.

*****

BEIROET — Islamitische gesluierde vrouwen hebben bars en bingokampen in Beiroet geplunderd en daarbij veel vernielingen aangericht, waarbij de sterke drank het moest ontgelden. Dit als begin van een 10 dagen durende Shi'itische rouwperiode.

*****

WASHINGTON — De VS hebben het verzoek afgewezen tot onderdak aan de 6 Zuidafrikaanse anti-apartheids-activisten die in het Britse consulaat van Durban gevlucht zijn. In uitzonderlijke omstandigheden verleent Amerika slechts tijdelijk toevlucht, maar in dit geval gaat dit niet op, aldus de VS.

*****

LONDEN — Het aantal werklozen in Engeland bedroeg eind september 3,28 miljoen, een record. In september kwamen er 168.000 werklozen bij. Hij bedraagt 13,6% van de beroeps- bevolking. De regering noemt het cijfer zeer teleurstellend.

*****

PARIJS — President Mitterand van Frankrijk brengt in november een bezoek aan Syrie op uitnodiging van zijn collega Assad. Dat kan misschien positief zijn, aldus de Israels ambassadeur.

*****

WASHINGTON — Het VS-huis heeft een protectionistische wet aanvaard met staal- en wijn-import waarbij het risico groot is dat de handelsrelaties met de EG verslechteren. Het ontwerp moet nu worden gecombineerd met een soortgelijk senaatsplan.

*****

GENEVE — Hanoi en de VS zijn het eens geworden over het overbrengen van duizenden Amerikaans-Vietnamese kinderen naar de VS. Men bereikte ook een voorlopig akkoord over de vrijlating van 10.000 politieke gevangenen, die de VS moeten opnemen. Zij zaten vast omdat zij met de VS hadden samengewerkt.

*****

WASHINGTON — De VS willen opheldering van Griekenland omdat premier Papandreou gesuggereerd heeft dat het in september 83 door de SU neergeschoten Zuidkoreaanse passagiersvliegtuig spionage bedreef voor de CIA. Dit acht men onverantwoordelijk gepraat.

*****

PAUSELIJKE BEMIDDELING MET SUCCES BEKROOND

Argentinië en Chili vinden elkaar voor eindredactie verdrag

Akkoord in Beagles-conflict

BUENOS AIRES — Argentinie en Chili hebben een akkoord bereikt over de redactie van het verdrag, dat een einde moet maken aan het grensgeschil tussen beide landen ten aanzien van het Beagles-kanaal. Dit deelde het Vaticaan mee. Paus Johannes II heeft in dit geschil bemiddeld. Nog voor het einde van het jaar zal het verdrag worden ondertekend, zo neemt men aan. In Chili was de algemene reactie enthousiast en vreugdevol, in Argentinie waren de reacties gemengd.

In het Vaticaanse communique wordt gesproken over «een volledige overeenstemming» tussen Buenos Aires en Santiago op basis van het voorstel dat de paus in december 1980 aan de twee regeringen heeft voorgelegd. In het communique worden echter geen details verstrekt over het te verwachten akkoord dat binnen afzienbare tijd zal worden ondertekend. Volgens waarnemers gebeurt dit voor het einde van 1984.

Ten aanzien van het verdrag is min of meer bekend, hoewel de tekst van het verdrag nog niet is vrijgegeven dat de drie eilandjes in het Beagles-kanaal, Picton, Lennox en Nueva, onder de Chileense souvereiniteit bli ven vallen. Maar Argentinie blijft vasthouden aan het zogenaamde Bioceanische principe, wat in dit geval wil zeggen dat Chili zijn invloed naar de Atlantische Oceaan niet verder kan opschuiven, terwijl Argentinie de baas blijft aan de kant van de Stille Zuidzee van het Beagles-kanaal. Ook is een regeling getroffen dat de beide landen gezamelijk de natuurlijke rijkbronnen in het Beagles-kanaalgebied gaan winnen. Men veronderstelt in het continentaal plat grote olierijkdommen. De zee ter plekke is rijk aan vis. Uit de souvereiniteit over de drie onherbergzame eiland es kunnen aanspraken afgeleid worden op het anarchistisch gebied. Dit maakt het nu bereikte akkoord van groot belang.

In het Vaticaanse communique wordt verder gezegd dat de twee delegaties hun werkzaamheden zullen voortzetten om vorm te geven aan het slotakkoord, dat een definitief einde moet maken aan het grensconflict in de Poolstreek bij hun landen. Deze onenigheid bestaat al vele jaren. In 1978 liep het conflict zo hoog op dat Chili en Argentinie op de afgrond van een oorlog balanceerden. De toen pas gekozen Poolse paus bood zijn bemiddeling aan waarna de situatie kalmeerde. Het militaire bewind in Argentinie schoof echter jarenlang de beslissing voor zich uit over het pauselijk bemiddelings- voorstel. Men durfde dit kennelijk niet af te wijzen uit angst voor een felle reactie van het volk maar goedkeuren durfde men het ook niet, omdat in feite Chili min of meer het beste uit de bemiddeling had gesleept. Ondertussen is het leger in Argentinie naar de kazerne teruggekeerd en is er een burgerbewind gekomen onder leiding van president Raul Alfonsin. Deze stelde zich plooibaarder op dan zijn militaire voorgangers. Alfonsin heeft een volksraadpleging aangekondigd over dit akkoord, waarbij zijn partij, die der Radikalen, aanspoort ja te zeggen. De Peronisten die altijd nationalistischer zijn ingesteld twijfelen over hun advies aan de stemmers. Nog niet is bepaald wanneer het referendum wordt gehouden. Men verwacht het rond medio november. Het Argentijnse congres heeft hoe dan ook echter het laatste woord over het verdrag.

De Chileense regering heeft na ontvangst van het pauselijk bemiddelingsvoorstel steeds blijk gegeven van zijn bereidheid om een punt te zetten achter het conflict. De Chilenen zullen er ook niet voor naar de stembus behoeven te gaan. Chili heeft wel in de eindronde van het overleg een aantal aanpassingen van Argentijnse kant over zijn kant laten gaan. De ondertekening door Chili is echter zeker.

De ministers van Buitenlandse zaken Dante Caputo van Argentinie en Jaime del Valle van Chili zullen uiteindelijk hun handtekening onder het verdrag moeten zetten. Dit zal gebeuren in het Vaticaan. Wat paus Johannes Paulus II betreft is het niet zijn eerste diplomatieke succesje. Eerder al werd een nieuw concordaat gesloten tussen het Vaticaan en Italie, wat een vrij gevoelige zaak is. Ook werd onlangs het nieuwe concordaat geformaliseerd met Haiti, waarbij de president van dit land een deel moest inleveren van zijn grote invloed bij het al dan niet benoemen van kandidaten voor het bisschopsambt.

Het akkoord werd al lang verwacht. In januari tekenden beide landen een verdrag waarbij zij beloofden hun geschillen in een sfeer van vrede en vriendschap op te zullen lossen. Dit was in het bijna een eeuw oude conflict een zeer belangrijk gebeuren. In juli kondigde Argentinie aan dat binnen enkele weken het akkoord er zou komen. Aan het touwtrekken is nu dus kennelijk een einde gekomen. Volgens waarnemers is het Argentinie in de loop van dit jaar nog gelukt belangrijke concessies van Chili los te krijgen. Het wachten is nu op de ondertekening.

Wat daaraan voorafgaat, het bereiken van het slotakkoord, kan volgens de Chileense delegatieleider bij het overleg met het Vaticaan, kolonel Ernesto Videla, nog wel eens «zeer moeilijk» worden. Het nieuws uit het Vaticaan werd met veel geestdrift in Chili ontvangen. Radio- uitzendingen werden onderbroken en de tv wijdde er een extra uitzending aan. President Alfonsin van Argentinie gaf in een toespraak uiting aan zijn «geweldige vreugde» over het akkoord. Dit deed hij bij het in ontvangst nemen van de onderscheiding van De politieke persoonlijkheid van het jaar, hem toegekend door de Interamerikaanse commissie van de mensenrechten. Zijn minister Caputo had het over een evenwichtig akkoord, maar oud- president Isaac Rojas zei dat zijn land op de weg van «diplomatieke nederlagen» voortgaat. Hij hoopt dat het parlement de «ernstige fout» van zijn opvolger Alfonsin ongedaan zal maken.

Eeuw oud conflict was al eens bijna opgelost

BUENOS AIRES — Het conflict tussen Chili en Argentinie over de afbakening van de grens binnen het Beagles kanaal en de souvereiniteit over drie kleine eilanden in dat kanaal bestaat bijna een eeuw. Doorgaans bleef het bij een smeulend conflict maar onthield men zich van vijandige daden. Eenmaal stond men op het punt een oorlog daarover te beginnen. En dat gebeurde juist in het verlengde van een poging om de zaak voor eens en altijd in der minne te schikken. In 1971 besloten de toenmalige president Salvador Allende, die twee jaar later aan de kant werd gezet door de huidige president Augusto Pinochet, en lt generaal Alejandro Agustin Lanusse die in 1973 aftrad, om het dispuut over de eilandjes en de afbakening der grens ter arbitrage voor te leggen aan een hof dat door de Britse kroon zou worden samengesteld. In mei 1977 kwam de uitspraak in arbitrage waarbij de eilandjes aan Chili werden toegewezen. Maar in maart 1976 hadden de militairen in Argentinie de macht naar zich toegetrokken en het constitutionele bewind opzij geschoven, waarbij lt generaal Jorge R. Videla president werd, die in 1978 de arbitrage uitspraak van nul en generlei waarde verklaarde. Nog in datzelfde jaar kwam het bijna tot een oorlog tussen beide landen. Na veel geharrewar lijkt nu weer een oplossing in zicht waarbij in feite de uitspraak van de arbiters van 1977 bevestigd wordt, zij het misschien wat meer gepreciseerd.

NEW YORK — Voormalig president van de Verenigde Staten Jimmy Carter benut zijn vrije tijd soms op bijzonder actieve wijze. Hij toonde dat onlangs in New York, waar hij samen met zijn vrouw Rosalynn en een twaalftal vrienden hulp bood bij reparatie- werkzaamheden aan een aantal woningen in een sloppenwijk. Met het gebruik van een cirkel- zaag bleek Carter bij deze gelegenheid allerminst onbekend te zijn.

Dollar zakt weer

LONDEN — De dollar heeft vanmorgen weer een stapje achteruit gezet op de Westeuropese wisselmarkten. Tegenover de Franse franc viel hij terug van 9,3245 gistermiddag naar 9,2875. Bij de Westduitse mark waren de cijfers: 3,0365 en 3,0265 en bij de gulden: 3,4275 en 3,41325. Het goud ging weer wat omhoog.

Zondag eerste tv-debat Mondale-Reagan:

Democraten zien het als keerpunt in campagne presidentsverkiezing

WASHINGTON — De Republikeinse presidents- kandidaat Ronald Reagan en zijn democratische tegenstander Walter Mondale, hebben hun campagne-activiteit op een laag pitje gezet en hebben zich beiden teruggetrokken om zich voor te bereiden op het eerste van twee televisiedebatten van aanstaande zondag. Het debat op 7 oktober in Louisville (Kentucky) zal, 90 minuten duren en gaan over binnenlands-politieke kwesties. Het tweede debat op 21 oktober zal in het teken staan van de defensie en de buitenlandse politiek. De presidents-verkiezingen zijn op 6 nov

Vooral voor Mondale zal veel afhangen van de uitkomst van de debatten en de wijze waarop hij bij het Amerikaanse publiek overkomt. Deze week gepubliceerde opiniecijfers tonen aan dat Mondale ruim vijftien procent achter ligt op zijn Republikeinse tegen kandidaat. Reagans aanhang onder de kiezers schommelt rond de 55 procent en die van Mondale rond de 40 procent. Ruim vijf procent van de kiezers zou zijn keuze voor een van beide kandidaten nog niet hebben bepaald.

De president staat relatief het zwakst in het westen van het land. Daar bedraagt zijn voorsprong volgens „Harris Poll" maar 7 procent. Het zuiden van het land lijkt voor Mondale echter goeddeels verloren. Reagan heeft daar een comfortabele voorsprong van 12 procent, terwijl hij ook in het oosten, traditioneel een Democratisch bolwerk, sterk staat.

Toch is Walter Mondale optimistisch gestemd over de komende debatten en ziet hij ze als een mogelijkheid om zijn achterstand op Reagan in te lopen. Na een reeks van tegenslagen, zoals de financiele perikelen rond zijn kandidate voor het vice-presidentschap, Geraldine Ferraro, meent Mondale dat zijn campagne eindelijk goed op gang begint te komen. In een interview met de Washington Post zei hij: „We liggen nog steeds achter, maar ik denk dat het verschil tussen de twee kandidaten zal opvallen. De een die precies vertelt wat er moet gebeuren en de ander die zich afschermt en voorgeprogrammeerd lijkt, en de netelige kwesties ontwi kt".

Veel Democraten zijn van mening dat de debatten een keerpunt zullen markeren in Mondale's campagne. „Het debat is alles wat we hebben", zei een hoge medewerker van de Democraten, die zijn naam echter niet genoemd wilde hebben. "De jury van de publieke opinie is in beraad. Daarna zullen we wel zien. Indien Mondale niet als winnaar uit de debatten te voorschijn komt, is alles voorbij".

De Democraten zijn noch zeer bewust van het belang van televisie-debatten, die in het verleden belangrijke impulsen gaven aan de campagnes van andere presidents-kandidaten, zoals Kennedy in 1960 en ook Reagan zelf in 1980.

Tot nu toe heeft Mondale op twee onderdelen van zijn campagne succes weten te boeken. Het eerste was zijn gesprek met de Sovjet minister van Buitenlandse zaken Andrei Gromyko, dat plaats had op verzoek van Gromykó. Mondale zei na afloop daarvan dat het gesprek Reagan-Gromyko verwachtingen bood, maar later moest het Witte Huis erkennen dat het gesprek slechts nuttig was geweest. Het tweede feit is de aanslag op de dependence van de Amerikaanse ambassade in Beiroet waarbij doden en gewonden vielen. Een overweldigende meerderheid der Amerikanen vond dit een grote terugslag voor het prestige van de president.

Nederland stuurt waarnemers naar Nicaragua-stembus

DEN HAAG — Nederland stuurt waarnemers naar de op 4 november in Nicaragua te houden verkiezingen. Dit ondanks het feit dat Nederland graag had gezien dat de Coordinadora Democratica de Nicaragua (CDN) met Arturo Cruz als presidentskandidaat aan de verkiezing had deelgenomen. Minister Hans van den Broek van Buitenlandse zaken heeft gisteren aan de Tweede Kamer meegedeeld dat Nederland twee waarnemers stuurt; waarschijnlijk zijn dat de heren Nelissen en Kerstiens, die al tweemaal als zodanig ook zijn opgetreden in El Salvador.

Veel onderzoekingswerk op programma

Challenger met 7 man voor 8 dagen de ruimte in

CAPE CANAVERAL — Het Amerikaanse ruimteveer Challenger is vanmorgen met zijn zesde ruimtevlucht begonnen met aan boord de grootste bemanning tot heden toe van zeven man, onder wie twee vrouwen. De lancering gebeurde veertien minuten voor zonsopgang. Volgens plan moet hij acht dagen in de lucht blijven. Belangrijke proefnemingen staan op het Challenger- programma.

Een primeur in de Amerikaanse ruimtevaart bij deze vlucht is onder meer dat twee dames tegelijk de reis maken, waarbij Sally Ride voor de tweede keer de ruimte ingaat en -ook al een primeur- haar sexegenote Kathy Sullivan zal begeleiden bij een ruimtewandeling. Andere primeurs: commandant Robert Crippen maakt zijn vierde ruimtereis, er gaat een Canadees mee en wel de fysicus Marc Garneau en men gaat oefenen hoe men een satelliet in de ruimte van brandstof kan voorzien.

Wat de proefnemingen betreft is het zo dat er een satelliet wordt gelanceerd welke de energie gaat meten welke de zon naar de aarde straalt en welke de aarde daarna weer afstaat, wat van belang is voor het voorspellen van het weer. Maar er is ook een naar beneden kijkende radar die zo sterk is dat hij oude rivierbeddingen kan registreren onder het eindeloze woestijnzand. Tevens heeft hij een camara aan boord die met negatieven van 46 bij 23 centimeter uiterst scherpe foto's in stereo maakt zodat cartografen later de landkaarten kunnen bijwerken. Daarnaast moet de Challenger-apparatuur verontreiniging in de atmosfeer vaststellen, maar ook i sbergen evenals olievelden op de oceaanbodem en de door zure regen veroorzaakte schade aan bossen vaststellen. Er is dus genoeg werk aan de winkel voor de bemanning.

Spaans kwartet naar Oti-festival

MADRID — Spanje zal op het volgende maand te houden OTI-festival in Mexico vertegenwoordigd worden door het Bohemia-kwartet. Dit brengt een eigen productie: Cada dia al despertar. Het OTI-festival wordt op zaterdag 10 november gehouden.

Score bord

WEGENS een technische fout werd op de Amigoe Score Bord pagina van gisteren de verkeerde wedstrijd formulier geplaatst. In verband hiermee onze excuses. De Amigoe lezer treft vandaag op de sportpagina (pagina 7) de juiste Score Bord Formulier 7 aan. Gelieve deze in te vullen en in te zenden.

MENSEN

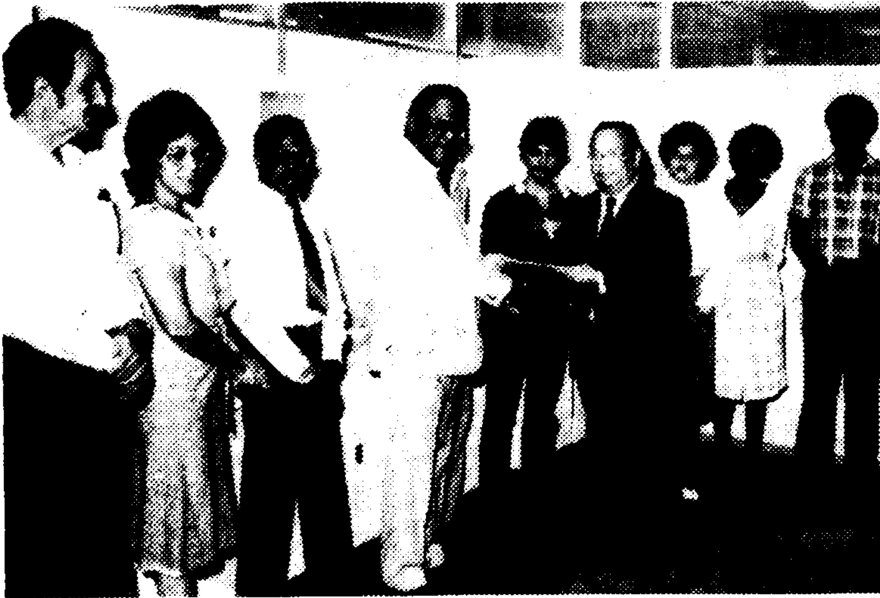

Zoals wellicht bekend wordt er door de Curaçaose Overheid veel aandacht besteed aan cursussen voor het personeel, waarbij het accent ligt op produktie verhoging en dienstverlening. Op de foto de SUPERVISORS van de Overheid aan wie de training nu te beurt viel samen met de cursusleiders.

* * * * *

Op 1 oktober was MR CELSO CATHALINA 25 jaar in dienst van de Centrale Overheid. Momenteel bekleedt Cathalina de funktie van Directeur van het Departement van Luchtvaart. Zijn eerste baan was bij de KLM, waarna hij assistent- manager was dij A.D Capriles & Co. Vervolgens keerde hij weer terug bij de KLM. Van 1954 tot en met 1959 verrichtte hij advocatenwerk. Op 1 oktober 1959 trad hij in dienst bij de Overheid, waar hij verschillende promoties maakte. Op politiek gebied is Cathalina ook erg actief geweest, zo was hij van 1969 tot en met 1971 Statenvoorzitter. Bovendien heeft hij zich ook verdienstelijk gemaakt op sociaal gebied en bekleedt hij nog steeds meerdere bestuursfunkties. Op de foto overhandigt minister van Verkeer en Vervoer ing Roland Lacle een enveloppe met inhoud en feliciteert Cathalina met zijn jubileum.

* * * * *

De raad van toezicht van de Orde van Advocaten in Arnhem heeft 40 ADVOKATEN uit dat arrondissement Arnhem gisteren een officiële waarschuwing gegeven. De advocaten plaatsten in januari een advertentie in regionale kranten, waarin ze lieten weten de wettelijke ingevoerde eigen bijdrage voor rechtshulp niet te zullen innen. Volgens de Raad van Toezicht hebben ze hiermee reclame voor zichzelf gemaakt en dat is advocaten verboden. De advocaten boycotten de eigen bijdrage, omdat ze menen dat het de laagstbetaalden nog moeilijker wordt gemaakt hun recht te maken.

* * * * *

De bovenste helft van een MAN uit het ijzertijd ligt momenteel in een vrieskast in een museum in Londen en het is de bedoeling dat het daar volgend jaar tentoongesteld wordt. Het lichaam werd bij de vondst gehalveerd door een tufsteek- machine. Het goed bewaard gebleven stoffelijk overschot is van een jonge Brit die 2500 jaar geleden het slachtoffer was van moord en mogelijk offering. Het lijk is diep bruin gekleurd en geconserveerd gebleven in een veenlaag. Volgens deskundigen dateert het uit de ijzerentijd en gaat het om een man van tussen de 20 en 30 jaar oud met een rode baard en een keurig geknipte rode snor. Hij was kaal. De man is met een koord van paardehaar gewurgd in wat een rituële moord lijkt. Naar de huidige maatstaven was het een klein persoon. Opvallend was een prachtig gemanicuurde elegante vingernagel, wat de experts doet concluderen dat hij geen handwerksman was. Het is het enige prehistoriche stoffelijk overschot dat ooit op de Britse eilanden is gevonden.

* * * * *

DUIZENDEN MENSEN hebben de afgelopen weken een euthanasiepaspoort aangevraagd bij de Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie (NVVE). De NVVE heeft dit paspoort begin september ingevoerd. Het document, dat voorzien is van een recente pasfoto en een handtekening van de bezitter, bevat een waarschuwing aan derden om vooral de wil tot euthanasie van de betrokkene te eerbiedigen. Het stelt iedereen aansprakelijk voor materiële schade of immateriële schade die het gevolg is van niet eerbiedigen van de persoonlijke laatste wilsbeschikking. Volgens een woordvoerder van de NVVE ligt het ledental van de vereniging nu boven de 25.000.

* * * * *

Het CHRISTELIJK ZANGKOOR van Twijzelerheide wil niet meewerken aan een festival op 22 oktober in de Friese gemeente Achtkarspelen. Reden voor de weigering is dat aan het festival ook het plaatselijke socialistische koor luister zal bijzetten. De socialistische zanggroep uit het Friese dorp nabij de grens met Groningen, is echter verplicht deel te nemen om voor de gemeentelijke subsidie van 578 gulden per jaar in aanmerking te kunnen komen. De overkoepelende organisatie van zang- en muziekverenigingen heeft getracht in het conflict te bemiddelen door een tweede festival te organiseren. De socialisten weigeren evenwel om principiële redenen daarmee accoord te gaan. Het gaat er nu om wie van de partijen "het hoogste lied zal zingen".

* * * * *

De JUKE- BOX is weer terug. Een bedrijf uit Schiedam heeft in Nederland en Engeland een video- versie geïntroduceerd van het instrument, dat goeddeels verdween toen cassetterecorder en discotheek hun intrede deden. Het bedrijf wil de machines gaan installeren bij videotheken, sporthallen, cafetaria's en andere horeca- bedrijven. De video- juke- box bestaat al enige tijd in de Verenigde Staten, maar kampt daar met nogal technische problemen omdat de meest gespeelde videotapes die erin zitten snel verslijten. Het nieuwe produkt kent dat euvel niet, omdat het gebaseerd is op de beeldplaat die met een laser wordt afgetast en daardoor een vrijwel onbeperkte levensduur heeft. De machines zullen worden "gevuld" met de actueelste video- clips, die voor een gulden per stuk kunnen worden gekozen.

* * * * *

De algemene adviseur van het Bestuurscollege op Aruba BETICO CROES herdenkt vandaag het feit dat hij een kwart eeuw geleden in overheidsdienst trad. Hij werkte van 1959 tot 1965 op de St. Jozefschool en ging daarna naar het Antoniuscollege. In 1970 maakte hij zijn debuut in de actieve politiek als gedeputeerde, waarna hij in 1975 benoemd werd tot Algemeen Adviseur, welke functie hij nog steeds bekleedt. Betico Croes die op dit moment in Nederland verblijft en herstellende is van een hardnekkige bronchitis zal na terugkeer dit zilveren jubileum op Aruba vieren.

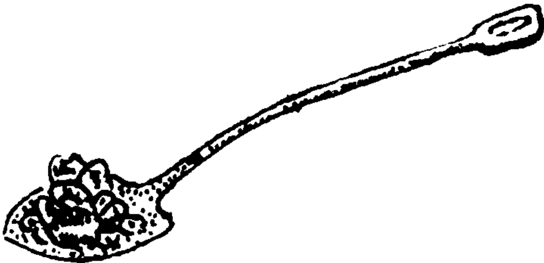
* * * * *

Op Aruba werden op de Theresiaschool JOHANITA MARTIS MADURO en SILVIE FLANDER in de bloemetjes gezet vanwege het feit dat ze respectievelijk 40- en 30 jaar werkzaam zijn in het onderwijs. In grote getalen waren de mensen gekomen om de beide dames geluktewensen.

* * * * *

De Managing Director van de N.V Bata Maatschappij voor de Antillen en Suriname THEO VAN GORKUM verlaat eind oktober Curaçao en zal zich gaan vestigen in Nederland waar hij zal gaan genieten van een welverdiende rust. Theo van Gorkum is tien jaar directeur van Bata Curaçao en Suriname geweest. In de afgelopen tien jaar heeft hij niet alleen zaken weten te openen op Curaçao maar ook op Aruba en Bonaire. Bovendien moderniseerde hij de zaken, waardoor ze het uiterlijk kregen van moderne zaken zoals die te zien zijn in Europa en de Verenigde Staten. Er is reeds een nieuwe directeur benoemd die binnenkort op Curaçao zal arriveren. Tot dan worden de zaken waargenomen door de heer Macaay, die opgeleid is in de zaak door Theo van Gorkum. Op de foto achter het bureau Theo van Gorkum en de heer Macaay.

* * *

KOSECHA

Ai si!
Manera dos be dos ta kuater,
e dia lo yega
pa mi realisá
ku ta loke mi a planta,
den kunuku di mi bida,
sea ta fruta o sumpiña,
sea berdura o yerba malu,
t'esey lo mi kosechá.

OPI (37-84)
(Organisashon
Planifikashon
Independensha)

De meest gereproduceerde foto van Winston Churchill

DEN HAAG — Het weggrissen van een sigaar uit de mond van Sir Winston Churchill veranderde het leven van fotograaf Yousuf Karsh. Want het portret, dat zo treffend Churchills verbetenheid weergaf om Nazi-Duitsland te verslaan, werd een van 's werelds meest gereproduceerde foto's.

Karsh, die op zijn 75e nog steeds de wereld rondreist om portretten te maken van beroemde mensen, geeft onmiddellijk toe dat de foto, die hij in 1941 tijdens de Tweede Wereldoorlog in Canada maakte van de Britse leider, een revolutie teweeg bracht in zijn loopbaan. Toen Yousuf Karsh zijn lichten voor de foto opzette, bleef Churchill krachtig kauwen op zijn sigaar. Karsh liep op hem toe, trok de sigaar uit Sir Winstons mond en met een klik van de sluiter vereeuwigde hij een blik van pure vechtlust. Later zei Churchill tegen hem: "U kunt zelfs een brullende leeuw bevriezen om gefotografeerd te worden". "De hele zaak was spontaan", zegt Karsh nu. "Met voorbedachte rade te werk gaan zou ik nooit gedurfd hebben. Ik deed het intuïtief".

Yousuf Karsh is de zoon van een Armeens echtpaar, dat in 1922 Turkije ontvluchtte. Zij vestigden zich in Aleppo in Syrië. Twee jaar later vertrok Karsh naar Canada om bij een oom te gaan wonen. Al snel toonde hij talent voor fotograferen. In Boston bracht hij drie studiejaren door bij fotograaf John Garo en in 1931 opende hij zijn eigen atelier in Ottawa.

Karsh, die vorig jaar 75 werd en dat in Engeland vierde met twee tentoonstellingen en de publikatie van een glanzend fotoboek, piekert er nog niet over om met fotograferen te stoppen. Hij zegt: "Ik ben gezegend met goede gezondheid, nieuwsgierigheid en ondeugendheid. Dit is mijn leven".

Rectificatie

IN ONZE EDITIE VAN GISTEREN is een fout geslopen in het artikel onder de kop: "Lokale bank geeft 2 miljoen voor hotels". Uit dit artikel kan worden opgemaakt dat de Maduro en Curiels Bank het bedrag aan de Curaçao Holding Company geschonken heeft. Dit is echter niet het geval. Wel is er sprake van een zachte lening met zeer gunstige voorwaarden.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z. n.
Curacao N.A.
Giro 440 000
Bankrek. nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thode, Laureen Ravelli-Schenk, Hanneke van Kouwen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Vertegenwoordigster Correspondente: Ruth Hassell, Hell's Gate, tel.: 2265, 2266 (werk) en 2299 (thuis).

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster Correspondente: mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

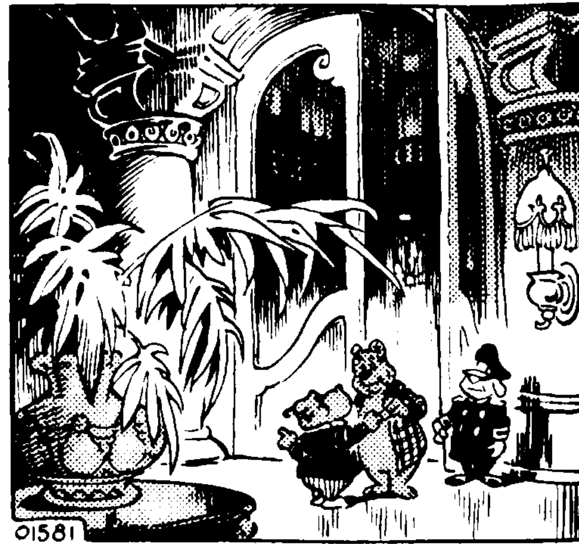
Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208 000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Salinja

Losse nummers 50 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80.15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24.00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de Vergelder   Door Marten Toonder

01581 — Heer Bommel had met de burgemeester in de Kleine Club gegeten, en dat had hem de gelegenheid gegeven de moeilijkheden van een moderne zakenman grondig te behandelen. Het had hem erg opgelucht, maar de magistraat maakte een vermoeide indruk.

"Morgen een beetje uitslapen," mompelde deze bij het afscheid nemen. "Dat herinnert mij er aan: ik heb een uitnodiging voor de een of andere computerdemonstratie morgenochtend. Hier heb je een kaartje, Bommel. Net iets voor jou. Zal je zinnen verzetten."

Heer Ollie mompelde een dankwoord en begaf zich naar buiten, terwijl hij de uitnodiging bekeek.

"Alweer een computer," zei hij bij zichzelf. "Voor een druk bezet zakenheer is het duidelijk, dat de hele wereld uit die dingen bestaat, zodat overal narigheid is, als men begrijpt wat ik bedoel.

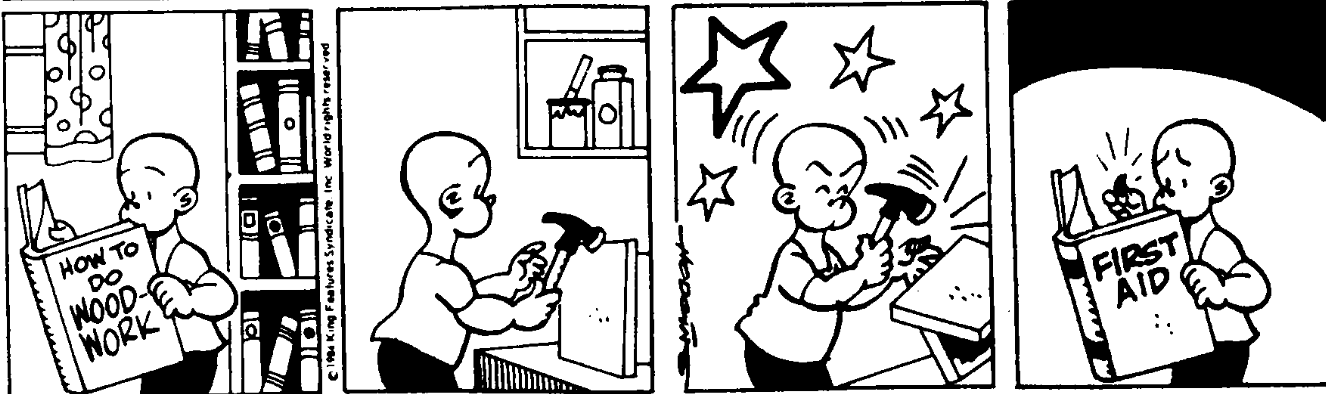
Op dat moment zag hij voor zich een eenzame figuur het stille plein oversteken, en hij bleef verrast staan.

"Tom Poes!" riep hij uit. "Ik heb me erg ongerust over je gemaakt. Waar was je toch? En waar is heer Bigbus? En de Vergelder?"

"Alles in orde," zei Tom Poes sussend. "Er waren een paar moeilijkheden, maar die zijn opgelost. Bigbus heeft de Vergelder, en hij gaat er morgen hard mee werken. Maar het zou wel goed zijn, als u er een oogje op hield. Als we morgen in het computercentrum van Sickbock zouden kunnen komen..."

"Dat kan," zei heer Bommel. "Ik heb net een uitnodiging voor dat centrum gehad. Ik heb er niet veel zin in, terwijl ik mijn plicht als harde werker ken, zodat ik met je mee zal gaan om mijn verkoper in het oog te houden.

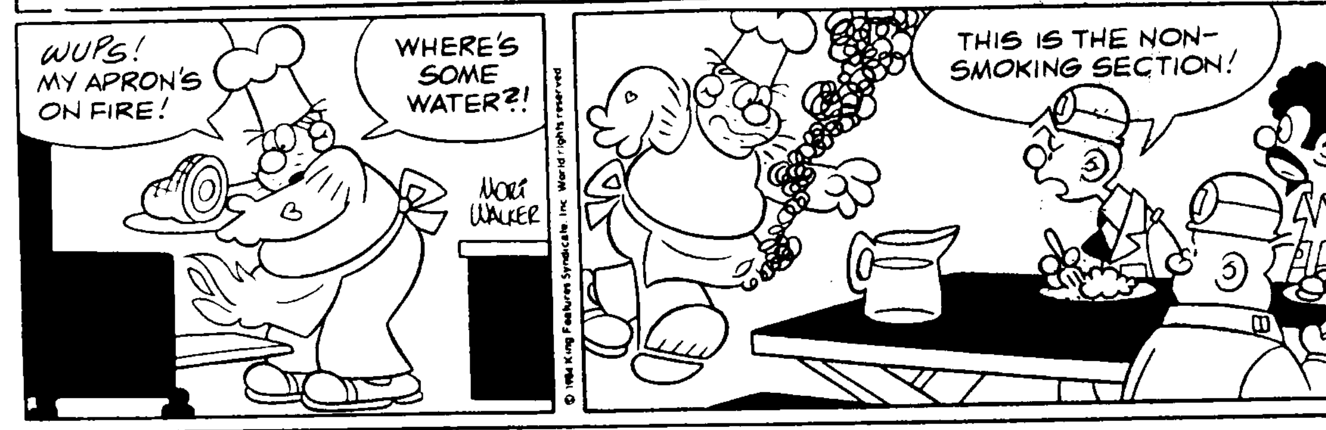
HENRY ® By Dick Hodgins

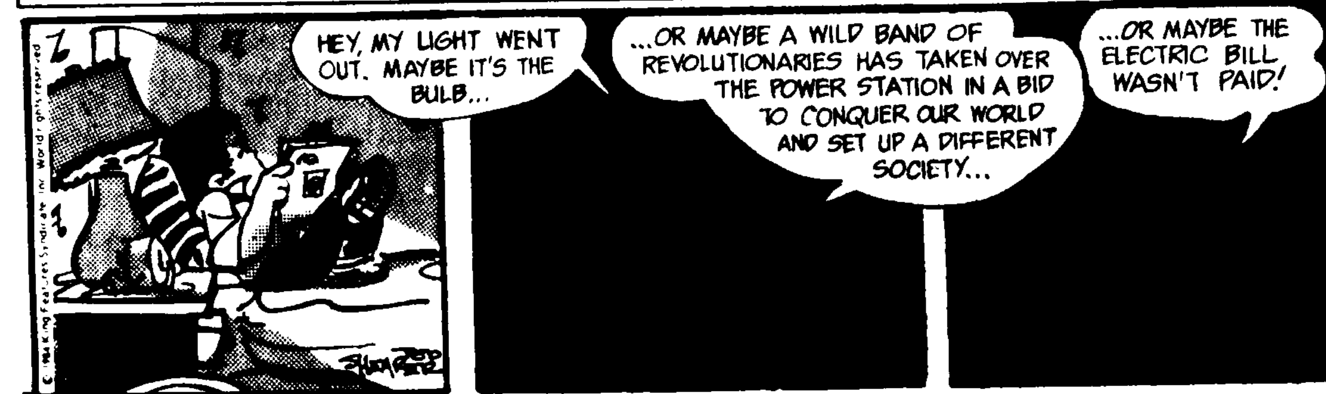
Jim Henson's MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

VERLIES EERSTE HALF JAAR MINDER DAN BEGROOT

Ondanks lichte inkomstenstijging

ALM nog lang niet uit crisis-periode

WILLEMSTAD — Alhoewel er bij de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (ALM) sprake is van een voorzichtig stijgende lijn in de bedrijfs- resultaten, is de maatschappij nog lang niet uit haar crisis- periode. De "streamlining", ofwel afslanking binnen het bedrijf is nog in volle gang, terwijl ook de herstructurering van de financiële basis nog niet werd afgerond.

Op korte termijn echter zal de al begonnen studie worden afgerond en zullen alle alternatieven ter verbetering van de financiële structuur verder worden uitgewerkt. De verbeteringen ten behoeve van de financiële structuur moeten leiden tot een meer verantwoorde verhouding tussen eigen en vreemd vermogen, respectievelijk toename van de interne financierings- middelen, zo meldt president- commissaris van de ALM, George Curiel, de regering in een begeleidend schrijven bij het status- rapport van de maatschappij over de eerste helft van 1984.

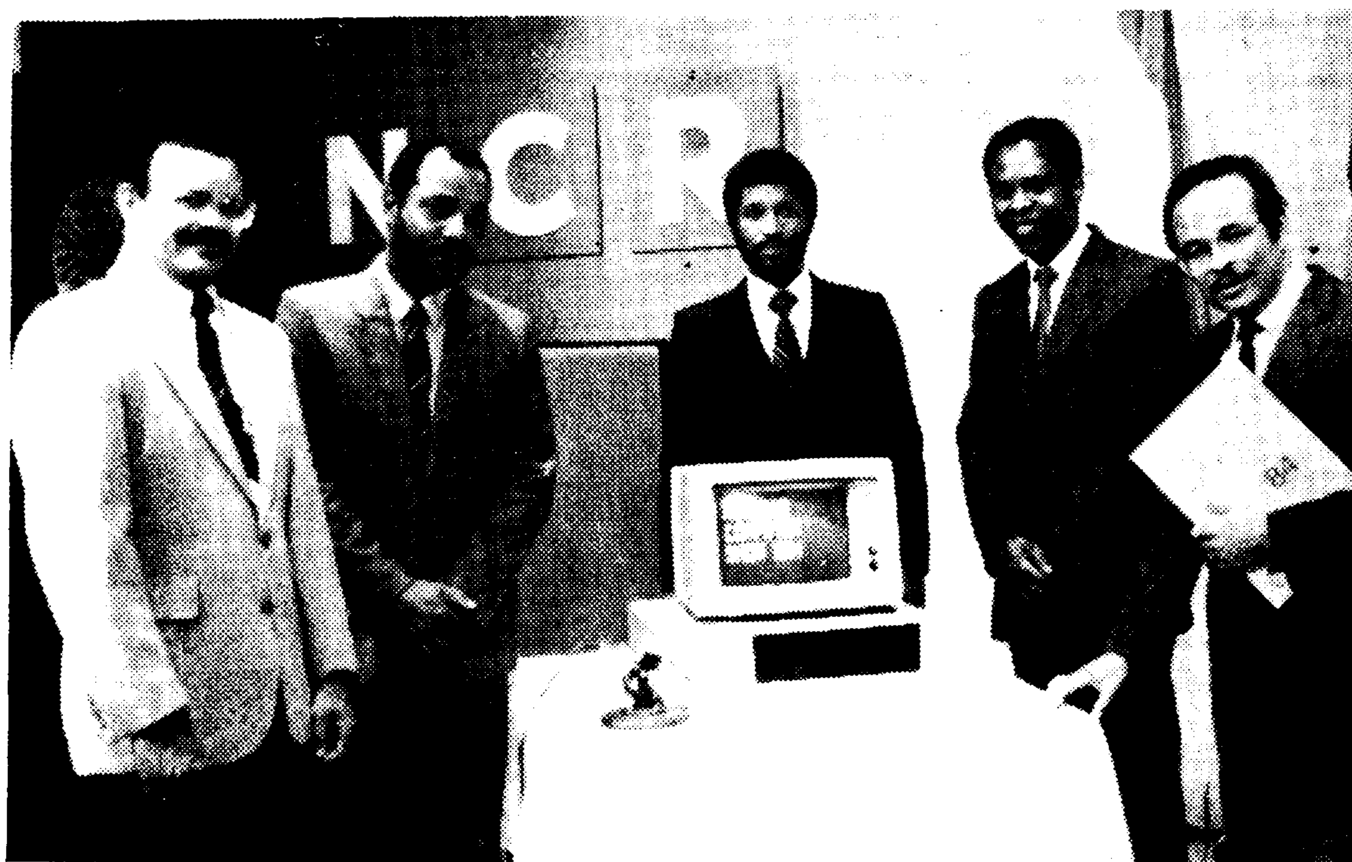
Het veranderings- proces waarbij niet alleen gekeken wordt naar de meest efficiënte bezetting, maar ook naar de behoefte aan training en bijscholing, is aangezet en de resultaten van de eerste fase van de "manpower" zijn binnen, stelt de samenvatting van het verslag aan de regering. Het trainings- programma en de institutionalisering hiervan wordt in het laatste kwartaal van dit jaar in uitvoering genomen.

Het personeels- bestand is sinds september vorig jaar met 129 werknemers op een totaalbestand van 1108, met circa twaalf procent teruggebracht. Deze reductie, aldus het verslag, komt overeen met hetgeen een consultants- bureau in oktober 1981 al in een evaluatie- rapport aan aanbevelingen deed. Die stelde een personeels- reductie van tien tot vijftien procent voor. Een verdere verlaging van het bestand dient nu zeer geprogrammeerd te verlopen, meent de Raad van Commissarissen.

De ALM blijkt het kostenpakket van het bedrijf in de afgelopen periode aanzienlijk teruggebracht te hebben. De post "total overhead" is in vergelijking met dezelfde periode in 1983 (april tot en met juni) met maar liefst 22 procent verlaagd, waarvan "general overhead" met circa 35 procent. De totale kosten bleven evenmin ongewijzigd. Die daalden in eveneens dezelfde periode met twaalf procent, terwijl door het consultants- bureau een verlaging van circa tien procent geadviseerd was.

Voor wat betreft de totale inkomsten van april tot en met juni dit jaar bleef de ALM binnen de door haar voor het bedrijfs- jaar 1984-1985 opgestelde begroting. De inkomsten toonden zelfs een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar. De Raad van Commissarissen, aldus president- commissaris George Curiel in zijn verslag, acht deze stijging van de inkomsten, bij een kosten- verlaging van circa twaalf procent dan ook een gunstig teken. Het eindresultaat, gecorrigeerd met de eenmalige uitgaven in verband met de afvloeiings- regelingen geeft evenzo een gunstige ontwikkeling weer.

Het verlies bleef dit maal onder hetgeen voor het bedrijfsjaar begroot werd. Het begrote verlies voor de eerste helft van het jaar werd vastgesteld op ruim 5.1 miljoen Antilliaanse guldens. Het gerealiseerd verlies haalde evenwel met rond de vier miljoen deze raming bij lange na niet. Ondanks de lichtelijk positieve ontwikkelingen legde Curiel er echter in het verslag de nadruk op, dat er nog geen reden tot "juichen" bestaat en het bedrijf de crisis nog niet achter de rug heeft.

WILLEMSTAD— Gisteravond werd onder grote belangstelling de computershow georganiseerd door de "Akademia di Komputer" geopend door gezaghebber Ronnie Casseres. Dat gebeurde met een druk op de knop van deze computer (zie foto) waarna het Curaçaose en Antilliaanse volkslied 'geautomatiseerd' waren te horen.

Op de foto vlnr: Secretaris Franklin Rosheuvel, voorzitter Roy Evers, commisaris Nelson Navarro, penningmeester Marcial Nicolina en gezaghebber Ronnie Casseres.

Drugs-weigeraar met dood bedreigd

WILLEMSTAD— Een man die weigerde drugs te kopen bij ene J.P. is door deze bedreigd met de dood. De man deed aangifte hiervan en verklaarde dat J. hem benaderd had en verdovende middelen te koop aanbood. Toen aangever weigerde de drugs te kopen werd J. kwaad, stak zijn hand in zijn hemd en haalde een voorwerp te voorschijn, waarmee hij aangever bedreigde. J. wordt opgespoord.

Casseres: Laatste woord bij aandeelhouder

BC niet accoord met CDM-ontslagen

WILLEMSTAD— Het Bestuurscollege heeft aan de directie van de Curaçaose Dok Maatschappij, CDM, bekend gemaakt niet accoord te gaan met het ontslag van 245 werknemers. Als grootste aandeelhouder van de CDM heeft het Bestuurscollege het laatste woord, zo verklaarde gezaghebber Casseres desgevraagd.

Tijdens een gisterochtend gehouden vergadering op verzoek van de CDM- directie, die toelichting wilde op de brieven die zij van het BC had ontvangen, werd door het BC gesteld dat zij onder geen enkele voorwaarde accoord gaat met een eventuele maatregel van de directie van 245 ontslagen. Het Bestuurscollege had eerder tijdens de vergadering gesteld dat er voor 1984 een bedrag van 14 miljoen gulden garant wordt gesteld door het BC. Daarnaast waren zij bereid schulden van de CDM aan het Bestuurscollege op te schuiven naar volgend jaar zodat er een indirect bedrag beschikbaar is van 21 miljoen gulden. Voor 1985 zal het Bestuurscollege trachten een bedrag van 20 miljoen gulden garant te stellen terwijl ook voor 1986 enige toezeggingen zijn gedaan.

Gedeputeerde Hueck is al enige dagen onbereikbaar voor de Amigoe zodat we van hem geen commentaar konden kri gen. Directeur Mario Evertsz was vanmorgen in een vergadering waardoor ook hij niet om commentaar gevraagd kon worden.

Premier Liberia bij presidentswisseling Panama

WILLEMSTAD— Premier Maria Liberia- Peters vertrekt maandag naar Panama, waar ze de inauguratie van de nieuwe president, dr Nicolas Ardito Barleta bijwoont. Mevrouw Liberia keert op vrijdag 12 oktober terug naar Curaçao, tijdens haar afwezigheid wordt haar functie overgenomen door minister Hendrik Croes.

De Antilliaanse premier maakt deel uit van een Rijksdelegatie, die verder bestaat uit haar echtgenoot Niels Liberia, mr Eduard Roëll, ambassadeur in Bogota en geaccrediteerd in Panama, met zijn echtgenote, mr Ledeboer, consul- generaal van het Koninkrijk in Panama, mr Richard Lopez Ramirez, secretaris van de Raad van Ministers en de heer Kenneth de Haseth, protocol- ambtenaar van het Bureau Buitenlandse Betrekkingen.

Na aankomst van de delegatie in Panama wordt ter residentie van consul- generaal Ledeboer een ontvangst georganiseerd voor de in Panama woonachtige Antillianen en Nederlanders. Op woensdag is er een ontvangst van speciale afgevaardigden aangevoerd door Staats- en regeringshoofden, gevolgd door aanbieding van geloofsbrieven aan de scheidende president van de republiek, dr Jorge Illuecas.

Op donderdag 11 oktober is er installatie van het nationale parlement, omlijst met de traditionele plechtigheden, waaronder een militair defilé. Het middagmaal wordt aangeboden door de nieuwe president in het presidents- paleis, waarna er 's avonds een gala- receptie gehouden wordt in het Conventiecentrum van Atlapa.

Braak in woning

WILLEMSTAD— Een woning aan de Kaya Thor van der Linde kreeg ongewenst bezoek van dieven die door het verwijderen van drie glazen shutters binnendrongen. Weggenomen zijn een bedrag van 500 gulden, 200 dollar en een grote hoeveelheid gouden sieraden.

Politiek besluit PNP en DP

Takenpakket gezaghebber drastisch gekortwiekt

WILLEMSTAD — De al onnoemelijke jaren traditioneel onder verantwoordelijkheid van de gezaghebber ressorterende eilands- diensten Bevolking, Brandweer en Centrale Bewaking, zullen in het vervolg onder beheer van gedeputeerden in het Bestuurscollege vallen. Dat werd, zo kreeg gezaghebber Ronald Casseres deze week te horen, door de PNP en de DP besloten in de besprekingen omtrent de coalitie- vorming tussen beide partijen.

De gezaghebber blijft nu nog slechts, behalve voorzitter van het Bestuurscollege en van de Eilandsraad, qualitate qua hoofd van het stembureau. De eveneens aan zijn functie verbonden status van "plaatselijk hoofd van politie" blijft, aangezien dit een lands- aangelegenheid betreft, evenzo gehandhaafd. De Centrale Bewakings- dienst en Bevolking ressorteren nu onder gedeputeerde George Hueck, terwijl gedeputeerde Henk Gummarus voortaan de brandweer binnen zijn taken- pakket heeft.

Casseres bevestigde desgevraagd tegenover de Amigoe in een vergadering van het Bestuurscollege van de nieuwe regeling op de hoogte te zijn gesteld. De PNP en DP namen hieromtrent de beslissing tijdens de besprekingen die zij voerden over toetreding van de DP tot de eilands- coalitie en binnen het kader van de onderhandelingen over de verdeling van de portefeuilles. Aangezien alle zes gedeputeerden het met deze regeling eens zijn, is hier duidelijk sprake van een beslissing door de meerderheid en beschouwde hij de bekendmaking derhalve als een kennisgeving, aldus de gezaghebber. Een verdere reactie verschafte hij de overige leden van het Bestuurscollege niet.

ELITE-DIENSTEN

De beweegredenen achter de regeling, zo werd hem kenbaar gemaakt, moesten worden herleid naar het imago van de drie betrokken diensten. Omdat deze direct onder de gezaghebber vielen, kregen zij het imago "elitediensten" te zijn. Om in dit opzicht een gelijkstelling met de overige eilands- diensten te bereiken en dit onterechte imago te verwijderen, werd het beter geacht de diensten niet langer onder de gezaghebber te laten vallen, luidde het argument.

Bij bepaalde portefeuilles, aldus Casseres, is het overigens slechts zo dat degene onder wie de portefeuille ressorteert, niet anders doet dan de ideeën van de dienst binnnen het Bestuurscollege te verwoorden. Omgekeerd brengt de verantwoordelijke functionaris ook de beleidslijnen en stellingen van het Bestuurscollege over naar de desbetreffende dienst. Het is geenszins zo dat het beleid van de dienst door de gezaghebber of gedeputeerde wordt bepaald. Dat blijft de verantwoordelijkheid van het diensthoofd, benadrukte Casseres.

De gezaghebber, die opmerkte dat in zijn taakstelling slechts de formulering "speciaal belast met" zou komen te vervallen, wees erop dat hij als voorzitter van het Bestuurscollege uiteindelijk toch alle stukken ter ondertekening binnen krijgt. Het wegvallen van de werk- bezoeken en -besprekingen met de diensthoofden zal overigens wel een daadwerkelijk verschil uitmaken, zei Casseres. Hij onthield zich ook tegenover de Amigoe echter categorisch van een uitspraak omtrent de door de PNP en DP aangevoerde reden voor de nieuwe regeling.

Bij opening 23e Jaycees-vergadering

Gouv. Römer pleit voor meer regionale eenheid

WILLEMSTAD— De Nederlandse Antillen en het Caribisch gebied moeten meer denken in de richting van het vormen van een entiteit, net als in West- Europa, waar de staten met behoud van de eigen autonomie een gezamenlijke basis hebben met een gezamenlijk doel. Aldus verklaarde gouverneur dr René Römer gisteravond ter gelegenheid van de opening van de 23ste jaarvergadering van de Jaycees.

De vergadering draait om het thema "One people, one nation, one destination" en moet onder andere uitmaken welke koers de Antilliaanse Jaycees straks moet nemen als Aruba uit het Antilliaans verband treedt.

Dit thema was dan ook het centraal thema van de openingsrede van de gouverneur. Hij wees op de groeiende tendenzen in het Caribisch gebied om ook hier te neigen naar integratie van naties. "Het accent ligt dan op een volk en een bestemming; het 'een natie'- concept wordt dan transitorisch", verklaarde de gouverneur. Hij vervolgde dat eilandgerichte beleidsvormen al hun negatieve effecten aangetoond hebben, namelijk de kwetsbaarheid die het gevolg is van kleinschaligheid.

Met economische cooperatie middels de in 1968 ingestelde Carifta werd de grondslag gelegd voor de oprichting van de Caricom in 1975, waarmee die samenwerking, ook op politiek gebied, bevestigd werd.

Gouverneur Römer vroeg zich af of, met het uittreden van Aruba in het vooruitzicht, het nog zin heeft te spreken over één volk en een natie. "Moderne ontwikkelingen wijzen op een groeiend besef dat er zo niet direkt op wereldlijk, dan wel op regionaal niveau, gestreefd moet worden naar een grotere eenheid, om de gezamenlijke bestemming te waarborgen", aldus de gouverneur.

Zes-fasen plan voor Concorde

WILLEMSTAD— Met het geld dat de Curaçao Holding Company onder gunstige voorwaarden van een lokale bank heeft geleend zal men beginnen met de eerste fase van een zes- fasen plan ter renovatie van het Concord Hotel.

Zoals de Amigoe gisteren berichtte heeft de Holding Company naar aanleiding van het verzoek van gedeputeerde George Hueck wederom een gunstige lening van twee miljoen gulden bij de Maduro's & Curiels Bank ontvangen. Eerder was er op dezelfde basis een bedrag van vijf miljoen aan de Holding geleend.

Dit geld zal ten gunste van het Concord Hotel komen waar men deze maand al van start gaat met de eerste fase van een renovatieplan. De eerste fase alleen kost ongeveer twee miljoen dollar, terwijl het totale plan, bestaande uit zes fases, neer komt op een investering van 4,7 miljoen dollar.

Naar Frank Elenburg verklaarde bestaat de eerste fase uit de bouw van een Italiaans restaurant dat achter het casino komt. Verder wordt er een controle- kamer voor het casino gebouw en zal de doorgang naar het casino en andere zalen achter in het hotel, veranderd worden. Tevens worden alle kamers in het hotel opnieuw bekleed, de oude inrichting wordt verkocht en er komt een geheel nieuwe inrichting, aldus Elenburg. De eerste fase hoopt de Holding voor december volgend jaar afgerond te hebben. Wanneer men dan van start gaat met een volgende fase is nog niet bekend. Elenburg verklaarde desgevraagd dat het Concord Hotel zelf niet bijdraagt in de investering, deze wordt volledig door de Holding Company gedragen.

Bond dringt aan op functie-evaluatie

Akkoorden Land-ABVO vóór 1986 nakomen

WILLEMSTAD— Als niet vóór 1986 een functie- evaluatie gedaan wordt bij enkele overheidsdiensten van het Land, is de kans groot dat de bij het decentraliseren van die diensten te vervallen komt. De ambtenarenbond vreest dat hierdoor de leden werkzaam bij deze diensten niet de functie- evaluatie krijgen die hun al vanaf 1980, met terugwerkende kracht tot 1978 beloofd is. De bond dringt er bij de regering dan ook op dat hier zo snel iets aan gedaan wordt, ook op eilandelijk niveau. Aldus verklaarde bestuurslid Wilfrido Begina in het radio- praatje van de bond.

In 1980 werd tussen de ABVO en de regering een akkoord bereikt dat de lonen van alle overheidswerknemers in Landsdienst geëvalueerd zouden worden. Dit zou binnen een jaar plaatsvinden en met terugwerkende kracht tot juli '78.

"Dit proces neemt kennelijk zoveel tijd in beslag dat tot op heden, vier jaar na dit akkoord, het nog niet nagekomen is", verklaarde Begina. De bond kan evenmin constateren dat daar serieuze pogingen toe ondernomen worden, zei hij.

De ABVO vindt dat alle akkoorden met de Centrale regering vóór 1986 uitgevoerd moeten worden. Met de decentralisering van de diverse diensten kan namelijk het akkoord tot verplichte functie- evaluatie tot '78 komen te vervallen, vreest de bond. "Daarom doet de ABVO een dringend beroep op de werkgever om deze akkoorden na te komen om problemen te voorkomen en de sociale orde te handhaven, vooral in deze moeilijke tijden".

Op eilandelijk niveau zijn verschillende brieven verstuurd over deze kwestie, waarin aangedrongen wordt op het starten van dit proces. "Het moet ons wel van het hart dat nog niets te merken is van eventuele pogingen daartoe", aldus Begina. De bond houdt binnenkort een vergadering met alle dienstgroepen van de eilandsdiensten om te bepalen hoe de situatie verder aangekaart zal worden bij de overheid.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

...

BIOSCOPEN
BOULEVARD: 20.30 uur *Homicidio culposo* (14 jr.); 24.00 uur *Ontembare driften* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Beatstreet* (14 jr.).

...

BOTICA'S: Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

...

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter E. de Cuba, Santa Cruz 56, tel.: 25666/25549.
San Nicolas en Savaneta: dokter C.E. Zaandam, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833 of via Hospitaal, tel.: 24300.

...

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

...

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

TENTOONSTELLING
INSTITUTO DI CULTURA **(van 1-7 oktober)**: 18.00-21.00 uur tent. werken van Colombiaanse schilderes Piedad Bernal.
OPENBARE BILBIOTHEEK **(van 1-8 oktober)**: 19.00 uur off. opening tent. van schilder- en handenarbeidwerken van Tri-Chem Aruba.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: 20.00 uur lezing - dr. Roy Martina (ond.: "Vermoeidheid").

SPORT
BASKETBALL: 19.00 uur **(B-kl.)** Adam Chiclets vs CB Brasil; 20.00 uur **(D-kl.)** Checkpoint Color vs Connie Francisclub; 21.00 uur **(A-kl.)** Gold Crown vs Panama Rebels - Sporthal.

ASV TRAPPERS: 19.30 uur biljart-toernooi (Copa Pief) Budweiser vs Trappers.

ARUBA DOMINOBOND: 19.30 uur NWIWA vs Noord Stars - CB Brasil; Joey's vs Trappers - Dep. Stadion; Old Parr vs CS Paradera - Pedro's Palace.

...

ZATERDAG
DIVERSEN
YMCA (San Nicolas): 11.00-18.00 uur anual sales festival.

SPORT
ARUBA BOARDSAILING CLUB (ABC): 09.00-12.00 uur aanvang cursus "wind-surfen" - bij Surfside.

MOKO ZOO RANCH open voor het publiek: zaterdag 13.00-18.00 uur; zondag 10.00-

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandagmiddag van 14.00-18.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-17.00 uur; woensdag van 08.00-12.00/14.00-19.00 uur; donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

...

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.30 Fat Albert; 18.00 The Smurfs; 18.30 Nos tambe por; 18.45 Telenovela: Chispita; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Falcon Crest; 21.30 Wrestling; 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 Dance fever; 17.30 Matinee (The great brain); 19.00 Programa di RVD; 19.30 The A-team (Chopping spree); 20.30 National Geographic (Winged world); 21.30 ARSCA-teleton in de studio van TeleAruba; 24.30 Sluiting.

Motie wantrouwen tegen ged Zaandam haalt het niet

Raadsleden krijgen gecensureerde versie van rapport PP-kaart-zaak

ORANJESTAD — Met tien stemmen tegen (negen MEP-leden en Adri de Palm) en acht stemmen voor (AVP, PPA, Charro Kelly en Spanner) werd gisteravond kort voor zeven uur in de Arubaanse Eilandsraad de motie verworpen, waarin gedeputeerde Remy Zaandams optreden in de dokterskaartaffaire werd afgekeurd en waarin hij uitgenodigd werd af te treden. Hierdoor kwam een einde aan een bijna drie dagen lange vergadering over deze affaire. Een zaak die niet alleen de Eilandsraad vele uren bijeen hield — terwijl er veel belangrijker werk te doen is — maar ook op Aruba het gesprek van de dag is geworden. Inmiddels heeft zich alweer een ander "schandaal" aangekondigd in verband met een bevordering bij de Gezondheidsdienst tegen alle regels en adviezen in, welke zaak ook nog wel een "vergader-staartje" zal hebben.

Kort voor het middaguur diende Benny Nisbet (PPA) namens de oppositie in de Eilandsraad een motie in ... de tweede ronde over de dokters-kaart van Zaandam beëindigd was. In deze motie stelde de oppositie bij de overwegingen dat gedeputeerde Remy Zaandam ontoelaatbare handelingen had gepleegd. Hij als bestuurder misbruik had gemaakt van zijn functie, voorts dat gedeputeerde Bislip niet op de hoogte was dat een tijdelijke dokters-kaart werd afgegeven, terwijl Zaandam dit wel wist. De motie besloot met het beleid van ged. Zaandam af te keuren en een beroep op hem te doen om af te treden. Om half drie werd na een schorsing de vergadering hervat en begon opnieuw de kwestie van de dokterskaart te spelen.

Ondanks het feit dat het Eilandsraads-lid Hypolito Tromp (MEP) een beroep deed — omdat er al twee dagen over deze zaak gepraat was — dat van iedere fractie één persoon kort zou spreken, meenden alle leden — voornamelijk van de oppositie — dat zij opnieuw hun zegje moesten doen, waarbij zoals verwacht geen nieuwe gezichts-punten naar voren kwamen. Intussen hadden de leden een copie van een gedeelte van het onderzoekrapport ontvangen en werd door de heer Charro Kelly en andere oppositie-leden fel kritiek aangetekend, dat verschillende stukken — zelfs een halve pagina — waren weggelaten. De oppositie stak dan ook niet onder stoelen of banken dat dit juist de belastende stukken voor de gedeputeerden waren en dat opnieuw duidelijk bleek dat de overheid wat te verbergen heeft in deze.

Uiteindelijk na vier uur van herhalingen was het zover dat gestemd kon worden over de ingediende motie en daarmee kwam een einde aan deze driedaagse dokterskaart-eilandsraads-vergadering.

ORANJESTAD — In Concorde hotel werd de pers gistermiddag in de gelegenheid gesteld kennis te maken met de boksers die morgenavond in Concorde hotel zullen boksen. Een internationaal gebeuren gezien de deelname van top-boksers uit Venezuela: zoals Alejandro Aris, Pantoño Orono, Rafael Castro en Santiago Caballero; uit Puerto Rico: Eudo Bermudez en David Reyes; uit de VS: Robert Gilbert en als enige lokale bokser Richard Wester. Concorde Casino hoopt met deze internationale boks-wedstrijden belangstelling voor deze sport te trekken. Foto's boven: De boksers uit Venezuela met derde van links tweemaal wereld-kampioen Rafael "Pantoño" Orono, tweede van links match-maker Rafito Cedeño Jr.; foto beneden: de boksers uit de Verenigde Staten en Puerto Rico met manager uit Puerto Rico Carlos Espada.

Lionsclub

ORANJESTAD — Tijdens de ontmoetings-avond van de Aruba Lionsclub met de pers had de installatie plaats van een nieuw lid, Cesar Rodriguez, die al vele jaren zeer actief was in Lionsclubs in Venezuela. Vorig jaar kwam Cesar naar Aruba en na de nodige contacten kon hij nu weer actief zijn in de Lionsprojecten voor de gemeenschap. Voorts werd de Lionsclub-secretaris Elias Fingal als kandidaat voorgedragen voor de functie van governor district E-1 voor het jaar 1984/1985 van de International Lions Club. Vanaf 1972 is de heer Fingal lid van de Aruba Lions en in de loop der jaren vervulde hij vele functies in het bestuur, zoals voorzitter, vice-voorzitter, secretaris alsmede voorzitter van diverse commissies van deze Lionsclub.

Bij dodelijke schietpartij 3 kogels raak

ORANJESTAD — Uit de sectie die verricht werd op het stoffelijk overschot van Darinda Roos, die afgelopen woensdag in haar woning door de man met wie zij samenleefde werd doodgeschoten, is gebleken dat drie kogels — waarvan één in het hart — haar geraakt hebben. De schoten werden van korte afstand gevuurd. De dader blijft aangehouden. Het onderzoek duurt voort.

Anonieme gift: electronisch scoreboard

Vanavond koplopers basketbalcompetitie tegenelkaar

SANTA CRUZ — Voordat vanavond in de sporthal te Santa Cruz de spannende A-klasse basketbal-ontmoeting tussen Gold Crown en Panama Rebels van start gaat, zal een nieuw electronisch scorebord in gebruik worden genomen. De sponsor hiervan wenst anoniem te blijven.

Gold Crown staat nummer één op de ranglijst en beschikt over uitstekende spelers, zoals Donny Wilson, Allan Thomson, Clijde Burke, Rayborne Diddier en Lee Thomson. Nummer twee is Panama Rebels, een team dat bestaat uit studenten afkomstig van Sint Maarten met spelers als Angel Alleyne — één van de beste spelers van Aruba — samen met Clarette Conner en Tony Gumbs. Het team wordt wel een „Power house" genoemd.

Nummer drie is Concorde hotel, verleden jaar kampioen, dat spelers als Donny Wilson en Allan Thomson verloor, doch nu beschikt over Bito Martina en Ignacio Milton, verleden jaar topscorer in de B-klasse. Concorde zet alles op alles om de kampioenstitel te prolongeren. Voorts is er nog Marlboro, een team vol verrassingen met spelers als Harold Farro, Luis Tromp en Fanchi. Als laatste Don Bosco, een jong team onder leiding van Theo Lindonadal, welke ploeg elke wedstrijd weer vooruitgang toont.

Aruba Video en Richmond naar buitenland

ORANJESTAD — Dankzij de steun van Aruba Video Center, in het bijzonder Leo Laclé, kon gistermorgen een aantal Aruba Video Center-spelers naar Barquisimeto vertrekken om een week te trainen. De spelers zijn: Richard Mackay, Richard Orman, Ernesto Dabian, Johanes Flanegin, Richard Flanegin, Kenneth Rivers en Toyo Jacobs. Deze spelers zullen van de senior divisie volgend jaar in de AA-klasse uitkomen. Met de groep gingen mee AVC-motor Leo Laclé en Milo Croezé. Er zal getraind worden tegen het team Cardinales.

Ook de baseballclub Richmond gaat op reis. Morgenmiddag vijf uur vertrekken de spelers van Richmond — niet om te spelen — voor een week naar de Dominicaanse Republiek. Dankzij activiteiten werd dit uitstapje mogelijk gemaakt.

Zakenvaria

CADOOCHI KOCK van King Casino International brengt november het voetbalteam Deportivo Cali/King Casino (zie foto) uit Colombia naar Aruba om hier enkele wedstrijden te spelen. Op Allerzielen 2 november om drie uur in de ochtend spelen de Colombiaanse gasten tegen een versterkt team van Aruba King Casino. De versterkte King-ploeg bestaat uit de volgende spelers: Toon Braafhart, Baron Tevreden en Albert Lake van Dakota; Hubert Perez van Estrella en Erwin Helder van RCA. Daarna zal Deportivo Cali King Casino nog een wedstrijd op Aruba spelen, waarvan de tegenstander nog niet bekend is. Voorts bestaan er bij King Casino plannen om teams uit Mexico, Costa Rica, Venezuela en Colombia naar Aruba te brengen, gecombineerd met groepen bezoekers uit die landen.

Rond PP-kaart-affaire

Zaandam trekt opmerking over Clyve Laclé in

ORANJESTAD — In een brief aan de redactie op Aruba heeft gedeputeerde Remy Zaandam gistermiddag zijn uitspraak — zoals door de Amigoe weergegeven op 22 september jl. — na een gesprek met de gedeputeerde herroepen. Zoals bekend was deze uitspraak van de gedeputeerde voor het waarnemend hoofd van de Dienst Maatschappelijke Zorg (DMZ) Clyve Laclé aanleiding een klacht bij de Officier van Justitie tegen ged. Zaandam en de Amigoe in te dienen.

Ged. Zaandam schrijft de Amigoe als volgt: „Naar aanleiding van het bericht in de Amigoe van 22 september waarin staat dat ik de mening ben toegedaan dat het uitlekken van het rapport van DMZ met behoeve tot het geval baby Pedro, geschied is door het waarnemend hoofd D.M.Z., de heer Clyve Laclé omdat ik vermoedde dat hij ontevreden zou zijn vanwege het niet benoemd kunnen worden tot hoofd van de dienst DMZ, verzoek ik U te berichten dat mijn conclusie gebaseerd was op verkeerde informatie en dat ik dat bericht betreur en herroep. Ik blijf wel van mening dat het uitlekken afkomstig moet zijn van de dienst zelf", aldus ged. Remy Zaandam in zijn brief aan de redactie op Aruba.

De Amigoe stelde de heer Clyve Laclé op de hoogte van deze brief. Men vertelde de Amigoe dat hij door gedeputeerde Nelson Oduber, die de heer Betico Croes op Aruba vervangt, op de hoogte was gesteld van een en ander — zoals bekend heeft de heer Oduber zich van het begin af aan ingespannen om een oplossing te vinden voor een en ander — de heer Laclé wacht de publicaties af en zal deze dan aan de Officier geven om zijn aanklachten in te trekken.

De Amigoe tekent hierbij aan, dat uit bovenstaande bijzonder duidelijk blijkt dat de Amigoe in deze geen enkele blaam treft en dat de Amigoe alleen maar heeft weergegeven wat de gedeputeerde vertelde. Wij zijn blij — ofschoon wel wat laat — dat de gedeputeerde zo sportief is zijn verkeerde bericht te erkennen en in te trekken. Wij betreuren het wel dat de Amigoe hierdoor volkomen ten onrechte in een verkeerd daglicht werd gesteld.

Filmliga met Mecaniques, Aanstelleritis en Kontrakt

ORANJESTAD — De Filmliga Aruba brengt zondagavond om half negen voor zijn leden in Cas di Cultura — men kan zich aan de zaal nog als lid opgeven — de film "Mecaniques" onder regie van Bertrand van Effenterre, in kleur met Geraldine Chaplin, Brigitte Fossey, Jeun François Stevenin. De vrouw is los. Mannen hoedt u. Hoe? Hiermee is uiterst kort het thema van deze Franse film weergegeven. Maar zo bot als het in de eerste regel klinkt, wordt de bijl door Effenterre niet gehanteerd. Integendeel. Genuanceerd, met gevoel voor humor worden de nieuwe samenlevings-vormen beschreven die ontstaan als de vrouw haar rechtmatige part van de mannekoek veroverd heeft.

Op 18 oktober — en niet 25 oktober zoals aangekondigd — draait de Filmliga in de Bibliotheek de film "Aanstelleritis", waarna op zondag 28 oktober in Cas di Cultura de film "Kontract" volgt.

Uit gesprekken en commentaren blijkt dat niet iedereen op de hoogte is hoe de Filmliga aan zijn films komt. De Filmliga leent deze uit de filmotheek van Cas di Cultura, welke bevoorraad wordt vanuit Nederland door de Sticusa. De keuze is dus niet onbegrensd. De suggestie van de leden om bepaalde films rechtstreeks uit Nederland te huren, is gezien de enorme kosten (duizenden guldens) die daaraan verbonden zijn, niet te realiseren, aldus de Filmliga in een verklaring.

Geen geld, wel bedreigingen

ORANJESTAD — De opzichter J.K. (45) deed aangifte van bedreiging tegen de werknemer R.D., die wegens zijn gedrag een berisping van de opzichter kreeg. J.K. verklaarde dat hij de werknemer op zijn verkeerde gedrag wees — tijdens werkuren verkeerde R.D. onder drank-invloed — waarna R.D. hem bedreigende woorden toeriep. De politie trachtte met de werknemer te praten, maar hij ontkende het feit.

De bewoner S.M. (72) deed ook aangifte van bedreiging bij de recherche, tegen zijn buurvrouw S.B. die een huis van hem in huur heeft. Het bleek dat elke keer als de huisbaas de huur gaat incasseren, hij problemen krijgt en beledigingen te incasseren krijgt, voordat de vrouw betaalt. Ook de kinderen van de buurvrouw vallen hem elke keer lastig.

Boeteloos boeken terugbrengen

ORANJESTAD — Deze maand hebben alle abonnees van de Openbare leeszaal de gelegenheid om achterstallige boeken terug te brengen. Hiervoor zal geen boete worden geheven, waardoor iedereen de gelegenheid krijgt boeken van de bibliotheek, die men misschien reeds zeer lange tijd thuis heeft en „bang is terug te brengen", alsnog terug te brengen. De bibliotheek-leiding rekent op de medewerking van betrokkenen.

Beugelsdijk leidt bij Bucuti-vissen

ORANJESTAD — Bucuti Yachtclub organiseert zondag van's morgens zes tot vijf uur in de middag het derde vis-test-toernooi voor het kampioenschap van de club.

De stand in de clubstrijd is nu als volgt: 10 kg. test teams: Macabi 699 pt; El Delfin 533 pt; Shenandoah 286 pt; Mahi Mahi 222 pt; Mariana 116 pt.

Grootste vissen: sailfish (22 kg.) Gerard Beugelsdijk; dorado (18 kg.) Francis Donata; mulato (12,5 kg.) Edwin Gomez; Picuda (8,0 kg.) John Wathey; jurel (6,0 kg.) Irving Richardson; bonito (5,0 kg.) Eric Brete en Herbert Kelkboom.

De stand in de strijd tussen de leden is nu: 1) Gerard Beugelsdijk (453 pt); 2) Edwin Gomes (308); 3) Francis Donata (203); 4) Rudolph Richardson (128); 5) Joldy Kelkboom (110); 6) Irving Richardson (96); 7) John Wathey (92); 8) Johnny Vlaun (89); 9) Tomoteo Willems (87); 10) Hubert Kelkboom (74); 11) Feli Yarzagaray (71); 12) Eric Brete (62); 13) John Visser (37); 14) Michael Croes (22); 15) Robby Croes (12) en 16) Pedro Monart (12).

Man beroofd

ORANJESTAD — De 77-jarige man A.M. werd in de vroege morgenuren op de Korteweg door twee onbekende jongemannen aangevallen en beroofd van 300 gulden. A.M. verklaarde dat hij van achter door twee jongemannen benaderd en bedreigd werd al zijn geld af te geven. Hierna renden de twee daders weg.

Gewonde bij bedrijfsongeval bij Lago

SAN NICOLAS — De Lagopolitie meldde een bedrijfs-ongeval aan boord van het schip Andicuri. De werknemers waren bezig de tanker Esso Nassau af te meren aan een der pieren toen een der touw-kabels losraakte. Hierdoor kwam de werknemer A.Y. (42) te vallen. Perambulance werd hij voor medische behandeling naar het ziekenhuis gebracht.

Lezing dokter Martina

ORANJESTAD — In de Openbare leeszaal houdt dokter Roy Martina vanavond een lezing in de landstaal over „Cansancio". Op 25 oktober volgt ook nog een lezing van hem over het „Genezen van migraine".

Beslissing bij Copa Pief-biljart in zicht

SANTA CRUZ — De spanning in het biljart-toernooi om de Copa Pief neemt in de laatste wedstrijden toe. Vanavond speelt Budweiser tegen Trappers, de winnaar van die wedstrijd speelt zaterdagmiddag half drie tegen Lucky Strike. Indien Lucky Strike verliest, moet op vrijdag 12 oktober een extra wedstrijd voor het kampioenschap en clubkampioenschap worden gespeeld.

Socialistische Internationale:

Economische ontwikkeling direct verbonden met democratie in L.A.

RIO DE JANEIRO — De vergadering van de Socialistische Internationale (SI) is van mening dat er een directe band bestaat tussen de economische ontwikkeling in Latijns Amerika en de democratie. De rijke landen zullen in de schuldenkwestie hun verantwoordelijkheid moeten dragen, aldus de slotverklaring van de in Rio de Janeiro gehouden SI-conferentie.

De conferentie waarvan de sluiting nog werd uitgesteld is niet zo enthousiast geëindigd als men zich had voorgesteld. Met een overeenkomst tussen de Sandinisten en de belangrijke oppositiegroep CDN in zicht kwam er een kink in de kabel in deze zaak waarin de SI bemiddelde onder leiding van oud-president Carlos Andres Perez. De verkiezingen in Nicaragua worden niet verplaatst, zoals men algemeen had verwacht en beide parijen proberen elkaar de zwarte piet in deze zaak toe te schuiven. Overigens zei de oud-Venezolaanse president dat de bemiddeling in de verkiezingskwestie door kan gaan, maar nu weer onder leiding van president Belisario Betancur van Colombia.

In de slot-verklaring van Rio wordt aandacht besteed aan de schuldenlast van Latijns Amerika tot een bedrag van 350 miljard dollar. Kritiek wordt geleverd op de hoge rentetarieven en op de discriminerende protectionistische maatregelen, waarvan de schuldenlanden de dupe worden en waardoor zij gehinderd worden bij hun pogingen om hun schulden af te lossen. De SI doet een beroep op de rijke landen om tot een nieuw programma te komen wat betreft de afbetaling van de schulden. Een oplossing voor dit probleem zal de Derde wereldlanden in staat stellen hun opmars naar de ontwikkeling te hervatten, aldus de SI.

Deze wereld-organisatie is gelukkig met de democratische ontwikkelingen in landen als Brazilie, Argentinie, Bolivia en in mindere mate in Uruguay. Felle kritiek hadden de socialistische voormannen voor het militaire bewind in Chili en in Paraguay. Wat betreft Midden Amerika veroordeelde men de vijandelijkheden welke gelanceerd worden tegen Nicaragua van buiten zijn grenzen. Grote bezorgdheid wordt geuit over het feit dat president José Napoleon Duarte nog niet is begonnen met de dialoog met de guerrilla in El Salvador, welke dialoog hij had toegezegd tijdens zijn verkiezingscampagne. Ideologisch gezien behoort president Duarte tot een ander kamp dan de socialisten, namelijk tot de christen-democraten.

HEERENVEEN EN VVV IN STRIJD OM EERSTE PERIODETITEL

In Nederlands betaald voetbal

Ajax moet eerste plaats weer kunnen overnemen

DOOR WILLEM DEKKER

WILLEMSTAD — Met de diverse Europacupwedstrijden van afgelopen woensdag nog vers in het geheugen is het interessant wat de klubs op de Nederlandse voetbalvelden het komend weekeinde voor ons in petto hebben. Drie van de vier Europa gangers mogen het nog een keer proberen in de tweede ronde terwi l juist landskampioen Feyenoord het na een ronde alweer mag vergeten. Daar zetten zij overigens wel een traditie mee voort want vorig jaar sneuvelde Ajax ook in de eerste ronde van de beker voor landskampioenen. Ironisch genoeg ook nog in het zelfde olympische stadion van Athene. Griekenland is duidelijk geen aantrekkelijke lokatie voor Nederlandse klubs.

Ajax, PSV, en zelfs het pover presterende Fortuna Sittard gaan wel door naar de volgende ronde. Ajax met de grootste score (14-0 tegen de Luxemburgse amateurs Red Boys), PSV met de grootste moeite (3-0 na uit tegen Vorwarts Frankfort met 2-0 verloren te hebben) en als laatste na een bemoedigende 0-0 in Kopenhagen tegen BK, Fortuna wat thuis met 3-0 orde op zaken stelde. De drie winnende Europacup vertegenwoordigers mogen komend weekeinde bewijzen dat zij ook daden kunnen stellen in de Nederlandse kompetitie.

LASTIGE WEDSTRIJDEN

PSV heeft evenals Fortuna Sittard een uitwedstrijd voor de boeg. De Eindhovenaren gaan naar Haarlem waar de ploeg van trainer Hans van Doorneveld uit is op revanche. Men heeft de eerste wedstrijden van de kompetitie matig tot zwak gepresenteerd en dat wil men nu eindelijk wel eens gaan veranderen. Tegen koploper PSV is men bereid de mouwen ver op te stropen. PSV gaat daarom, mogelijk nog met de wedstrijd van woensdag goed voelbaar in de benen een lastige wedstrijd tegemoet. Dat geldt ook voor Fortuna Sittard wat op bezoek moet bij NAC. NAC thuis op zaterdagavond is een combinatie waar moeilijk van te winnen valt. Of NAC nu eindelijk ook eens gaat winnen zal voornamelijk afhangen van de nieuwe aankoop Futcher. De lange Engelsman moet het scoringsprobleem van de Bredanaars gaan oplossen. Tijdens de trainingen en vorige week in zijn eerste wedstrijd tegen PSV maakte hij weliswaar aardig wat indruk en belangrijker ook zijn eerste doelpunt maar of één man de problemen bij NAC kan oplossen is misschien wel wat te optimistisch gedacht. NAC wacht nog steeds op de eerste overwinning en wie weet wordt Fortuna wel het eerste slachtoffer.

Wie ook voor een loodzware uitwedstrijd staat is regerend landskampioen Feyenoord. De tweede uitwedstrijd binnen vier dagen moet gespeeld worden in Zuid Limburg. In Maastricht wacht MVV met spanning op de komst van de Rotterdammers. Onder aanvoering van trainer Barry Hughes is men na de uitoverwinning bij Utrecht weer gaan geloven in eigen kunnen. Hughes was niet alleen dolblij dat hij in "zijn" Utrecht had gewonnen maar ook omdat hij na afloop van zijn bestuur te horen kreeg dat hij drie nieuwe spelers mag aantrekken. Boven aan het lijstje van de Brit staat het grote Willem 2 talent Feskens. Alleen is daar vermoedelijk erg veel geld mee gemoeid. Verder heeft hij een Engelsman en een Deen op het oog. Tegen Feyenoord zal men het echter nog zonder dit drietal moeten doen. Feyenoord zal zeker niet gespaard worden dat is zeker.

Tijdelijk topklub Volendam moet het ook in een uitwedstrijd gaan bewijzen dat men niet voor niets op de derde plaats staat. PEC Zwolle moet geen al te grote moeite opleveren voor de omhoog gevallen ploeg van Leo Beenhakker. Verder wacht Utrecht ook een lastige uitwedstrijd bij Sparta waarbij de vierde plaats die men nu nog inneemt wel een in gevaar kan komen.

Aan de andere kant van Rotterdam is Excelsior gastheer voor Groningen. Evenals Utrecht liepen de Groningers afgelopen weekeinde een verrassende thuisnederlaag op en zijn ze gebrand die schande snel uit te wissen. Of men tegen de Kralingers tot grote daden in staat zijn moeten we echter nog maar afwachten. Thuis op het kleine Woudensteijn is Excelsior een bijzonder moeilijk te bespelen tegenstander.

EERSTE PLAATS

Ajax moet de eerste plaats in de eredivisie komend weekeinde weer over kunnen nemen, mits PSV bij Haarlem onderuit gaat en de Amsterdammers wel in de winning mood blijven en de Go Ahead Eagles weten te kortwieken. Thuis in De Meer moet de ploeg van Aad de Mos zeker in staat worden gesteld de 6e achtereenvolgende overwinning te behalen.

Twente kan na een teleurstellende reeks wedstrijden de draad weer oppakken door het bezoekende Roda JC met lege handen naar Limburg terug te sturen. AZ'67 tot slot ontvangt FC den Bosch wat afgelopen week niet in het veld kwam tegen Ajax omdat het veld niet te bespelen was. De extra week rust zal de ploeg zeker goed hebben gedaan. AZ is na de overwinning op Fortuna van de laatste plaats af en zal daar zeker niet meer op willen terugkeren.

EERSTE DIVISIE

De echte voetballiefhebbers zullen dit weekeinde vooral de eerste divisie in de gaten houden want daar kan de eerste beslissing van dit seizoen vallen. Twee ploegen hebben nog kans op de eerste periodetitel, Heerenveen en MVV. De laatsten hebben de inhaalwedstrijd tegen SVV dinsdag al gewonnen en staan nu een punt voor op Heerenveen. De Friezen hebben op papier voordeel omdat met thuis mag aantreden tegen Wageningen, de laatste ploeg uit het betaald voetbal terwijl VVV voor een heel wat zwaardere opgaaf staat tegen het Waalwijkse RKC. De ploeg uit Venlo moet naar Waalwijk waar het per definitie zeer moeilijk voetballen is tegen de ex-amateurs. Bij een gelijkspel van VVV en winst van Heerenveen gaat de eerste periodetitel toch naar Venlo vanwege een veel beter doelgemiddelde. VVV kan de zaken goed bekijken want Heerenveen speelt zaterdagavond al terwijl VVV zondag de wei in moet. De overige wedstrijden in de eerste divisie zijn voor dit weekeinde nu eens van minder belang.

WOLGOGRAD — De negende partij in de schaaktweekamp om het wereldkampioenschap voor dames is verzet naar morgen (zaterdag). In de strijd tussen titelverdedigster Maja Tsjiboerdanidse en uitdaagster Irina Levitina, beiden uit de Sovjet-Unie, heeft de laatste een rustdag genomen.

WILLEMSTAD — op de foto wordt de Panamese speler kansloos uitgetikt tijdens een poging de tweede honk te bereiken. De Taiwanese selectie was gisteravond ongetwijfeld de beste ploeg in het veld en behaalde dan ook een 5-0 shut out tegen Panama. De ontmoeting werd gespeeld in het kader van de gouden jubileum baseballtoernooi van de Curaçaose baseball bond (FeBeKo). Het toernooi wordt vanavond voortgezet met twee ontmoetingen. Om 18.00 uur speelt Venezuela welke reeds een overwinning heeft behaalt ten koste van de Antilliaanse selectie tegen Panama, terwijl om 21.00 uur de Antilliaanse selectie voor de tweede keer in het toernooi in aktie komt en wel tegen de sterke selectie van Taiwan.

Na zege op Enrico Garmers

Moesker weer op eerste plaats bij SV Janwe

WILLEMSTAD — De competities van schaakvereniging Janwe vonden afgelopen zaterdag hun doorgang in buurtcentrum Janwe met vijf partijen verdeeld in de verschillende klasse.

In de A-klasse werd er van de drie geprogrammeerde wedstrijden alleen twee afgewerkt, terwijl ook een verandering optrad op het positietabel. Shastri Moesker eiste alweer de eerste plaats voor zich op toen hij van Enrico Garmers won. Wanner Richardson en Hensley Leito kwamen niet verder dan een remise. Terwijl Benito Bito voor uitstel van zijn partij tegen Geert van der Ploeg vroeg.

Dus nu bezit Shastri Moesker alweer de eerste plaats met 3,5 punten uit 5 partijen, hoewel men erbij moet zeggen dat hij meer partijen heeft gespeeld dan de andere spelers en bovendien is hij klaar met zijn prestatie in de finales. Moesker moet nu toekijken wat Benito Bito en Geert van der Ploeg in hun nog te spelen partijen zullen doen om te kijken of hij nog kans heeft op de kampioenstitel. Minimaal kan er nog een drievoudig gelijkeindiging plaats vinden op de eerste plaats als de twee laatstgenoemde spelers anderhalve punt verliezen in hun nog te spelen partijen. Dus zonder enige twijfel kan er een interessante afwikkeling verwacht worden in deze finales.

De geboekte resultaten van de selectiewedstrijden waren als volgt: D. Pikero - Y. Marti 1-0; Cl. Smith - G. van der Ploeg 0-1 en E. Garmers - C. Habibe 1-0. De competities zullen morgen om negen uur precies in buurtcentrum Janwe hun doorgang vinden.

In verband met de uitdagingswedstrijd tussen Dennis Pikero en Marlon Jeandor op 8 oktober aanstaande, wil SV Janwe alsnog mededelen dat de wedstrijden gespeeld zullen worden in het schaakcentrum van SV Curaçao te Maduro Plaza. De partijen zullen allemaal om acht uur precies beginnen, terwijl elke speler twee uren ter beschikking heeft voor het voltooien van 40 zetten. SV Janwe verwacht tussen haakjes ook een uitstekende prestatie van haar lid Dennis Pikero die in goede vorm verkeerd na zijn laatste overwinning op de heer Gino Mirza in het onlangs gehouden Fernan Memoriam Toernooi.

Voor morgen staat op het speelprogramma in de A-klasse de eerder uitgestelde partij tussen Geert van der Ploeg en Wanner Richardson. Alle schaakliefhebbers zijn welkom in buurtcentrum Janwe om de activiteiten bij te wonen.

BARCELONA — Mats Wilander heeft zich donderdag met de grootste moeite geplaatst voor de kwartfinales van het internationale tennistoernooi in Barcelona.

Dr. Richards: boksen moet verboden worden

"Boksen oorzaak van Ali's toestand"

CHICAGO — "Mohammed Ali's fysieke problemen zijn waarschijnlijk het gevolg van de klappen die hij in zijn loopbaan heeft gekregen". Dit verklaarde de arts van het voormalig wereldkampioen boksen in het medisch tijdschrift dat deze week verscheen. De medicus, dokter Stanley Fahn, denkt dat herhaaldelijke trauma's aan het hoofd een plausibele verklaring zijn voor Ali's onduidelijke spraak en strompelende gang van de laatste tijd.

Ali, 42 jaar, onderging vorige maand in New York enkele medische onderzoeken. Naar aanleiding daarvan concludeerde Fahn dat de bokser aan het syndroom van Parkinson leed. Anders dan bij de ziekte van Parkinson heeft men hier de toestand onder controle. Met de voorgeschreven medicamenten kan Ali een normaal leven leiden, was de conclusie van de arts. "We zouden pas door een autopsie met zekerheid kunnen zeggen of dit alles door het boksen komt", aldus Fahn. "Hij accepteert het feit dat zijn toestand waarschijnlijk aan zijn sport te wijten is, maar hij is er niet door uit het veld geslagen. Hij zegt de noodzaak van het gebruik van medicijnen te onderkennen, maar de tijd zal het leren", besluit de arts.

Eén van Ali's andere artsen, Dennis Cope, onthult in hetzelfde artikel, dat de voormalig wereldkampioen in het zwaargewicht twee jaar geleden al in een kliniek werd opgenomen wegens beginnende symptomen die wezen in de richting van de ziekte van Parkinson. Cope voegt er aan toe, dat na die eerste diagnose medicijnen werden voorgeschreven, maar dat Ali weigerde die in te nemen.

In een ander artikel in het tijdschrift zegt de voorzitter van het Amerikaans Neurologisch Instituut, dr. Nelson Richards, dat Ali's conditie hem er toe had aangespoord pogingen in het werk te stellen het boksen te verbieden.

SV Willemstad voetbaltoernooi

WILLEMSTAD — In de hoop dat de weergoden dit weekeinde wel mee zullen werken, heeft organiserende vereniging Willemstad een gewijzigd programma vastgesteld. Daar vorige week slechts twee wedstrijden zijn verspeeld, worden pas volgende week weer standenlijsten gegeven van het Willemstad-jubileumtoernooi. Men hoopt dan ook de helft van de competitie achter de rug te hebben.

Het programma voor dit weekeinde is als volgt:

A-klasse			
DTS/Fatum - Willemstad	ZO	16.30	DTS
Quick'60 - AHW	ZO	16.30	QCK
B-klasse			
Willemstad 2 - Bandi Kas	ZO	16.30	WSD
Willemstad 3 - TES/CM	ZO	15.00	WSD
C-klasse			
Angua - AHW 2	ZA	16.30	AHW
V-klasse			
Quick'60 3 - Quick'60 4	ZA	16.30	QCK
Willemstad 4 - AHW 3	ZA	16.30	WSD

AMIGOE-KIJKTIP
zaterdag: DTS/Fatum - Willemstad
zondag: Willemstad 2 - Bandi Kas

Georganiseerd door St. Maartense club "Orion"

Twee-daags badmintontoernooi

WILLEMSTAD — In het weekeinde van 11-14 oktober wordt een twee-daags badmintontoernooi georganiseerd door de St. Maartense badmintonclub "Orion". Deze club speelt dit jaar haar derde seizoen en werd opgericht in mei 1982. Zij telt zo'n 50 leden, inclusief jeugdleden, en bestaat voornamelijk uit Nederlanders en Antillianen. Aangezien de club nog jong is, kan nog niet gezegd worden hoeveel leden in de toekomst kunnen worden aangenomen, dit hangt af van de beschikbare ruimte en tijd. Zeker is dat "Orion" groeiende is en veel belangstelling trekt.

Het toernooi wordt georganiseerd, zoals reeds vermeld door "Orion", die overigens wel de eerste en tot nog toe de enige badmintonclub op St. Maarten is, en wordt gehouden in het kader van een vriendschappelijke ontmoeting met "Cadushi", één van de topclubs van Curaçao. Van "Cadushi" zullen een 20-tal spelers en speelsters aan dit toernooi deelnemen, van "Orion" zullen 24 leden meedoen.

Op vrijdag 12 oktober zal gespeeld worden van 14.30 - 23.00 uur en op zaterdag 13 oktober van 09.00 - 17.00 uur, beide dagen in de gymzaal van de F.V.P.T.-school. Op vrijdagavond zullen dan ook nog voor belangstellenden demonstratiewedstrijden worden gegeven, waarbij ook de pers zal worden uitgenodigd. De toegang is op alle dagen gratis en het publiek is welkom.

Overigens wordt het toernooi tevens georganiseerd om de badmintonsport op St. Maarten wat meer bekendheid te geven, temeer daar onlangs is gestart met jeugdtraining. Op dit moment heeft de club 12 jeugdleden, waarvoor een halve avond per week en 3 banen beschikbaar zijn gesteld. Voor volwassenen zijn diverse avonden, er is één avond voor beginners en één voor de geoefende spelers, die ook mee gaan doen aan de competitie. Overigens worden alle trainingsavonden in de gymzaal van de F.V.P.T.-school gehouden.

De trainers bestaan uit de wat betere spelers uit eigen kring die hun tijd beschikbaar stellen, zonder daar een vergoeding voor te ontvangen. In dit kader wil de club wel proberen om deze trainers cursussen te laten volgen, die met name op het lesgeven aan de jeugd gericht moeten zijn. Hiertoe zal men in overleg met de voorzitter van de badmintonbond, die eveneens aanwezig zal zijn in het weekeinde van 11 tot en met 14 oktober.

De badmintonclub "Orion" verwacht een grote belangstelling voor dit toernooi en hoopt dat het mag leiden tot een wat bredere bekendheid op St. Maarten van deze sport. De aanwezigheid van een zo bekende club als "Cadushi" zal hier zeker aan bijdragen.

Padres slaan terug in Major League play-offs

SAN DIEGO — De honkballers van de San Diego Padres hebben gisteren de kans op een plaats in de World Series behouden. Voor de play-offs van de National League won San Diego in eigen stadion met 7-1 van Chicago Cubs. In de best-of-five is het nu 2-1 voor de Cubs. Winnende werper was Ed Whitson, de homerun van McReynolds was goed voor drie punten en Gerry Templeton sloeg twee runs binnen. De winnaar van de play-offs komt in een reeks van zeven wedstrijden uit tegen de kampioen van de American League.

In de play-off serie geldig voor de American League leidt Detroit Tigers met 2-0 tegen Kansas City Royals.

AMIGOE

Naam:... **Adres:...**

Scorebord-formulier no. 7 **Datum: 4-10-'84**

	1	2	3	4	5	6	7	8
1. N.A.C. — M.V.V.:								
2. Excelsior — P.E.C. Zwolle:								
3. Ajax — Haarlem:								
4. A.Z. — P.S.V.:								
5. Fortuna — Volendam:								
6. FC Den Bosch — Roda:								

	1	2	3	4	5	6	7	8
7. G.A. Eagles — Feyenoord:								
8. FC Groningen — FC Utrecht:								
9. Helmond Sport — N.E.C.								
10. Telstar — V.V.V.:								
11. Willem 2 — Cambuur:								
12. Wageningen — R.B.C.:								

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

Stads- en 2de district Oost
6 oktober 1984 vanaf 08.00 uur t/m 8 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Tseng, spreekkamer: Casandraweg 72, tel.: 76464, spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76464
(dit geldt voor patienten van de volgende artsen: mevr. Guerrero, Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en Pattinaja)

Stads- en 2de distrikt West
5 oktober 1984 vanaf 18.00 uur t/m 8 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Heerenveen, Konsultorio Muizenberg, Suffisant, tel.: 44349; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur, spoedgevallen: tel.: 44349.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, mevr. Van der Burgh, mevr. Braakman, King, mevr. Soliana, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession en de bario Sta. Maria)

Derde distrikt Bandabao
5 oktober 1984 vanaf 18.00 uur t/m 8 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Olie, Sentro Mediko Barber, tel.: 641658, 641605; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641658, 613121.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez)

• • •

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zusters Bronneberg, tel.: 81506 en zuster Andrea, tel.: 674030.

• • •

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30 / 13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten

• • •

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575; Punda: Bolivar, tel.: 613929.

• • •

VERLOF BEGRAFENIS
6 oktober: R.A. de Windt, Uteweg 53.
7 oktober: F.H. Colinet, Schelpwijk 97.

• • •

AKADEMIA DI KOMPUTER: 10.00-22.00 uur computershow - Curaçao Concorde hotel.

• • •

BEZINNINGSCENTRUM EMAUS (Soto): 20.00 uur psalmen- weekend o.l.v. P.B. van Baars.

• • •

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur, donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00 14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur activiteiten voor kinderen

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30 14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00 13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco)

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Class* (actiefilm, 18 jr., ƒ 5,-); 24.00 uur *Erotisch geweld* (sexfilm, 18 jr., ƒ 5,-).
CINELANDIA: **i.v.m. Yom Kippur geen film- voorstelling.**

• • •

TELECURAÇAO

VRIJDAG: 16.30 CHIPS; 17.30 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chiki; 18.15 Tio Wancho i su muchanan; 18.30 Telenovela: Chispita; 19.15 Informa deportivo; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Hill Street Blues; 21.30 Nos tera; 22.00 Mundu na bista; 22.15 Show di Job; 23.15 Tempu pa Dios; 23.20 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.00 NBA basketbal; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa universal; 21.30 Estreno; 23.00 Sluiting.

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK **(bezoekuren)**: opname afd. Mannen van 15.00-16.00 / 18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00 / 18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00 / 14.00-16.00 / 17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00 / 14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00 / 14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand)

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00 / 14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m van 09.30-12.30 / 15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-15.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkersstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS (afd. Curaçao. Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525 614630): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

SENTRO DI DAMA (Seroe Fortunaweg 8, tel.: 84647): openingstijden 07.30-12.00 / 14.00-17.30 uur.

• • •

Gilbert-duo bij open huis in Ascencion

WILLEMSTAD — In Landhuis Ascencion wordt zondag weer open huis gehouden. Vanaf tien uur is iedereen welkom. Dan kan men als men dat wil de korte kapeldienst bijwonen of zich rond het landhuis verpozen. Voor de muzikale omlijsting zorgt het Gilbert-duo, terwijl er ook een kleine expositie is van schilderijen van Karel Kok, welke ook te koop zijn. Daarnaast wordt er een uitleg gegeven over de geschiedenis en het hedendaagse gebruik van dit landhuis. Koffie en koele drankjes staan voor de gasten klaar.

Tol verkeer

WILLEMSTAD— Het aantal gewonden bleef in het donderdag verkeer beperkt tot vier. In totaal waren er veertien aanrijdingen met gezamenlijke materiele schade van 21.225 gulden.

Zakenvaria

CONTINENTAL MILLING COMPANY heeft de meesterbakker William Sultan, ex- directeur van de New Yorkse Food Trades West High School en schrijver van een aantal bekende boeken op vakgebied uitgenodigd om een aantal seminars te verzorgen voor lokale bakkers. In de bakkerij van Zuikertuintje demonstreerde meesterbakker Sultan hoe "cornbread" gemaakt wordt. Daarna was er gelegenheid tot vragen stellen en om met elkaar van gedachten te wisselen. William Sultan zal ook eveneens een demonstratie op Bonaire en Aruba verzorgen.

Paus reis in teken bevrijdingstheologie

ROME — Bij de bliksemreis van paus Johannes Paulus II volgende week naar de Dominicaanse Republiek en Puerto Rico staat de bevrijdingstheologie centraal. Verwacht wordt namelijk dat de paus een toespraak over dit onderwerp zal houden in aansluiting op een onlangs verschenen document van de Vaticaanse congregatie voor de geloofsleer, welke ook bezig is met een onderzoek naar een der boeken van de Braziliaanse bevrijdingstheoloog Leonardo Boff.

Het is de 24e buitenlandse reis van de huidige paus en het duurt slechts drie dagen. Woensdag vertrekt hij uit Rome waar hij zaterdag hoopt terug te keren. Tijdens zijn bezoek aan de Dominicaanse Republiek woont hij een deel bij van de vergadering van de Latijnsamerikaanse bisschoppen- conferentie Celam en eveneens woont hij het begin van de officiele voorbereidingen bij van de herdenking van vijf eeuwen christendom in de Amerika's welk feit tegelijk met de ontdekking van Amerika door Columbus in 1992 wordt gevierd.

De paus heeft al meerdere vergaderingen van de Celam bijgewoond en zich bij die gelegenheden steeds uitgesproken voor een pastoraal waarbij de waarde van de mens benadrukt wordt in een werelddeel waar de kleine man tot heden toe nog in verschillende landen vertrapt wordt of over het hoofd gezien. De toenemende verspreiding van de bevrijdingstheologie leidde op Celam-conferenties tot felle discussies over deze materie. In het Vaticaan staan velen met reserve tegenover deze theologie. Een verklaarde tegenstander ervan, de vroegere Celam-secretaris Alfonso Lopez Trujillo is nu werkzaam in Rome en werd begin dit jaar nog door de paus openlijk geprezen voor zijn «bijdrage aan de verheldering van de zg bevrijdingstheologie». Deze kardinaal toonde zich voldaan over de recente verklaring van de Vaticaanse afdeling waarin naast waardering voor deze vorm van theologie de vermeende aanwezigheid van Marxistische tendenzen scherp werd veroordeeld. Binnen de Celam zijn de meningen over deze theologie verdeeld. In Brazilie staat een groot deel van het episcopaat er positief tegenover terwijl deze in duizenden basisgemeenschappen wordt beoefend. Met grote belangstelling wordt daarom uitgezien naar de pauselijke toespraken tijdens zijn komende Caribische reis.

Op het programma van de paus-reis staan verder op de heenreis een bezoek aan het Maria-oord Zaragoza in Spanje, een Eucharistieviering op de Paardenrenbaan in Santo Domingo donderdagmorgen, beleefdheidsbezoeken, een ontmoeting met niet katholieke kerken vrijdagmorgen, een dienst van het woord in het Olympisch stadion; ook vrijdag maar dan op Puerto Rico is er weer een Misviering, op Plaza de las Americas en een ontmoeting met priesters en seminaristen, ook in San Juan.

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

UITNODIGING

De fakulteit der sociale- en economische wetenschappen van de UNA organiseert in samenwerking met de Interfakulteit Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit te Groningen een herhaling van de

CURSUS SOCIAAL BELEID

Sprekers : **Mr. H. van der Meulen, docent aan de Rijksuniversiteit te Groningen; Mr. E. Karel, docent UNA en direkteur Departement Arbeid en Sociale Zaken; Hr. P. Lauffer, functie-analist bij het Sint Elisabeth Hospitaal.**
Dagen : **29-10-'84 t/m 2-11-'84**
Tijden : **14.00 - 17.00 en 18.00 - 21.00 uur**
Voertaal : **Nederlands**
Kosten : **fl. 600,- per persoon**
Plaats : **Aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen Jan Noorduynweg 111.**

Maximaal aantal deelnemers: 35 (volgorde van inschrijven met overlegging bewijs van storting wordt aangehouden).

Doel van de cursus is functionarissen uit bedrijfsleven en overheid in de gelegenheid te stellen hun kennis op het gebied van sociaal beleid uit te breiden, aan te vullen en/of op te frissen.

Deze cursus wordt aanbevolen voor degenen, die op hoger niveau zijn belast met onderdelen van sociaal beleid, zoals personeelsplanning, arbeidsverhoudingen, organisatie-ontwikkeling etc. en voor functionarissen die hierbij op midden-niveau betrokken zijn. Degenen die de cursus in zijn geheel hebben gevolgd, ontvangen een participatiebewijs.

Inschrijving dient tegen overlegging van een cheque of stortingsbewijs uiterlijk 20 oktober 1984 te geschieden bij de administratie van de Universiteit die tevens voor nadere informatie (tel.: 84422) beschikbaar is.

Programma

Maandag 29 oktober 1984

14.00 - 17.00 Opening (dekaan van de fakulteit)
ORGANISATIE EN SOCIAAL BELEID (v.d. Meulen)
— historische ontwikkeling
— huidige stand van zaken

18.00 - 21.00 DE PERSONEELSFUNKTIONARIS/PERSONEELAFDELING IN DE ORGANISATIE (v.d. Meulen)
— historische ontwikkeling
— huidige stand van zaken
— personeelsfunktionaris een beroep?

Dinsdag 30 oktober

14.00 - 17.00 ARBEIDSVERHOUDINGEN EN SOCIAAL BELEID (Karel/v.d. Meulen)
— invloed van werkgevers (organisaties), werknemers (organisaties) en overheid
— ontwikkeling in Nederland en de Nederlandse Antillen

18.00 - 21.00 WETGEVING EN SOCIAAL BELEID (Karel/v.d. Meulen)
— in Nederland en de Nederlandse Antillen

Woensdag 31 oktober 1984

14.00 - 17.00 HET BEMANNINGSVRAAGSTUK - 1 (Lauffer/v.d. Meulen)
— personeelsplanning
— funktiebeschrijvingen

18.00 - 21.00 HET BEMANNINGSVRAAGSTUK - 2 (v.d. Meulen)
— werving
— selectie

Donderdag 1 november 1984

HET MOTIVATIEVRAAGSTUK - 1 (v.d. Meulen)
— motivatie en satisfaktie

18.00 - 21.00 HET MOTIVATIEVRAAGSTUK - 2 (Lauffer/v.d. Meulen)
— beoordeling en beloning

Vrijdag 2 november 1984

14.00 - 17.00 SOCIALE VERSLAGGEVING EN SOCIALE INDIKATOREN (v.d. Meulen)

18.00 - 21.00 HET MACHTSVRAAGSTUK (Karel/v.d. Meulen)
— op weg naar nieuwe zeggenschapsverhoudingen in de organisatie
—ontwikkeling in Nederland en de Nederlandse Antillen
Uitreiking participatiebewijzen en sluiting.

Gevraagd op korte termijn

MEDEWERKER AUTOMATISERING

Vereisten:
Minimaal hogere beroepsopleiding informatica (HIO of HEAO-informatica), danwel 1 of meerdere modules AMBI, waaronder systeemanalyse.

Bekendheid met IBM systemen 34/36 en RPG II strekt tot aanbeveling.

Salaris en secundaire voorwaarden in overeenstemming met functievereisten.

Brieven onder no. 51, aan het bureau van dit blad, Curaçao.

OPENBARE AANBESTEDING

Het Hoofd Landsgebouwendienst maakt bekend, de aanbesteding uitgeschreven door de Regering van de Nederlandse Antillen voor een projekt gefinancierd t.l.v. de fondsen voor culturele projekten op de begroting van het kabinet voor Ned.-Ant. Zaken.

Projekt:
Bestek no. 7936 Architectenburo Julian n.v. te Willemstad, Curaçao "Restauratie van het pand Scharlooweg 77".

Termijn van oplevering:
Het gehele werk dient voor de eerste maal 240 werkdagen na gunning te worden opgeleverd.

De inschrijving:
De inschrijving dient in een gesloten enveloppe, vóór de opening der inschrijvingen, in een daartoe bestemde en als zodanig gesloten bus op het kantoor van de Landsgebouwendienst te worden gedeponeerd.
Op de enveloppe dient te worden vermeld: Inschrijving op bestek no. 7936 Restauratie Scharlooweg 77 te Willemstad, Curaçao N.A.".
De opening van de inschrijvingen vindt plaat op het kantoor van de Landsgebouwendienst Pietermaai 20c te Willemstad Curaçao N.A. op 16 november 1984 om 10.00 uur des voormiddags.

Het bestek:
Het bestek kan bij het Hoofd Landsgebouwendienst Pietermaai 20c te Willemstad Curaçao worden verkregen tegen de prijs Naf.125,-, betaalbaar op één der plaatselijke banken op naam van de Direkteur van het Departement van Financiën.

Het bestek ligt ter inzage bij:
De Landsgebouwendienst, Pietermaai 20c, Willemstad, Curaçao, N.A.

Informatievergadering:
Op 26 oktober 1984 om 9.00 uur des voormiddags zal in de vergaderzaal van de Regeringsvoorlichtingsdienst, Fort Amsterdam te Willemstad Curaçao een informatievergadering worden gehouden.

Het Hoofd Landsgebouwendienst,

Ing. H.E. Sprock.

VACANCY FOR

ADMINISTRATIVE POSITIONS

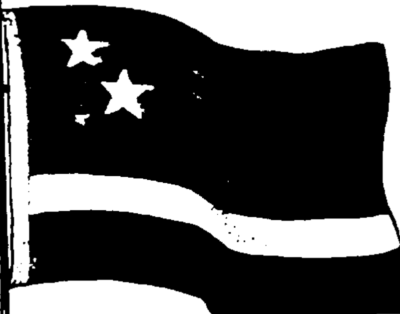
- **SECRETARY**
- **RECEPTIONIST**
- **SHOWROOM ADMINISTRATION**

Requirements:
— **M.A.V.O.-4 level education**
— **2 Years secretarial experience**
— **Fluency in English, Spanish, Dutch**
— **Exposure to computers not required but can be useful.**

When applying please mention full Bio-Data and all work experiences. Applications must be in English medium, send resumé to the Personnel Dept. P.O. Box 3424.

Closing date: **12 October 1984.**

CURACAO COMPUTER SHOW '84

CURACAO CONCORDE HOTEL-CASINO

Antillean Ballroom & Compa Nanzi room

5, 6 & 7 oktober, 1984

Seminar, vrijdag 5 oktober 1984, Compa Nanzi room

AGENDA:

10.00 - 11.00 **'Wat is een system-house. Zijn ontwikkeling en betekenis.'**
Theo Mulder
Direkteur en mede-oprichter van Minihouse Holding N.V.

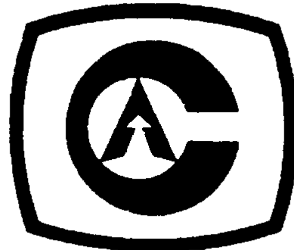
11.00 - 11.30 **'Local Area Networks'**
Henry Muskus
Direkteur Micro Systems N.V.

11.30 - 13.00 **'Het gebruik van computers in Accounting'**
Freddie Willemsen
Internal Auditor Morris E. Curiel & Sons.

15.00 - 15.30 **'Software-houses'**
Nico Willemsen
Direkteur Caribbean Computer Software International N.V.

15.30 - 16.00 **'Standaard programmatuur'**
Hans le Noble
Medewerker Centraal Beheer/Caribbean Computer Software Intl. N.V.

16.00 - 17.00 **'How to buy a computer'**
Bo Gartner
Direkteur Radio Shack Computer Center.

Akademia di Komputer

Irenelaan nr. 3 — tel.: 43048

Bezoek de Curaçao Computer Show en win een Computer.

Maynard meldt afzeggen verschillende boekingen

Bezetting Las Palmas door negatieve publiciteit beinvloed

WILLEMSTAD— Frank Maynard, general manager van Las Palmas en namens Hexamij N.V. exploitant van hetzelfde hotel achtte het gistermiddag tijd geworden zowel zijn naam als dat van het hotel te zuiveren. Volgens Maynard heeft de overwegend negatieve publiciteit rond dit hotel voor het vertrek van de nodige gasten gezorgd en verschillende komende gasten hebben hun boekingen afgezegd. Ook van de gebruikelijke "eindejaarsfeesten" zijn er verschillende reserveringen afgelast.

"Voor het eerst in de geschiedenis is het hotel voor slechts 20 tot 30% volgeboekt, in het verleden draaiden we altijd met een bezetting van ongeveer 70%." Sinds de tumultueze ontwikkelingen rond Las Palmas, waarbij het contract met Hexamij werd verbroken, het bijna tot een rechtszaak kwam in verband met onderhour van verschillende faciliteiten binnen het hotel, zijn de gasten naar mening van Maynard bang dat het hotel gaat sluiten. Hetgeen destraeuse gevolgen heeft.

Ook het plotseling laten afweten van het hotelconcern Mullet Bay dat geinteresseerd was in de exploitatie is volgens Frank Maynard terug te leiden naar de negatieve publiciteit. Deze mening is directeur Frank Elenburg van de Curaçao Holding Company, CHC, ook toegedaan. Hij toonde zich gisteren zeer verrast over het bericht van Mullet Bay. De reden die zij opgaven, namelijk dat het hotel zich in het verleden te goedkoop gemanifesteerd heeft en dit niet snel genoeg verbeterd kan worden, noemde Elenburg een uitvlucht. Hij verklaarde verder met nog twee andere geinteresseerden aan tafel te zitten. Deze onderhandelingen waren op een laag pitje gezet daar Mullet Bay voorrang had. Nu zullen ze weer vervolgd worden.

Frank Maynard deed gisteren de voorgeschiedenis van zijn contract als exploitant met CHC volledig uit de doeken met vertoon van de nodige brieven. Volgens het contract dat Hexamij met de CHC aanging, zou Hexamij vanaf 1983 de helft van de eventuele verliezen of winsten dragen. Hexamij liet de Holding echter weten een herziening van het contract te willen daar, door de problemen met de Venezolaanse bolivar, de verliezen van het hotel waarschijnlijk toe zouden nemen en zij dit risico niet wilden dragen. In principe is het contract toen voor een jaar op de oude basis verlengd waarbij de Holding voor 100% garant stond voor het verlies. Inmiddels heeft de Holding laten weten het contract niet te willen herzien en heeft Hexamij met onmiddellijke ingang als exploitant opgezegd. Volgens het contract betekent dat met een opzegtermijn van zes maanden. Frank Maynard blijft nog wel aan als general manager van het hotel en liet weten, dat mocht de Holding dit contract willen verbreken, er gerechtelijke stappen ondernomen worden. Frank Elenburg op zijn beurt liet weten dat met de in dienst treding van een nieuwe exploitant Frank Maynard waarschijnlijk weg zal gaan als general manager, zij het door een minnelijke schikking, zij het, indien noodzakelijk, via de rechter.

Frank Maynard uitte gistermiddag vrij veel kritiek op de gedeputeerde van toerisme, George Hueck. Naar zijn mening neemt de gedeputeerde te snel ondoordachte beslissingen. Hier voegde Maynard aan toe dat de instelling van een "Toerist Board" een stap in de goede richting zou zijn. Deze mensen, die uiteraard experts moeten zijn op het gebied van toerisme zouden de gedeputeerde dan kunnen begeleiden in het nemen van beslissingen. Maynard meldde gistermiddag ook dat er een "kortsluiting" tussen de gedeputeerde en hem is ontstaan. De oorzaak hiervan was hem niet exact bekend. Bepaalde stappen van Maynard worden niet helemaal door de gedeputeerde op prijs gesteld maar welke de aanleiding voor nu duidelijke aanwezige kortsluiting is, wist Maynard niet.

Ook commentaar op de Holding Company werd gisteren door Maynard gegeven. Dit bedrijf zou volgens hem uitstekend werken indien er niet zoveel politiek mee gemoeid was. De mensen die er werken zijn zonder meer volgens Maynard zeer capabel en zouden goed functioneren indien ze niet uitsluitend de wensen en eisen van de gedeputeerde van Toerisme hoefden op te volgen.

Verder kreeg ook het Concord Hotel een veeg uit de pan van Frank Maynard. Volgens hem beconcurreren de hotels op Curaçao elkaar veel te veel waardoor iedereen verlies lijdt. Op het moment dat Concord Hotel haar prijzen drastisch verlaagt, hetgeen volgens Maynard het geval is, moet Las Palmas hetzelfde doen aangezien alle gasten anders oversteken naar het andere hotel. Bovendien beconcurreert Concord op die manier de lokale markt en haalt geen nieuwe toeristen uit het buitenland, hetgeen volgens Maynard wel de bedoeling was. Naar Frank Elenburg gisteren verklaarde, verhuurt Concord Hotel haar kamers niet voor lage prijzen. Dit is slechts een reclamestunt, maar de kamers worden gemiddeld toch voor een vrij hoge prijs verhuurt, aldus Elenburg.

WILLEMSTAD—Frank Maynard, general manager van Las Palmas en namens Hexamij exploitant van hetzelfde hotel, gaf gistermiddag een persconferentie waarbij hij vooral de naam van het hotel wilde zuiveren. Dit in verband met de negatieve publiciteit rond het hotel hetgeen volgens de general manager grote invloed heeft op de bezetting van het hotel.

Sigaretten en drank gestolen

WILLEMSTAD— Door het forceren van een schuifdeur drongen onbekenden een zaak aan de Penstraat binnen. Ze vernielden ook nog een tussendeur om toegang te verkrijgen tot het koopwaar en namen pakjes sigaretten, flessen wiskey, een draagbare radio en verschillende cassette- bandjes mee. Totale waarde: 2310 gulden.

Casseres bij opening computershow:

Automatisering geeft nieuwe dimensie aan maatschappij

WILLEMSTAD— "Door de eeuwen heen kan men constateren dat de mensheid zijn intelligentie en creativiteit gebruikt om tot ontwikkelingen te komen die het leven vergemakkelijken. Automatisering is niets anders dan een vervolg van deze tendens. Het geeft een nieuwe dimensie en radicale veranderingen in onze maatschappij." Dat zei gezaghebber Ronnie Casseres gisteravond bij de opening van de computershow georganiseerd door de "Akademia di Komputer".

Het is volgens de gezaghebber altijd zo dat er door de gemeenschap heftig wordt geprotesteerd tegen de ontwikkelingen die ingrijpende veranderingen met zich meebrengen. Vele progressieven die voorstander waren van veranderingen, zijn beledigd, belachelijk gemaakt, verbannen en soms gedood, aldus Ronnie Casseres. Dit is ook iets menselijks volgens de gezaghebber, vooral conservatieve sectoren in de gemeenschap verzetten zich met hand en tand tegen veranderingen.

Twee voorbeelden van conservatieve sectoren noemde Casseres het onderwijs en de regering. Over de hele wereld heeft het onderwijs een achterstand op de veranderingen die zich binnen de maatschappij voordoen. Eigenlijk is dit volgens de gezaghebber volkomen in strijd met zoals het zou horen te gaan. De jongeren vormen immers de gemeenschap van de toekomst en daar zou men ze in het onderwijs goed op moeten voorbereiden. Op Curaçao is het echter, net als in vele andere landen, niet het geval, stelde Casseres. Uit cijfers is gebleken dat er in 1970 nog maar 58 computers werden ingevoerd, in 1983 bedroeg dit aantal 594, hetgeen een toename is van meer dan 1000% in nog geen 13 jaar. "En toch zien we dat de scholen nog steeds de leerlingen niet voorbereiden op de geautomatiseerde maatschappij.

De gezaghebber zei er van overtuigd te zijn dat de "Akademia di Komputer" hierbij een belangrijke rol kan spelen door de leegte die er tussen de scholen en de gemeenschap valt, op te vullen. Onderwijzers moeten zich naar mening van Casseres inwerken op de computer- materie zodat zij deze op scholen kunnen introduceren en de kinderen goed kunnen voorbereiden op de automatisering die iets alledaags begint te worden.

Net als in het onderwijs ziet men ook bij de regering enige reserves ten opzichte van het automatiseringsproces, alhoewel dit volgens de gezaghebber langzaam op gang komt. "Regeren is een synoniem van beslissingen nemen en regeren in een modern land vereist snelle en efficiente beslissingen." Toch is het naar mening van de gezaghebber maar al te vaak het geval dat door het gebrek aan de juiste gegevens op de juiste tijd, bepaalde beslissingen niet genomen kunnen worden. "Onze gemeenschap op Curaçao is een jonge gemeenschap, een maatschappij in ontwikkeling die een agresief, efficient en doortastent beleid vereist", aldus gezaghebber Casseres.

Voorzitter Roy Evers van de "Akademia di Komputer" stelde dat automatisering een "must" is voor de hele gemeenschap. De computershow in het Concord Hotel die de komende drie dagen voor het publiek is opengesteld, heeft als belangrijkste doelstelling informatie te verstrekken aan belangstellenden. Op show zijn de belangrijkste computerbedrijven vertegenwoordigd met enkele van hun "paradepaardjes" uit de collectie. Uiteraard zijn er voldoende experts vertegenwoordigd voor de bijbehorende uitleg.

Met een druk op de knop van een der computers opende gezaghebber Casseres gisteravond officieel de computershow. Gelijk galmde het 'geautomatiseerde' Curaçaose en Antilliaanse volkslied in de bekende computer- muziek door de zaal.

Zakenvaria

BOUTIQUE NEW YORK organiseert op zondag 7 oktober om 11 uur 's-morgens weer een van haar bijna traditioneel geworden modeshows. Die vindt plaats in het Curaçao Plaza Hotel. De muzikale omlijsting is in handen van Ted Koetsier, die overigens ook voor de begeleidende uitleg bij de getoonde modellen zorgt.

PARIJS — In Parijs is vandaag top-beraad over Tsjaad tussen president Mitterand en zijn collega's van Ivoorkust, Zaire, Gabon en Tsjaad. President Nimeiry van Sudan noemt de Franse terugtrekking een grote Franse vergissing.

*****

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens Beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van **4 oktober 1984,** de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het **Eilandgebied CURAÇAO,** als volgt zijn vastgesteld:

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument	
RIJST				
Sunset (wit)	30/2 lbs	f. 39,28	f. 1,44	+0,04
BABYVOEDING				
Nutricia (nutrix vanille)	24/200 gr	f. 42,84	f. 1,98	–
(bambix)	20/225 gr	f. 39.95	f. 1,85	–
Liga	24/175 gr	f. 25,81	f. 1,19	–
Beechnut (strained food)	24/4 1/2-4/34 oz	f. 15,09	f. 0,70	+0,03
(strained fruit & fruit supreme)	24/4 1/2-4/34 oz	f. 15,42	f. 0,71	+0,03
(junior food)	24/7 1/2-7 3/4 oz	f. 20,23	f. 0,93	+0,04
(junior fruit &	fruit supreme) 7 3/4 oz	24/7 1/2- f. 20,59	f. 0,95	+0,05
(strained juices)	24/4.2 oz	f. 15,26	f. 0,70	+0,02
(strained juices)	24/8 oz	f. 23,05	f. 1,07	+0,05
MARGARINE				
Brio	40/250 gr	f. 35,52	f. 0.99	+0,04
SLA-OLIE				
Zeta Dushi	24/16 oz	f. 44.16	f. 1,99	+0,17
SUIKER				
Evercane	12/2 kg	f. 29,45	f. 2,65	+0,20
ROOMBOTER				
Q.B.B.	24/375 gr	f. 57,80	f. 2,67	N
	24/500 gr	f. 77,60	f. 3.59	N
	6/2000 gr	f. 69,84	f. 12,92	N
MELK IN BLIK				
Friesche Vlag				
(ongesuikerd)	96/170 gr	f. 34.45	f. 0,40	+0,02
(gesuikerd)	48/397 gr	f. 37,40	f. 0,86	+0.05
(gesuikerd)	120/78 gr	f. 25,64	f. 0,24	+0,02

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
De absolute prijsverhogingen en/of prijsverlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.

\+ = verhoging
\- = verlaging
N = nieuw op de markt.

Eerstvolgende publikatie geschiedt op **18 oktober 1984.**
Prijsverhoging en/of wijzigingen dienen uiterlijk op **16 oktober 1984** vóór 12.00 uur 's middags aangevraagd te worden.

Namens de Minister van Economische Zaken, Hoofd I.P.E., W.A. Boudewijn.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden.
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND
A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

TOYOTA '77, f.1.200,-, tel.: 672000.

SET DI komedor + buffet; kashi di kushina; lèsenar + stul, Seroe Loraweg 273.

HONDA ACCORD, bouwjaar 1978, Gosieweg 127.

OLDSMOBIEL OMEGA '80, 4-deurs, full equipped, blauw metallic, i.z.g.st., vraagprijs f.9.500,-, tel.: 76055, na kantoortijd: 615708.

WAYLER SURFPLANK, nog geen jaar oud, t.e.a.b., tel.: 675736.

OFF THE road motor Yamaha XT 500, 500 CC, 1 cylinder, 4-takt, vraagprijs f.2.000,-, tel.: 80810.

GREAT DANE pups (Duitse Dog), zwart, met stamboom, tel.: 648222.

FIAT 125P, bj. 1979, f.2.500,-, tel.: 89392 na 17.00 pm.

SURFPLANK DUFOUR met 2 zeilen, i.z.g.st., dia-projector Hanimex met sleden, i.z.g.st., Kentuckyweg 2, tel.: 81374.

CHEVY NOVA 1976, power-steering, power-brake, f.2.500,-, tel.: 80546.

WEGENS OVERCOMPLEET: 1. Engels servies, compleet voor 8 pers., wit en blauwe bloemetjes, bijna ongebruikt; 1 paardrijzadel, compleet met singel + stijg-beugels, tel.: 79347.

KOELKAST, 15 cf.; gasfornuis, z.g.a.n.; Renault 16 1976, z.g.a., tel.: 45742.

WEGENS VERTREK eind okt.: Toyota Corolla, 4.500 km, f.11.000,- financ. mogelijk; wandmeubel teak f.950,-; toilet-tafel f.150,-; bijzet-tafeltjes, 2 sets à f.25,-, tel.: 75449.

WASMACH. BOSCH, 220 V, Af.600,-; bankstel, leer, Af.750,-; vloerkleed Berber Af.100,-. zaterdag van 9 tot 12 uur. Phoenixweg 3, tel.: 78898.

AERDALE DOBERMAN pups, tel.: 75668.

BLAZER (CHEVROLET), Caracasbaaiweg 362.

2 PERS. SLAAPKAMERSET; eethoek (eiken) met 6 stoelen; commode; babybed standaard; 1 pers.- bed met matras; wand/boekenrek; kinder- autozitje; keukenkastje (wandmeubel) wit), Brakkeput Ariba K 32-33, tel.: 673008.

VOLKWAGEN KEVER '79, i.z.g.s., f.1.500,-, Sergeantenweg 13, Am. Kamp.

TOYOTA STARLET, bouwjaar 1980, f.3.500,-. Inf.: tel.: 674805.

1 SUNFISH (COMPLEET) met trailer, f.1.500,-, tel.: 79813 (thuis), 75331 (kantoor).

COMPUTER COMMODORE Vic 20 + 16 Karam- uitbreiding, f.250,-, Alablancaweg 71, tel.: 79254.

WEGENS VERTREK naar buitenland; Toyota Corolla liftback met airco, 5 mnd. oud, 4.500 km; Nissan March, 3 mnd. oud, 1.500 km, tel.: 54964.

WEGENS PLAATSGEBREK: een met koper bewerkte eiken en eiken- fineer dressoir met opstand, f.275,-; eiken/eiken-fineer slaapkamer bestaande uit bed met luifel (eiken), 2 nachtkastjes en toilet- tafel met hoge spiegel, f.2.350,-, tel.: 615483.

I.Z.G.S. SUBARU 1600 DL5 met airco, bjr. 1981, f.6.200,-, fin. mogelijk; partijglazen 1/2 prijs, 5 mm. dik, ±40x120 cm, tel.: 671163.

1 TRIKE ATC 200E Big Red, model 1984, tel.: 76188, Kaya Prof. Enrique Ecker 6.

SURFPLANK + 2 zeilen; radio-versterker, 70 Watt; radio- cassette recorder, tel.: 611785.

TIENERBED + ingebouwd kastje + buro + rek, f.150,-; moderne Zweedse eettafel + 4 stoelen f.750,-; autom. wasmachine (220 V), zuinig met water f.400,-; comfortabele houten porchset (5 delen), grote tuintafel + banken f.125,-, tel.: 44206.

2 HOLL. 2-zitsbank met 2 bijp. faut., t.e.a.b, tel.: 79879.

GEWELDIGE PORCH sale: meubels; elektr. app.; kleding; baby- spullen; huish. artikelen. Zaterdag en zondag vanaf 9 uur: John de Poolstraat 1.

WEGENS VERTREK: Toyota Starlet Station '81, 40.000 km, wit, f.4.850,- en Mazda 323 Sedan 1.5, '83, wit, 5 versn., 23.000 km, radio- cassette, f.8.850,-. Beiden in prima conditie, tel.: 89791.

TOYOTA COROLLA 1977, i.z.g.s., f.2.700,-, Cas Coraweg 14.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

... ter van 4-6 jr., tel.: 673008.

SURFPLANK I.Z.G.S., Alablancaweg 71, tel.: 79254.

2-ASSIGE BOOTTRAILER voor 19 ft. boot, tel.: 80676/70188.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

GEMEUBILEERD EENPERSOONS- flat inclusief water en gas, f.525,- per maand, 2 maanden vooruit- betaling. Te bevragen tel.: 613703.

VOLLEDIG GEMEUBILEERD tuinhuisje, rustige omgeving, eigen ingang, carport, f.250,- p/m incl. water, 2 mnd. vooruit- bet., f.500,- borg. Bel: 614358.

GEMEUBILEERD APPT. voor een of 2 pers., in de stad, tel.: 54636.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

WOONHUIS MET 3 slk., huurprijs ±f.500,-, tel.: 611639 (kantooruren).

PER BEGIN 1985 een 2-3 slaapkamer- woning, f.500,- / mnd. Voor aanbiedingen bel 614020 tijdens kantooruren (7.30-12.00/ 1.30-5.00 uur).

OP KORTE termijn: huis met 3 slaapkamers, tel.: 611664, Caracasbaaiweg 192.

TE HUUR GEVRAAGD BONAIRE

EVT. OPPASHUIS/ woningruil voor 2 gezinnen op Curaçao, periode 23 dec. '84 t/m 2 jan. '85, tel.: 76549/76258 (Curaçao).

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

INBOEDEL O.A. bankstel; eethoek; washer; dryer etc., Seroe Colorado 1544, tel.: 9-2096.

1 EENPERSOONS- BED MET matras; 1 nieuw compleet set autoseat- cover, Tunastraat 12, Ponton.

UNBELIEVABLE QUALITY: furniture like new; appliances; airco; tv; stereo; video and much more. Also small aplliances; sewing machine; bicycles. Sat. + Sun. Oct. 6 + 7, 9 am - 4 pm, tel.: 26998, Macuarima 120.

FANTASTIC GARAGE sale: household items & furniture, new as well as used, going at cheap prices. All must be sold. Saturday 9 am- 1 pm. Bernhardstraat 253.

TWEEDEHANDS sunsash-glasses, zonder frame, tel.: 26855.

GOED ONDERHOUDEN groot huis in Lago Heights. Tevens een Philips gasfornuis + Philips ijskast. Contact tel.: 26008 of 41839.

RUIME WONING + appartement + meiden- kamer, op eigendoms- grond, gelegen Uruguaystraat 1. Voorinlichtingen tel.: 21093 of 23297.

CHEVY NOVA 1975, 8 cylinder, in zeer goede staat. Inlichtingen: 21093 of 23297.

EIKEN HOUTEN boekenkast f.600,-; mahonie houten eetstel f.850,-; Oosters tapijt 2.79x2 m.; 3 éénpersoons- bedden f.250,- per stuk; hanglamp f.100,-; fiets f.75,-, tel.: 24220.

1983 HONDA PRELUDE, 2-doors, full equipped, tel.: 26219, 26506.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

APARTMENTS IN a quiet neighbourhood at Wayacá, close to the mainroad, NAf.525,-, excluding airco payment. Call: 28866 from 5 pm-7 pm.

RUIM GEMEUBILEERD appartement, tel.: 26352.

LEUK GEMEUBILEERD huis met 1 slaapkamer met telefoon, omgeving Noord. Afspraak voor bezichtigen tel.: 27105.

OPENBARE AANBESTEDING

Het Hoofd Landsgebouwendienst maakt bekend, de aanbesteding uitgeschreven door de Regering van de Nederlandse Antillen voor een projekt gefinancierd t.l.v. de fondsen voor culturele projekten op de begroting van het kabinet voor Ned.-Ant. Zaken.

Projekt:
Bestek no. 075-333 Caribbean Consulting Engineers te Willemstad, Curaçao „Leveren, monteren en bedrijfsvaardig opleveren van de electrotechnische installatie t.b.v. het pand Scharlooweg 77".

De inschrijving:
De inschrijving dient in een gesloten enveloppe vóór de opening der inschrijvingen, in een daartoe bestemde en als zodanig gesloten bus op het kantoor van de Landsgebouwendienst te worden gedeponeerd.
Op de enveloppe dient te worden vermeld: Inschrijving op bestek no. 075-333 Electrotechnische installatie Scharlooweg 77 te Willemstad, Curaçao, N.A.".
De opening van de inschrijvingen vindt plaats op het kantoor van de Landsgebouwendienst Pietermaai 20c te Willemstad Curaçao, ...

Het bestek:
Het bestek kan bij het Hoofd Landsgebouwendienst Pietermaai 20c te Willemstad, Curaçao worden verkregen tegen de prijs van Naf.50,- betaalbaar op één der plaatselijke banken op naam van de Direkteur van het Departement van Financiën.

Het bestek ligt ter inzage bij:
De Landsgebouwendienst, Pietermaai 20c, Willemstad, Curaçao, N.A.

Informatievergadering:
Op 26 oktober 1984 9.00 uur des voormiddags zal in de vergaderzaal van de Regeringsvoorlichtingsdienst, Fort Amsterdam te Willemstad, Curaçao een informatievergadering worden gehouden.

Het Hoofd Landsgebouwendienst,

Ing. H.E. Sprock.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t m vrijdag van 08.00-16 00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14 00-18 00 uur; dinsdag en vrijdag van 08 00-12.00 14.00-17 00 uur; zaterdag van 10 00-12 00 uur.
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19 00 uur

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur, gewone stukken 16.30 uur

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19 30 uur - Hotel Bonaire
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00 / 14.00-15 30 uur loketten geopend.

TENTOONSTELLING: ALM- showroom - Bonaire Trading.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09 00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

Ged. Monchin Soliana:

ALM moet uitdaging van Aruba's collega aannemen

KRALENDIJK — Woensdagavond had de officiele opening plaats van de ALM — tentoonstelling die is opgezet in verband met het twintigjarig bestaan van de nationale luchtvaartmaatschappij. ALM vertegenwoordiger op Bonaire Hugo Gerharts heette vooral president directeur van de ALM McNamara welkom.

De Ierse president van de ALM McNamara richtte zich in zijn toespraak tot de aanwezige genodigden, maar in het bijzonder tot de heer Aubrey Sealy wiens artikelen voor McNamara het El Dorado van de Antilliaanse pers zijn. McNamara benadrukte onder meer dat de ALM alle aan- [illegible] landen, maar dat het lang niet meeviel om iedereen tevreden te stellen. Wel stelde de ALM-president dat de afgelopen maand september het aantal naar Bonaire gebrachte passagiers uit Miami met honderd procent was gestegen in vergelijking met dezelfde maand in 1983.

Behalve een ALM-aandenken voor de gedeputeerde van Toerisme Monchin Soliana en Hugo Gerharts reikte president directeur McNamara ook een certificaat uit aan de heer Statie, de enige employee van de ALM op Bonaire, die eveneens zijn twintigjarig jubileum vierde.

Ged Monchin Soliana viel de eer te beurt de opening van de tentoonstelling te verrichten wegens afwezigheid van de wnd gezaghebber Avelino Cicilia en ook van diens waarnemer Franklin Crestian. Monchin Soliana memoreerde in zijn toespraak onder meer dat niet sterk genoeg de nadruk gelegd kon worden op het belang van de ALM voor Bonaire. Was de ALM er niet, aldus gedeputeerde Soliana en daarbij inbegrepen de Commuter service, dan zou Bonaire een volledig geisoleerd eiland zijn.

Soliana merkte in zijn toespraak ook de bezorgdheid op die er bestond voor de plannen van het Arubaanse BC om met ingang van januari 1986 te starten met een eigen luchtvaartmaatschappij. Soliana beschouwt dit echter als een uitdaging voor de ALM die nu zal moeten putten uit nieuwe ideeën om het toerisme van de overige vijf eilanden en Bonaire in het bijzonder te bevorderen. Bonaire, aldus ged Soliana heeft een enorm toeristisch potentieel dat tot op heden nog niet aangeboord is. Deze slapende reus zal door de overheid, de hotels en de ALM ontwaakt moeten worden en als eerste begin ziet Monchin Soliana daarvoor een samenwerking tussen de betrokken partijen om zodanig het toerisme in het buitenland te bevorderen. Na zijn toespraak opende de gedeputeerde van Toerisme de tentoonstelling en kon het talrijke publiek van de kleine expositie genieten.

KRALENDIJK — Uiteraard was er voor de gedeputeerde van Toerisme Monchin Soliana een grote waardering van de zijde van de ALM. President directeur Patrick McNamara bracht dat tot uiting door de aanbieding van een waarderings- certificaat. Bij de foto: links McNamara en rechts gedeputeerde van Toerisme Monchin Soliana echter nu vertegenwoordigd als waarnemer van wnd gezaghebber Avelino Cicilia.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het tragisch overlijden van onze werkneemster en collega

DARINDA ROOS

De wijze waarop zij haar werkzaamheden verrichtte en haar collegialiteit zullen wij in dankbaarheid herdenken.
Moge Darinda in vrede rusten.

Aruba, 4 oktober 1984.

Direktie en personeel van de

Bij het verlies van mijn Man, onze Vader en Opa

PIERRE WILDERS

was Uw deelneming voor ons een grote steun. Wij danken U hiervoor.

Anneke Wilders-Savelkouls.
Kinderen - kleinkinderen.

KRALENDIJK — De opening van de tentoonstelling van de twintigjarige ALM kon zich in een zeer grote belangstelling verheugen. Nadat alle genodigden in de gelegenheid waren geweest een kijkje te nemen, werden andere belangstellenden ook toegelaten. Daarna was er nog een geanimeerde receptie waar de leerlingen van de Hotelvakschool hun beste beentje voorzetten. Bij de foto: een gedeelte van de genodigden.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	344,00	Platinum	318,00
Silver	7,51	Palladium	135,00

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	12 3/8 +	1/8	IBM	121 7/8 +	5/8
Asa Ltd	57 1/2 +	1/4	ITT	26 1/4	unch
Atl.Richfield	51 3/4 -	1/8	McDonalds	49 7/8 +	3/4
Beatrice Fds	26 7/8	unch	MACOM	17 7/8 +	1/4
Burroughs	51 5/8 +	1/2	Natl Presto	24 1/8 +	1/8
Citicorp	34 7/8	unch	NCR	23 3/8	unch
Coca Cola	62 1/8	unch	Pepsico	42 1/2	unch
Dayton Hudson	33 1/4	unch	Seagram	36 3/4 +	3/8
Disney	55 1/8 -	4 1/8	Sears	32 1/4 +	1/4
Dome Mines	10	unch	Texas Instr.	124 1/4 +	1/4
Dupont	47 1/4 -	3/8	Texaco	36 1/2 -	1/4
East Kodak	70 1/2 -	1/8	United Airl.	37 5/8 +	1/2
Ford	44	unch	Union Pac.	39 3/4	unch
Fluor	17 3/4	unch	US Steel	23 7/8 +	1/8
Gen.El.	54 1/8 +	1/2	West.El.	25 +	3/8
Genl.Motors	76 3/4 +	1/2	Xerox	37 5/8 +	1/8
Homestake M.	27 5/8 +	3/8	Zenith	25 1/2 +	3/8

DOW JONES	INTERIM AVERAGES	HIGH	LOW
Industrials	1187,39 + 4,53	1190,04	1183,41
Transportation	512,67 + 0,32	513,96	511,81
Utilities	137,82 + 0,20	138,13	137,46
65 Stocks	467,70 + 1,24	468,52	466,57

OTHER INDEXES		MARKET VOLUME/BREADTH	
Nyse Composite	93,95 + 0,21	Nyse Volume	77,058,300
Nyse Financial	89,97 + 0,05	Comp.Volume	93,420,070
S-P Composite	162,92 + 0,48	Stocks Up 772	Down 692

FED DATA LEAVE MARKETS WITH A PUZZLE BY ALAN WHEATLEY
New York, Oct 4 - The Federal Reserve gave the bond market good news today of a 2.4 billion dlr drop in U.S. M-1 money supply, but it also provided a potentially worrying puzzle over its reserve management in the past week, economists said. The fed reported that discount-window borrowings, less extended credits, averaged 1.295 billion dlrs a day in the latest week, virtually ensuring that borrowings over the full two-week maintenance period ending october 10 will be well above the fed's new presumed target level of 750 mln dlrs.A fed spokesman attributed part of the stepped-up borrowings to quarter-end demand. This was unusual, because banks has not borrowed heavily from the fed at the end of the previous two quarters. Even so, analysts said the fed must have been aware of the demand and could have supplied the market with non-borrowed reserves through system repurchase agreements rather than allowing banks to borrow heavily from the discount window. Instead, the fed arranged only a meager 1.5 billion dlrs in customer repurchase agreements on friday.

U.S. UNEMPLOYMENT RATE FELL TO 7.4 IN SEPT.
Washington, Oct 5 - The U.S. civilian unemployment rate declined to 7.4 pct in september after registering 7.5 pct in august and july, the labor department said. The rate went up to 7.5 pct in july from 7.1 pct in june. Last year in september the jobless ranks made up 9.2 pct of the civilian labor force.

CANADA UNEMPLOYMENT RISES TO 11.8 PCT
Ottawa, Oct 5 - Canada's seasonally adjusted unemployment rose to 11.8 pct in september from 11.2 pct in august compared with 11.3 pct in september last year, statistics Canada said. Seasonally adjusted employment in september was 11.05 mln, unchanged from august, while seasonally adjusted unemployment rose 81,000 TO 1.47 mln.
REUTER.

Verwachting gedeputeerde Crestian na langdurige vertraging:

Spoedig begin uitvoering Washingtonpark-wegenproject

KRALENDIJK — Voortdurende problemen die zijn ontstaan bij de bestek- berekeningen voor het project de aanleg van de weg Rincon naar het Washington park hebben er toe geleid, dat er een enorme achterstand is ontstaan in de uitvoering van dit asfalteringsproject. Volgens gedeputeerde Franklin Crestian die belast is met de afdeling DOW, zal deze dienst nu echter snel met de verwezenlijking beginnen. Normaal gesproken had het project echter enkele maanden geleden reeds klaar moeten zijn.

De renovatie van wegen en de aanleg van de geasfalteerde weg van Rincon naar het nationale Washingtonpark wordt gefinancieerd door de Europees Economische Gemeenschap (EEG). Daaraan was echter wel de voorwaarde verbonden dat DOW zelf het project zou uitvoeren, waardoor het personeel van DOW ervaring kon opdoen in het aanleggen en asfalteren van wegen. In de toekomst zou het dan mogelijk zijn, dat de dienst DOW dit soort projecten altijd zelf ter hand kan nemen, hetgeen een aanzienlijke kostenbesparing zou betekenen. Door een aantal interne zaken bij DOW bleken bij drie gelegenheden de bestek- tekeningen van het project niet goed uitgevallen. De bij de EEG ingediende projecten werden afgekeurd en het kwam zelfs zover dat de EEG besloot om het contract met de ingenieur die verantwoordelijk was, te verbreken. Daarna diende echter opnieuw een civieltechnisch ingenieur aangetrokken te worden die verder kon gaan met de voorbereidingen van het project. Het bleek echter, aldus ged Crestian, dat het lokaal zeer moeilijk was om een civiel-technisch ingenieur te vinden en dat bracht al direct vertraging in de uitvoering van het project, dat eigenlijk reeds in februari van dit jaar begonnen had moeten worden. Rond juni werd eindelijk begonnen, maar de Arubaanse ingenieur liet al spoedig weten, dat hi gezien andere werkzaamheden moeilijk naar Bonaire kon komen om de werkzaamheden aldaar af te maken. Tenslotte bleek hij er maar geheel vanaf te zien en tenslotte moest het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking contact opnemen met een Nederlandse ingenieur die vorig jaar reeds naar de betrekking solliciteerde. Nu kan er tenslotte begonnen worden, aldus Cresitan en het ziet er naar uit, dat aan het eind van dit jaar in ieder geval de eerste fase van het project afgesloten kan worden.

Begin november zal het BC de diverse contracten ondertekenen met de Centrale regering en de EEG. De ingenieur die nu is aangetrokken, aldus Crestian is wel een deskundige op het gebied van wegenbouw. Dat deze ingenieur tenslotte is aangetrokken, zal voor de toekomst risico's uitsluiten. Met de Antillen n.v. is in ieder geval overeengekomen dat asfalt geleverd zal worden voor dit project, terwijl DOW de werkzaamheden uitvoert.

Guerrillagroep dringt Costaricaanse ambassade binnen

QUITO — Een Alfar Vive-commando heeft korte tijd de ambassade van Costa Rica in Quito bezet gehouden. Vier mannen die zich identificeerden als leden van genoemde guerrillabeweging kwamen de ambassade binnen en hingen daarop leuzen op waaruit moest blijken dat zij ontevreden waren over het feit dat de regering van Costa Rica een van de leden van de Alfaro Vive guerrilla had uitgewezen naar Ecuador. Nadat zij hun leuzen hadden opgehangen en een brief voor president Luis Alberto Monge van Costa Rica hadden overhandigd aan zaakgelastigde Plinio Arias vertrokken zij weer. De actie nam een paar minuten in beslag. Over de inhoud van de brief werd niets bekend gemaakt. Het gaat hierbij om Rosa Cardenas, die onlangs door Costa Rica aan de politie van Ecuador is overgeleverd. Zij wordt als een der belangrijkste kopstukken van deze guerrillagroep beschouwd. Op de aanplakbiljetten werd zij «een voorbeeld voor Latijns Amerika» genoemd. Deze guerrilla noemt zich naar een generaal die zo'n tachtig jaar geleden een revolutie begon tegen de conservatieve machthebbers.

*****

NEW YORK — De VS en de DDR gaan nauwer politiek, wetenschappelijk en commercieel samenwerken. De Buitenland- ministers Shultz en Fischer spraken dit met elkaar in New York af.

*****

BVB-bestuursverkiezing niet doorgegaan

Elias Bernabela: clubs verliezen doel uit oog

KRALENDIJK — De algemene buitengewone ledenvergadering die begin deze week door het bestuur van de BVB werd belegd moest geschorst worden wegens te geringe belangstelling van de aan de BVB geaffillieerde clubs. In deze vergadering moest een nieuw BVB-bestuur gekozen worden.

Momenteel zijn er zeven verenigingen bij de Bonaireaanse Voetbal Bond (BVB) ingeschreven. Dit zijn de clubs Uri, Uruguay, Estrellas, Juventus, Vitesse, Teach United en Real Rincon. Van deze zeven clubs waren er op de verkiezings vergadering vijf aanwezig, waarvan er één niet over de nodige geloofsbrieven beschikte, waardoor de club als niet aanwezig werd beschouwd. Vier verenigingen waren volgens voorzitter Elias Bernabela dus aanwezig en dat is reglementair te weinig om een legale beslissing te nemen. Daarvoor dient minimaal tweederde van de clubs aanwezig te zijn. Vóór 22 oktober zal er een nieuwe verkiezings- vergadering worden uitgeschreven omdat er voor het huidige bestuur van de BVB niet genoeg goodwill is en terwijl bovendien de belangstelling voor het werk dat het bestuur verricht onvoldoende is.

Volgens Elias Bernabela verliezen de aangesloten verenigingen uit het oog, dat het doel van hun vereniging eigenlijk het spelen van een partij voetbal is.

Grupo Alegre tien jaar

KRALENDIJK — Zaterdag zal de Grupo Alegre tien jaar bestaan. Dèze groep was opgericht voor sociale doeleinden en is tegenwoordig het zangkoor van de St Bernarduskerk van Kralendijk. Het feest zal gevierd worden op 6 oktober met een dienst in de Bernarduskerk. Het koor van Santa Rosa uit Curaçao zal dan de misviering opluisteren. De mis wordt in het Lati ns gecelebreerd. Na de dienst zal er in het buurtcentrum van Nikiboko een heildronk worden uitgebracht op de jarige Grupo Alegre.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 5 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.34	1.36	1.38
PND STERLING	2.155	2.21	2.27
NED GLD	51.47	52.19	52.99
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	70.52	71.24	72.04
FR FRANCS	17.87	18.97	19.67
DUITSE MARK	52.19	58.91	59.71
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.63	0.93	0.99

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 5 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	94.80
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	104.82
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	101.30
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	102.52
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	96.37

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 11.06%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

731 — Pannen en ketels kun je laten blinken als nieuw, wanneer je ze schuurt met pampoen-bladen wat as.

732 — „Mijn buurvrouw zit zwaar in de brua. Ze is ingewijd door een vakman, die haar de kunst heeft geleerd; en die man had een lang wit kleed aan en droeg een breed gerande hoed."

733 — Kasabarí op Aruba betekent gewoon kas di barí; daar begon een man met het eerste blikken huis, gebouwd van uitgeslagen olievaten.

734 — Om wandelstokken te maken gebruikte men hout van wabi, lele, wajaká, watapana of palu di Boneiru; allen even boven het vuur gehouden ter verharding.

735 — Veel meisjes durven hun wenkbrauwen niet te verwijderen, bang dat hun ogen erdoor zullen lijden.

736 — Haar van een dode bewaren als aandenken, is riskant. Je weet niet of die dode daarvan gediend is en komt hij je lastig vallen.

737 — Uit een dagboek: „Er is een negermeisje Diana, slavin van mevrouw Baret de handen uitgekapt en daarna geworgd; deze heeft haar juffrouw willen vermoorden."

738 — Een ruzie wordt wel eens in schijn bijgelegd om een foto van de ander los te krijgen; die wordt dan bekrast, doorstoken en begraven.

739 — Handleiding voor moordenaars: „Dolk of pistool waarmee je iemand gedood hebt over je hoofd in zee gooien als er een grote golf aankomt. De politie zal je niet te pakken krijgen."

740 — De gom van watapanapeultjes werd vroeger als lijm gebruikt, onder meer voor het plakken van vliegers.

741 — Om een stenen pijpje minder breekbaar te maken, kookte men het ook wel eerst, of legde het een paar dagen in suikerwater, of hield het enkele minuten in brandende ezelmest.

742 — Een voordeel van dronkenschap is, dat boze geesten geen vat hebben op iemand die zwaar onder de olie zit.

743 — De ruïne van een enorm grote maïsschuur zie je in Zevenbergen; het is een dubbele, beide 15 1/2 x 6 meter. Met aan de noordkant een ommuurd plein.

744 — Op Seru di Ingles hebben de Engelsen een fortje gebouwd, „maar ze hebben het niet afgemaakt".

745 — Om overvloedige voeding te hebben voor de baby gaf men de moeder funchi met geraspte kaas, soep van witte boten, vis uit het kanaster en eten klaar gemaakt met zjozjolí.

746 — Een zwangere dochter zingt in een tambú-lied tot haar moeder: „Je hoeft niet te huilen, want je weet dat een pompoen geen kalkas voortbrengt." De moeder was ongehuwd.

747 — Of slaven zichzelf verdeelden in groepen of stammen, is moeilijk na te gaan. Een oude man: „Mijn vader sprak altijd van dos nashon, twee naties, de Chamba's en de Bosá."

748 — Een munt die vastgeplakt is geweest op een afbeelding van San Expedito, brengt geluk in de loterij.

749 — Een kurioso genas een vrouw met: een kopje aloë-slijm drinken, acht dagen achtereen een eind lopen en dan een karpata-laxans nemen.

750 — De zaadjes van de chimichimi dienen als vogelzaad voor totolika's die je in een kooitje houdt.

751 — Veel huizen hebben een apart ijzeren schaaltje of potje om wierook in te branden en het huis uit te roken.

752 — Op Aruba wordt de maïs met heel zijn stengel afgekapt en dan tegen een eenvoudige stellage gezet, kabai. De maïs wordt bewaard in korrels, niet in pluimen; in grote mandflessen.

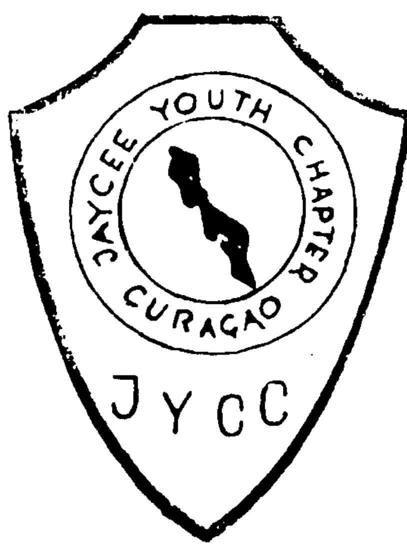
753 — Een diepe wijsheid bezingt Chas van Jandoret: „Een arme kan zich niet houden aan de wet." Om over na te denken.

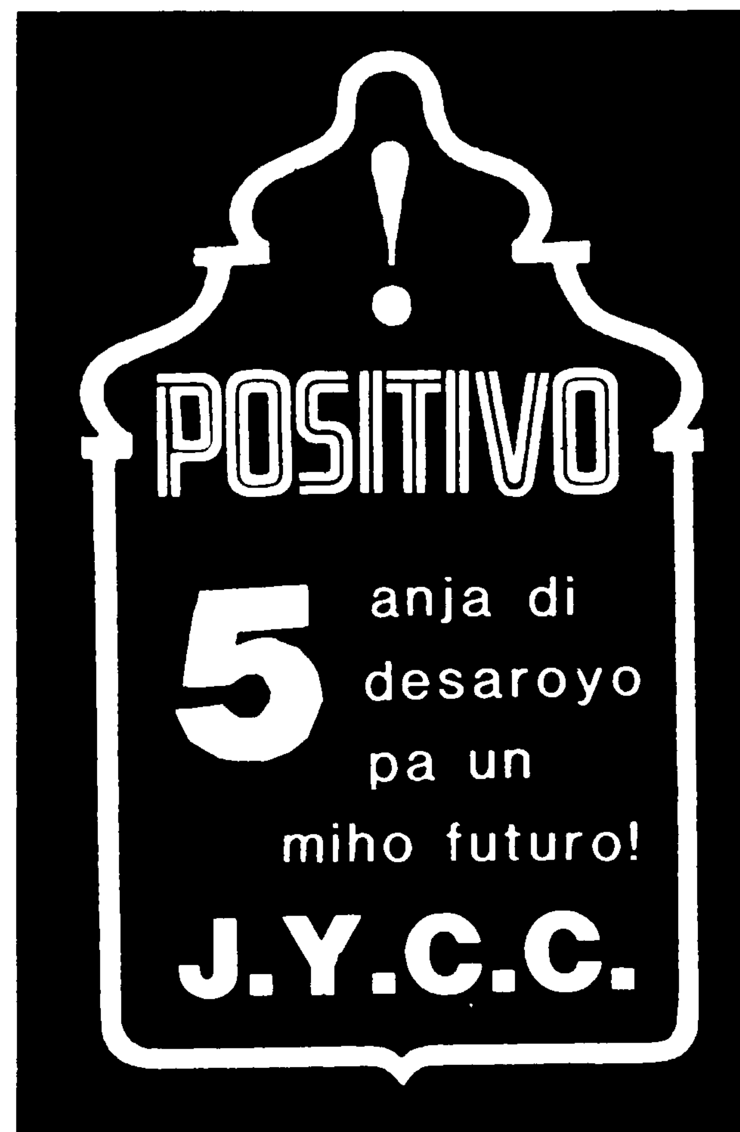
754 — In een doods-aankondiging per hoorn zegt Jati glashard, dat het in dit geval een slecht mens betreft: „Je dacht zelf God te zijn in deze wereld!"

755 — Een heuveltje in Kentjan draagt een naam, die wel zeer oud aandoet: Kèdzjwa; misschien Afrikaans.

PAUL BRENNEKER

Jaycee Youth Chapter Curaçao

Sinku aña di desaroyo pa un mihó futuro !!

JAYCEE YOUTH CHAPTER CURAÇAO, abreviá J.Y.C.C., ta un organisashon hubenil, ku ta kai bou di Female Jaycees Curaçao. E organisashon hubenil aki, a ser fundá dia 12 di òktober 1979. Meta di e kapitulo ta: duna hobenan e oportunidat pa konosé otro karakternan, siña plania, traha ku otronan, siña guia, sirbi bo komunidat i ser responsabel!!

Ta asina ku J.Y.C.C. tambe tin su Reglanan Domestiko, na kual desishonan tin ku wordu apliká. E organisashon aki ta konsisti aktualmente di 31 miembro di 15 te ku 20 aña. Ora ku bo hasi 20 aña, bo tin ku retirá for di e organisashon, pues si bo kier ta un miembro di J.Y.C.C., bo mester tin 15 pa 20 aña; lo bo tin ku paga un suma mashá chikitu nan kontribushon, kual ta NAf. 3.-- pa luna i semper ser un miembro aktivo i interesá pa ku bo kapitulo. E kontribushon ta pa kubri e gastunan atministrativo. Esaki ta inklui — papel di konvokashon (invitashon na un renion general), stampia, karchi di felisitashon.

Lokual ku ta atraktivo den J.Y.C.C. ta, ku e miembresía ta wordu guiá pa un grupo di miembro, hobenan, ku ta forma un direktiva. Kada aña organisatorio, ku ta kuri di 1 di yüli pa 30 di yüni ta wordu guiá pa un direktiva ku ta wordu elegí pa hasi esaki. Solamente no ta permití pa bo tuma mesun puesto dos aña siguí den direktiva.

Tur aña organisatorio tin un Turnover, kaminda e direktiva saliente ta baha i e direktiva entrante ta sinta pa e aña. Ta lógiko ku un organisashon mester tin un programa anual, pa esaki logra su meta. Ta p'esei e direktiva entrante tin ku organisá un "brainstorming", kaminda e miembresía kompleto ta haña e oportunidat di trece nan ideanan dilanti ku nan kier mira wordu ehekutá. For di tur ideanan aki, direktiva ta stipulá e ideanan ku e ta haña atraktivo i tambe realisabel pa e aña.

Ora ku direktiva a tuma e paso aki, e ta presentá su programa anual tentativo den e promé reunion general di aña, na su miembresía. Ta toka awor na miembresía kompleto pa bai di akuerdo ku kada idea stipulá riba e programa anual tentativo. Ora ku miembresía bai di akuerdo ku e programa ku direktiva a trese dilanti, nos por bisa ku e programa anual tentativo a wordu aprobá i e ora ei e ta karga e nomber di: **Pograma Anual.**

No ta asina ku ta solamente direktiva tin ku bai plania i ehekutá e ideanan akí, sino J.Y.C.C kompleto i konhunto tin ku hasi esaki. Ta p'esei nos ta forma komishonan, kaminda kada miembro ta haña e oportunidat di traha riba un proyekto ku nan ta deseá.

Pa klarifika e asunto di reunionan nos di J.Y.C.C. kier a partisipá ku nos tin dos tipo di reunion i nan ta lo siguiente:

a) Reunionan di Direktiva, akinan solamente miembronan di direktiva i advisornan ta asisti. Nan ta kai semper dos siman promé ku e reunionan general tuma lugá, i semper riba un djabièrne. Si ta kaso di urgensia nos ta reuni más ku un bes pa luna.

b) Reunionan General, akinan ta J.Y.C.C. kompleto i naturalmente nos advisornan ta asistí. Semper e reunionan aki ta kai riba e delaster djabièrne di luna. Tin biaha tin algun eksepshon. Den reunion aki, miembronan ta wordu informá di un ke otro e konekshon ku e kapitulo. Tambe miembronan ta haña e oportunidat di relatá na e miembresiá un ke otro di proyektonan ku ta kanando e momento ei.

Ta bon pa nos bisa ku nos Komishon di Konseho tambe ta forma parti di Jaycee Youth Curaçao. E komishon aki ta konsistí di adultonan ku ta miembro di Female Jaycees Curaçao. Kada un miembro di e komishon aki tin un miembro di direktiva na su enkargo. Ku esaki nos kier men ku e tin ku guiá e hoben aki más mihó posibel. Komishon di Konseho tin e enkargo di guiá e direktiva pa asina e direktiva por guiá su miembresiá na un manera optimal. Nos tin di remarká ku si no tabata pa nos Komishon di konseho, nos lo tabata dje avansá na e momento aki! Na tur aktividat di J.Y.C.C. mester tin un advisora presente. Komishon di Konseho tin ku relatá na Female Jaycees Curaçao tur lokual ta pasando ku su yu, J.Y.C.C., pasobra al fin al kabo ta Female Jaycees Curaçao ta nos mama, pues ta e ta responsabel pa nos.

Ta bon pa nos a dunabo un idea di nos proyektonan. Nos tin pa nos miembresiá: **Kursonan,** ku ta tuma por lo menos un dia, por ehempel: Public Speaking, Proyect Planning, Leadership, èts.

Charlanan, ku ta tuma lugá bou di nos reunionan general, por ehèmpel: Off-shore, Sistema Bankario, Seksualidat, èts.

Speech Contest, esaki ta bai kombiná ku Jaycees Hubenil Banda Bou Curaçao.

Eventonan soshal, un ehèmpel ta un **kwis,** ku tambe ta tuma lugá bou di reunionan general i pa sigui nos tin tambe un fiesta, happy hour, beach-party, Sinterklaas-viering, èts, èts.

Proyektonan pa komunidat, manera Vlooienmarkt, proyekto pa ansianonan, èts.

Fundraising, esakinan ta pa krea fondo pa nos proyektonan pa asina kubri e gastunan. Algun ehèmpel di fundraising ta: car-wash, fiesta, bende stickers, èts, èts.

Tambe lokual nos di .Y.C.C. ta masha orguyoso di d e ta nos boletin, serka nos yama **"J.Y.C.C. Informando".** Aki den bo ta haña páginanan mashá edukativo i tambe pa bo hari te yora. Ta masha importante, pa abo ku kier bira miembro, sa ta kon esaki ta tuma lugá. Pa di promé, bo mester a asisti na por lo menos tres aktividat di J.Y.C.C., mayoría esaki ta ora ku bo a asistí tres luna na nos reunion general. Na di dos lugá no lubida bo edat (15 pa 20 aña). Pa terminá bo ta wordu aserká pa direktiva pa asina nos por sa ku bo kier bira miembro si of nò. Si ta asina ta e kaso lo bo haña un invitashon pa abo i bo mayornan asistí na un Anochi Informativo, kaminda abo i bo mayornan ta haña tur informashon nesesario di e organisashon. Bo mayornan lo tin ku yena un formulario di inskripshon i despues na kualkier okashon (un reunion general) lo bo wordu instalá komo miembro di J.Y.C.C. By the way, tur nos reunion general ta tuma lugá na Peter Stuyvesant College na Schottegatweg Noord, di 6.30 pa 9.00 p.m, pues bo ta BON BINI na nos reunion general.

En konekshon ku nos selebrashon di nos promé lustro di eksistensha, tin un komishon mashá aktivo i entusiasmá ta trahando. E komishon aki ta trese un programa masha bunita i aktrativo pa asina nos selebrá nos 5 aña di eksistensha. Stickernan indikando J.Y.C.C.: 5 aña di desaroyo pa un mihó futuro, a ser trahá, pa asina nos por kubri nos gastunan ku lo suma den e siman tremendo di selebrashon di J.Y.C.C. E siman aki ta kore for di 7 di òktober 1984 te ku 13 di òtober 1984. Aki ta sigi e programa kompleto di e siman di selebrashon.

Oktober 7,1984: un sakrifisio di misa, na misa di Janwé pa 7.00 di anochi;
Oktober 8,1984: un rueda di prensa i entrega di resultado akshon spar na 5 kas di ansiano;
Oktober 9,1984: un mainta kontentu ku nos grandinan de hòfi Dèl;
Oktober 10,1984: un dia di charla na U.N.A. E tópikonan pa e dia aki ta Droga, Higiena, Prostitushon, Malunan Venériko;
Oktober 11,1984: un wandelmars/bàr-be-cue-dansant;
Oktober 12,1984: selebrashon ofishal. Riba e fecha aki nos ta kumpli 5 aña di eksistensha!!!!
Oktober 13, 1984: un fiesta di piñata. Akinan solamente miembronan por asisti ku un invitado.

Nos di JAYCEE YOUTH CHAPTER CURAÇAO ta konvensí ku e siman aki di selebrashon ta resultá algu eksitoso. Pa diverso skolnan i gruponan hubenil a sali invitashon pa asistí na nos charla i wandelmars. Tambe J.Y.C.C. ta bendiendo algun flanèl masha great mes. Ku esaki lo bo tin ku partisipa na nos wandelmars. E ta kosta solamente NAf. 6,—. Buska di bo trempran, promé ku ta lat!!! Promé ku nos termina, nos kier a yama danki na e korant "AMIGOE" ku a duna nos e oportunidat aki pa trese algu di nos, J.Y.C.C., pa boso den e tan konosí "NAPA" Terminando nos di J.Y.C.C. i espeshalmente direktiva di J.Y.C.C. kier konta ku boso asistensha na nos siman di selebrashon.

Sperando un reakshon positivo mi ta termina, yamando danki.

pa: Nicelle v.d. Veen i Raquel Geerman

Opstellen

ter gelegenheid van het

100-JARIG BESTAAN

van de

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID

te Curaçao

door:

H. C. BEERS, R.A., CH. GOMES CASSERES, A. RÖMER, Drs. B. J. ROSHEUVEL, Mr. J. M. SALEH, Mr. A. A. G. SMEETS en Dr. P. C. VERTON.

onder redactie van

Mr. O. B. LINKER.

Opstellenbundel 100-jarige Kamer

Geschiedenis en analyse van een eeuw

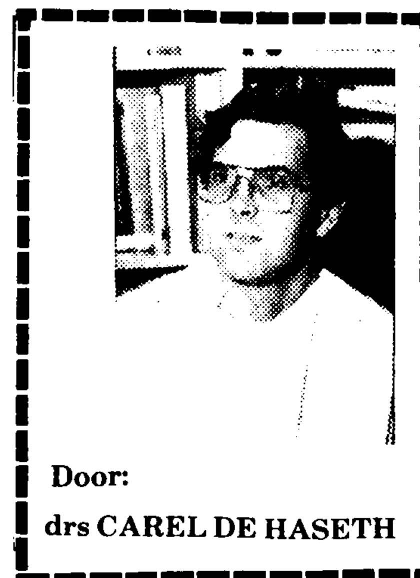
Ter gelegenheid van de viering van het honderdjarig bestaan van de Kamer van Koophandel en Nijverheid te Curaçao, verscheen onder redaktie van Mr. O.B. Linker de bundel OPSTELLEN TER GELEGENHEID VAN HET 100-JARIG BESTAAN VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID TE CURAÇAO, een ruim 250 pagina's tellend, eenvoudig maar degelijk uitgegeven en van illustraties voorzien boekwerk waarin een zevental bijdragen opgenomen zijn over diverse ontwikkelingen op Curaçao gedurende de periode 1884- heden.

De bijdragen geven een relatief gedetailleerd beeld van de verschillende aspekten van de maatschappelijk gebeuren op ons eiland zonder daarbij hun toegankelijkheid voor de gemiddelde lezer enerzijds en hun wetenschappelijk verantwoord karakter anderzijds te verliezen. De bijdrage van Ch. Gomes Casseres betreft een historische terugblik over ontstaan en functioneren van de Kamer binnen de Curaçaosche gemeenschap, haar bijdrage tot de ontwikkeling van de handel en industrie en haar bemoeienis met het wel en wee van de gemeenschap in haar totaliteit. Een overzicht van de wettelijke aspekten werd bijgedragen door Mr. J.M. Saleh, terwijl H.C. Beers, R.A. het GELD-, BANK- EN KREDIETWEZEN 1884-1984 behandelt. Een kleine opmerking geldt hier het niet vermelden van zgn. particuliere "bons" ter waarde van MEER dan 100 cent door Beers. Drs. B.J. Rosheuvel schets de rol van de kamer bij de ontwikkeling van het toerisme, terwijl Pater A, Römer de wordingsgeschiedenis van het vakbondswezen beschrijft.

De bijdrage van Dr P.C. Verton over het politieke bestel is voor wat de periode vóór 30 mei '69 zeer diepgaand; het is alsof de periode daarna er bekaaider afkomt. Dat wordt dan wel goedgemaakt door een uitermate boeiende beschouwing over de mogelijkheden van de parlementaire demokratie in onze gemeenschap, waarbij Dr. Verton ook ingaat op de noodzakelijke veranderingen die moeten worden aangebracht binnen ons politiek bestel om de parlementaire demokratie funktioneel te doen zijn en tegelijkertijd zeker te stellen. Verplichte leesstof voor politici en kiezers! De laatste bijdrage betreft een beschrijving van de ontwikkeling, huidige toestand en toekomstmogelijkheden van de offshore aktiviteiten op de Antillen van de hand van de "nestor" van ons off-shore-wezen, Mr. A.A.G. Smeets. Deze bijdrage geeft de buitenstaander een heel kompleet beeld van het hoe en wat van deze voor onze gemeenschap zo belangrijke economische aktiviteit en heft zo de sluier van geheimzinnigheid voor een belangrijk deel op. Al met al kunnen de Kamer, de redakteur en de schrijvers van de bijdragen trots zijn op het resultaat: geen introvert gedenkboek, maar een waardevolle bijdrage tot de kennis van onze gemeenschap zoals die zich gedurende de afgelopen honderd jaar heeft ontwikkeld. Een hoeveelheid kennis die ongetwijfeld van grote waarde kan zijn voor de "bouw" van de komende (honderd) jaren...

CAREL DE HASETH

Mr. O.B. Linker, red.: OPSTELLEN TER GELEGENHEID VAN HET 100-JARIG BESTAAN VAN DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID TE CURAÇAO.

Door:

drs CAREL DE HASETH

DE TOPPEN VAN LATIJNS-AMERIKA

Mario Vargas Llosa

Gabriel García Márquez

Dalton Trevisan

Mario Benedetti

Juan Rulfo

Augusto Roa Bastos

Julio Cortázar

José María Arguedas

Toonbeeld van Caribische perfectie

Jean Rhys' "Wide Sargasso Sea""

"WIDE SARGASSO SEA" is het verhaal van één van de personages in Charlotte Brontë's "Jane Eyre" (oorspronkelijk 1847), te weten Bertha Antoinette Mason, de krankzinnige Creoolse erfgename. In "Jane Eyre" is Antoinette getrouwd met Mr. Rochester die haar bestaan voor de wereld verborgen tracht te houden door haar, onder bewaking van Grace Poole, voortdurend op te sluiten in een kleine zolderkamer van Thornfield Hall, zijn grote landhuis. Jane Eyre wordt zich pas bewust van haar als Antoinette's eigen broer Rochesters geheim bekend maakt vlak voor de inzegening van het huwelijk tussen Jane en Rochester. Daarop verlaat Jane Thornfield Hall om pas weer een relatie met Rochester aan te gaan wanneer haar ter ore komt dat Antoinette Thornfield Hall in de brand heeft gestoken en zich van de kantelen van het brandende landhuis heeft gestort.

Uit "Jane Eyre" komen we vrijwel niets te weten over de persoon van Antoinette, al helemaal niet vanuit haar perspectief. We weten dat zij uit West-Indië komt, de ergename van een aanzienlijk vermogen was, en krankzinnig. Haar gekte is het grote obstakel op de weg naar geluk van Jane en Rochester. Jean Rhys (geb. Dominica, 1890 — overleden in Engeland, 1979) heeft het levensverhaal van Antoinette beschreven, het proces van aftakeling — met name haar desastreuse verhouding met Rochester —, haar eenzame opsluiting in Thornfield Hall en haar uiteindelijke dood. Uit haar brieven weten we dat Jean Rhys jaren vóór de publikatie van "Wide Sargasso Sea" in 1966 heeft geworsteld met het schrijven van Antoinette's levensverhaal en dit vanuit Antoinette's gezichtspunt. „The Creole in Charlotte Brontë's novel is a lay figure — repulsive which does not matter, and not once alive which does. She's necessary to the plot, but always she shrieks, howls, laughs horribly, attacks all and sundry — off stage. For me (...) she must be right on stage. She must be at least plausible with a past, the reason why Mr Rochester treats her so abominably and feels justified, the reason why he thinks she is mad and why of course she goes mad, even the reason why she tries to set everything on fire, and eventually succeeds." (brief dd. 9 april 1958).

"I came to England between sixteen and seventeen, a very impressionable age and Jane Eyre was one of the books I read then. Of course Charlotte Brontë makes her own world, of course she convinces you, and that makes the poor Creole lunatic all the more dreadful. I remember being quite shocked, and when I re-read it rather annoyed. "That's only one side — the English side" sort of thing." (brief, dd. 20 februari 1966).

In "Wide Sargasso Sea" krijgen we beide kanten te lezen, zowel de Engelse (vanuit Rochester) als de West-Indische (vanuit Antoinette). Antoinette is niet langer 'off stage', maar het middelpunt geworden, een vrouw mèt een verleden.

"Wide Sargasso Sea" bestaat uit drie delen: het eerste — waarin Antoinette aan het woord is — eindigt met de afwijzing van Antoinette door haar eigen Westindische samenleving; het tweede — waarin Rochester aan het woord is — eindigt met de afwijzing van Antoinette door Rochester; en het korte, derde — waarin Antoinette opnieuw aan het woord is — tekent het logische gevolg van deze dubbele afwijzing: krankzinnigheid, permanente eenzaamheid èn een ideaal dat zich nog slechts op één absolute wijze laat realiseren. Het boek laat zich lezen als een boeiend en aangrijpend relaas over het krankzinnig worden van een vrouw. Krankzinnig gemaakt: de aanzet hiertoe wordt gelegd door de vijandige omgeving waarin ze opgroeit; de man die aan haar vervolgens de helpende hand lijkt te steken, smoort iedere hoop op een menswaardig bestaan waarna de geestelijke weerstand voorgoed is gebroken. Als zodanig zijn de roman en haar schrijfster in Europa en de Verenigde Staten geroemd en gelauerd.

"Wide Sargasso Sea" is echter vooral ook een roman over de (historische) Caribische werkelijkheid, in het bijzonder die van de blanke Creoolse vroegere plantage-eigenaren en hun gezinnen. In Jamaica, vlak na de afschaffing van de slavernij, geraken de eens zo rijke plantages in verval en hun Creoolse eigenaren in een isolement: verlaten door het 'moederland' en verafschuwd door de vroegere slaven-bevolking. In het eerste deel wordt ons door de ogen van Antoinette de spanning getekend die bestaat tussen de vroegere slaven-bevolking en haar Creoolse familie (zijzelf, haar moeder, haar stiefvader en haar demente broertje). De onmogelijkheid aansluiting te vinden bij, geaccepteerd te worden door de lokale bevolking drijft Antoinette in een isolement, eenzaamheid, een eigen wereld, en uiteindelijk in de armen van een Engelsman. Vlijmscherp tekent zich vervolgens de confrontatie tussen twee absoluut verschillende belevings-werelden af, die van een blanke Creoolse en die van de Engelsman (die van 'vrouw' en 'man' speelt in feite een secundaire rol). Hoewel afgewezen door haar 'eiland', gaat Antoinette's hart uit naar deze plek. Dit eiland wordt echter in geen enkel opzicht begrepen door de Engelsman die Rochester is, en in alle opzichten door hem gehaat.

Waar begrip en warmte van Antoinette naar uitgaan, daarvoor weet Rochester slechts haat en onbegrip voor op te brengen: geuren, geluiden, smaak van het creoolse eten, kleuren en vormen in de natuur, het patois van Christine, het gedrag van de bedienden, de wijze van kleden. Er bestaat slechts een gapende kloof tussen beiden, een venijnige haat waarvan Antoinette het slachtoffer wordt.

Eenmaal opgesloten in Thornfield Hall is er nog slechts het vuur dat haar een tastbaar band doet voelen met haar geboorte-eiland: het vuurrood is de warmte en de kleur van de zon en van de flamboyant. Het vuur in de haard moet voor Antoinette's gevoel en overtuiging haar geheel omgeven. Wat in "Jane Eyre" een daad van irrationeel handelen is, is in "Wide Sargasso Sea" een logisch gevolg, de uiterste consequentie. Op symbolische wijze wordt de band tussen de blanke Creoolse en haar eiland gesmeed, wordt de sprong naar haar eiland gemaakt. Vlak voor hèt in brand steken van Thornfield Hall droomt Antoinette over die sprong terug naar haar eiland, terug naar Tia haar vroeger, gekleurde vriendinnetje: "But when I looked over the edge I saw the pool at Coulibri. Tia was there. She beckoned to me and when I hesitated, she laughed. I heard her say, You frightened? (...) Someone screamed and I thought, why did I scream? I called 'Tia!' and jumped and woke." Een onlosmakelijke band van de blanke Creolen met hun eiland, de enorme afstand tussen hen en hun (Engelse) voorvaderen — de titel 'Wide Sargasso Sea' symboliseert die afstand —, de ongewenste afwijzing van de blanke Creolen door de (afstammelingen van) vroegere slaven, vormen het intrigerende onderwerp van deze roman.

"Wide Sargasso Sea" is een spannende roman, maar vooral een roman die uitblinkt door perfekte beschrijvingen van natuurschoon en de indrukken die dat achterlaat op personages, door dialogen die geen woord te veel bevatten, door een geraffineerde opbouw van gegevens over bepaalde voorvallen, door de uitgelezen docering van associaties, symbolen en dromen, door de uitgekiende perspectief-wisselingen. Dit alles is voor het merendeel ook terug te vinden in de Nederlandse vertaling van Jean Rhys' roman, "De Wijde Sargasso Zee", waarvan onlangs de derde, herziene druk verschenen.

Problematisch blijft nog steeds het vinden van een goed Nederlands equivalent voor het gecreoliseerde Engels. De lokale variant van het Engels is een systematisch geheel, hiervan is maar weinig terug te vinden in de — soms zelfs lachwekkende — vertaling ervan. Ook de lokale liedjes hebben niet altijd de juiste Nederlandstalige tegenhanger gevonden. Hiertegenover staan vele mooie vertalingen van fragmenten moeili k om te zetten door de subtiele woordkeuze van Jean Rhys. Hoe het ook zij, "De wijde Sargasso Zee" of "Wide Sargasso Sea" behoort gelezen te worden door iedere liefhebber van Caribische literatuur.

AART . BROEK

Jean Rhys, "De wijde Sargasso Zee", Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker, 1983 (herziene druk) (oorspronkelijk verschenen in 1966 bij André Deutsch, Londen), vertaling door W.A. Dorsman-Vos, met een nawoord van Francis Wyndham, 175 blz., ISBN 90 229 7123 6.

Twee vrouwen

Spel met woord en beeld

Enige tijd geleden verscheen van Selly Fernandes **En tóch...! een vrouwenleven**, een bundel gedichten geïllustreerd met foto's van beelden van Marianne Jordaan. Selly Fernandes beschrijft in de bundel haar leven als vrouw: huwelijk, moederdshap, echtscheiding en het als vrouw opnieuw moeten beginnen. De gedichten van Selly zijn technisch weinig pretentieus, eerder ontboezemingen, pogingen van de schrijfster haar gevoelens aan anderen kenbaar te maken, door te geven. Vandaar ook de direktheid in haar taal, de eenvoud die borg staat voor een helder doorkomen van het gevoel, de vreugde, de teleurstelling.

Selly Fernandes

Qua vormgeving is **En tóch...!** een mooie bundel: een samengaan van tekst met de zachte grijzen en vloeiende vormen van de plastieken van Marianne Jordaan. Eenvoudig mooi.

Marianne Jordaan

Kort geleden verscheen op Aruba de bundel **„Mi" ta biba den mi pensamento** van de dichteres Philomena Wong. Een bundel die al was het alleen maar om de vormgeving doet denken aan Fernandes' uitgave. Ook Philomena Wong onderstreept haar poezie met fotomateriaal. Spaarzamer weliswaar dan Selly, maar niet minder indringend. Foto's van een voor de helft doodshoofd en voor de andere helft vrouwen-gezicht, over elkaar liggende zwaar gerimpelde vingers met afgekloven nagels, een pasgeboren kind kompleet met navelstreng, enz., dienen als ,,uitgangspunten" voor haar teksten. Teksten die ook bij Philomena Wong vooral kommunikatief zijn, gevoelens uitdrukken, emoties schetsen en — niet in de laatste plaats — de vrouw en haar problematiek tot uitgangspunt hebben.

Zowel Selly Fernndes als Philomena Wong publiceerden eerder hun werk, maar van beiden is de besproken bundel hun eerste bundel. Een debuut dat — vanwege hun vrouw zijn! — zeer verzorgd is uitgeveven.

CAREL DE HASETH

Selly Fernandes: En tóch...! een vrouwenleven. Uitgeverij Omniboek, 1984
Philomena Wong: „Mi" ta biba den mi pensamento Aruba, 1984

Chemotherapie, effect en neven-effecten

Medische literatuur in het Papiamentu is er niet veel; en het is pas de laatste jaren dat er over diverse medische onderwerpen in het Papiamentu wordt geschreven. Vooral over het voor velen précaire onderwerpen kanker zijn er nauwelijks artikelen in het Papiamentu geschreven in voor leken begrijpelijke taal.

Het Koningin Wilhelmina Fonds bracht onlangs 'Kimoterapia i abo' uit. Een boekwerkje dat, zoals de ondertitel vermeldt, een leidraad is om patiënten te helpen tijdens behandeling met chemotherapie. Voor kanker hoef je je niet te schamen en je kunt er open over praten. Het boekje is bedoeld om personen die kanker hebben te vertellen wat chemotherapie is. Het vertelt hoe de behandeling (met tabletten, injekties of infusen) plaatsvindt en wat de effekten zijn. Ook wordt ingegaan op wat de bijwerkingen kunnen zijn. Voorbereid zijn haalt de helft van de angst weg en voor een groot deel ook de bijwerkingen. Juist door een goede voorlichting kunnen de bijwerkingen van chemotherapie beter herkend en verholpen worden. Gewezen wordt het feit dat het merendeel van de normale aktiviteiten normaal doorgang kunnen vinden tijdens chemotherapeutische behandeling. Het boekje is ook bedoeld voor diegene die patiënten met kanker behandelen en begeleiden. Want vaak is het nodig om als kankerpatiënt 'habri bo kurason' met een naaste en dat gaat beter indien die weet waar je over praat.

ROB DE LANNOY

KIMOTERAPIA I ABO gratis te verkrijgen bij het Koningin Wilhelmina Fonds Scharlooweg 52

Het patia-feest

Kabouter Brr hield er niet van de grote weg over te steken, want dat was heel gevaarlijk. Je kon onder een auto komen of ontdekt worden door een mens. Hu, het kaboutertje moest er niet aandenken. Maar op een dag moest hij toch met zijn karretje die weg over om dadels te zoeken voor Poetsje. Hij keek eerst goed naar links en toen naar rechts, precies zoals het hoorde. En ja hoor, daar had je het al. Een grote auto vol schreeuwende kinderen suisde langs. En ze hadden hem vast en zeker gezien, want ze gooiden iets uit het raam naar hem toe. Bijna was kabouter Brr zonder zijn karretje vandoor gegaan. "Hé", zei hij toen verbaasd. Het was een groot sappig stuk patia, dat ze uit de auto gegooid hadden. "Daar moet je weer een mens voor zijn", mompelde hij. Geen enkel verstandig dier zou toch zo'n lekker stuk patia zo maar op de weg gooien! De patia vond het zeker ook niet leuk. Kabouter Brr hoorde hem duidelijk snikken. "Heb je je pijn gedaan?" vroeg hij medelijdend. "Oh, wie is dat!" schrok de patia, "Wat ben jij voor een mens?" "Ik ben kabouter Brr, zei het kaboutertje vriendelijk. "Oh, zozo jaa, een kaboutertje. Ja, ik ben Pida Patia. Tenminste, zo noemde dat meisje me, dat me uit de auto liet vallen. Aiaiai, is het niet erg?" "Erg?" vroeg kabouter Brr verbaasd, "Ik vind Pida best een aardige naam". "Nee nee ik bedoel, dat ik zo maar op straat gevallen ben", snikte de patia. Ik had me er zo op verheugd, dat ze nu eens echt lekker van me zou smullen. Oh, als je gezien had, hoe ze mijn zusje opaten. Heerlijk! zei die vrouw maar steeds, Mmmm. Wat lekker sappig. Ach ja, mijn zusje had meer geluk dan ik. Kabouter Brr keek Pida Patia met grote ogen aan. "Dus je zusje vond het fijn om opgegeten te worden", vroeg hij. "Ja natuurlijk. En ik ook" zei Pida, "Daar zijn we toch patia's voor. Aiaiai!" En weer snikte hij het uit. "Wel", zei kabouter Brr, "Als je daarom zo verdrietig bent, dan kan ik je wel helpen". "Oh, Pida Patia hield dadelijk op met huilen. "Hoe dan? Oh, ik weet het al. Jij gaat me opeten?" "Dat eh, gaat een beetje moeilijk", zei kabouter Brr, "je bent wel 25 keer groter dan ik. Maar ik heb

nog een vrouw en een kind en een heleboel vrienden. Die zijn allemaal dol op patia. Hoe zou je het vinden, als ik je mee naar huis nam? Dan maken we er een groot smulfeest van". "Aiaiai!" zuchtte Pida gelukkig "Dat had mijn zusje nog eens mee moeten maken. Laten we maar gauw gaan, kabouter Brr". Maar dat was gemakkelijker gezegd dan gedaan. Het kostte kabouter Brr nog een heleboel gezucht en gesteun, vóór hij Pida Patia op zijn karretje had geschoven. Gelukkig kwamen er net twee konijntjes langs, die hem wel even wilden helpen. Kabouter Brr nodigde hen gelijk uit voor het smulfeest. En daar hadden de konijntjes best oren naar. Maar niet alleen zij. Ook allerlei muisjes, hagedisjes en vogeltjes, die ze tegen kwamen. En een heel rijtje mieren renden achter kabouter Brr met de patia aan alsof hun leven er van af hing. "Het wordt een reuze feest", lachte kabouter Brr tevreden, toen de hele stoet bij het kabouterhuisje aan kwam. "Laten we maar gelijk beginnen", riep een konijntje en trippelde op de patia af. Maar een paar muisjes waren bang, dat zij niets kregen en kropen vlug tussen zijn poten door naar voren. En toen begon iedereen iedereen te duwen en weg te trekken en te bijten en te grommen. "Wat doen jullie toch?" riep Pida Patia boos. "Jullie eten me helemaal niet op!" Ja, de dieren waren zo druk met vechten, dat ze aan eten niet toekwamen. En de mieren durfden niet eens in de buurt te komen, omdat ze bang waren in het gedrang vertrapt te worden. "Hohoho!" riep kabouter Brr, "We doen het anders!" Met een scherpe stok tekende hij hokjes op de patia. Voor elk dier een hokje. "Hihi" giechelde Pida, "Je kietelt me". Maar even later stonden alle dieren naast elkaar patia te eten. Elk dier uit zijn eigen vierkantje. In het begin lachte Pida nog volop. "Vooruit!" riep hij. "Doe je best. Oh, wat is dat heerlijk om opgegeten te worden. Vinden jullie me lekker?" "Mmmm" knikten de dieren, "Ja ja!" "Neem nog maar een flinke hap. Ik ben groot genoeg", fluisterde Pida Patia een poosje later. Hij was zo klein geworden, dat hij niet veel meer kon praten. En toen er alleen nog een beetje patia bij het stukje van de mieren over was, zei hij heel zachtjes: "Denk erom mijn pitten te planten, dan hebben jullie over een poosje weer een patiafeest. Ajoooo!" En toen was hij op. Precies zoals hij het graag gewild had. En jij? Zou jij ook graag een patia willen zijn?

Nel Basilio

Beste kinderen

GISTEREN WAS het Dierendag. Hebben jullie er aan gedacht je hond of poes een extra stukje worst te geven? Ik zag van de week een heel mager hondje op een parkeer- plaats liggen en heb hem mee naar huis genomen. Niet omdat het Dierendag was, maar omdat ik het zo zielig vond. De eerste dag heb ik hem elk uur een klein beetje eten gegeven, de tweede dag om de paar uur en nu krijgt hij driemaal per dag te eten. Je ziet al bijna geen ribbetjes meer uitsteken. Hij heeft in ieder geval wel een fijne dierendag gehad, he?

TANTE NEL

Puzzel van de week

PUZZEL van deze week: Om het juiste woord in te vullen, moet je tot en met 7 er telkens een letter bij doen.

Vanaf 8 haal je er dan steeds een letter uit:

1. Klinker
2. Eerste Kwartier (afkorting)
3. Ieder
4. Verleden tijd van lijken
5. Meervoud van keel
6. Water doorlaten
7. Vieze plekken op je kleren
8. Snor
9. Niet dood zijn
10. Een heleboel
11. Hald
12. Oude lengtemaat
13. Zie 1.

Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NA*f*.15,- van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 19 oktober 1984 worden bekend gemaakt.

Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 18 oktober 1984 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O. Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: KINDERPUZZEL

WINNAAR van de vorige keer:

Danny Henriquez
Caracasbaaiweg 227
Curaçao

Hij kan langs komen bij Redactie Amigoe Curaçao, Scherpenheuvel z/n (tot 15.00 uur) om zi n prijs af te halen.

OPLOSSING van de vorige keer:

S	T	A	L
T	E	R	E
A	R	E	N
[illegible]	[illegible]	[illegible]	S

We nemen een hond

JE ZIET op ons eiland veel honden. De meeste mensen hebben zelfs twee of meer honden. Maar oh, wat hebben veel honden een akelig leven. Je ziet ze vaak aan een heel kort touwtje vast gebonden, zodat ze maar een paar stappen kunnen zetten. Soms hebben ze daardoor niet eens de kans in de schaduw te liggen. Dan moeten ze de hele dag maar in de felle zon blijven. De eigenaars van die honden zijn echte dieren-beulen.

Als je een hond neemt, moet je ook goed voor hem zorgen. Dat wil zeggen, dat je hem eenmaal per dag goed te eten moet geven, een bak fris water, en..... de kans om eens lekker te rennen. Sommige mensen leggen hun hond aan de ketting om hem daardoor waaks te maken. Wel, dat wordt hij heus niet door die ketting, hoor. Daar wordt hij alleen maar vals en onbetrouwbaar door.

Het is zowel voor jou als voor je hond veel fijner, als jullie goede vrienden van elkaar zijn. Probeer het maar eens. Praat met hem, speel eens met hem en je zult zien, wat een fijne vriend je erbij hebt gekregen.

Om zelf te maken

Een vis van steen

OM DEZE vis te kunnen maken, moeten we eerst naar het strand of de mondi in. Of misschien hoef je niet eens zo ver te gaan en kun je in je eigen tuin terecht. We moeten namelijk eerst stenen gaan zoeken. Mooie, grote, gladde stenen, die al een beetje de vorm van een vis hebben. En als je nu toch aan het zoeken bent: ook stenen die op andere dieren lijken, neem je maar vast mee. Mooie ronde stenen, langwerpige stenen, ovale stenen. Alles is te gebruiken. Ik heb nu niet genoeg ruimte om je allerlei dieren van stenen te laten zien. Daarom vandaag alleen een vis. Maar bewaar je stenen, want in de volgende kinderkranten komen er zeker nog meer voorbeelden.

En nu kunnen we aan het werk. Je hebt nog nodig: plakkaat-verf in verschillende kleuren, een grote penseel nr. 4-6 en een paar fijne nr. 0-1. Je begint met het wassen van de steen. Teken met een potlood de vis erop (zie voorbeeld). Is de tekening geslaagd, dan hoef je alleen de kleuren nog maar in te vullen. Makkelijk he! Nog een goede raad: Het werkt dikwijls makkelijker, als je naast de steen een boek van dezelfde dikte legt als steuntje voor je hand. En je hebt er toch wel aan gedacht een krant onder de steen te leggen, he?

Tio Wancho i su muchanan

VOLGENDE WEEK is het de laatste week dat jullie Tio Wancho i su muchanan zullen zien. Dan is het programma weer afgelopen. Doe dus nog maar eens goed je best met zingen. Hier volgt het laatste lied:

Ban kumpra kos

BAN KUMPRA KOS
Awe ta un dia espesial.
Nos tur ta presente, natural!
Komportá nos mes masha sosial
Wak shokes, drenta pakus.

Kumpra regalo! Of un flus!

Nos t'ei kumpra kos den Punda
Kumpra, kumpra kos den Punda.

(2)
Bo ke traha, traha, traha,
Bo ta yen di energia
Bo sa kiko t'alegria
Bo sa bo mes balo-o-or
Bo ta stima
Bo ta stima bo pais!

Pas'e pa bo ruman!
Mustr'e bo alegria!
Dunele bo kariño!
Entreg'e bo kurason!
Demonstr'e nos Kòrsou!
Pas'e pa bo ruman!

Tellen en tekenen

KUN JE al tot 20 tellen? Trek dan een lijn van 1 tot 20. Wat heb je getekend? Een.......

OPLOSSING

Mopjes

GEEN LEUGEN

"Ik ken iemand, die zegt dat hij zijn over- overgrootmoeder heeft gekend."
"Dat liegt hij."
"Nee, maar hij stottert!"

SCHOOL

Moeder: En Jan, heb je nog kattekwaad uitgehaald op school?
Jan: Hoe kan dat nou als je de hele dag in je eentje in de hoek moet staan!

SNUGGER

De baas moet op reis en de loopjongen draagt zijn tas voor hem naar de auto.
"Verdraaid", zegt de baas, "Loop nog eens gauw naar boven en kijk of ik mijn auto- sleuteltje op mijn bureau heb laten liggen".
De jongen rent naar boven, komt even later terug en hijgt: "Ja meneer".

Vooral honden kwetsbaar voor vele en gevaarlijke ziekten

Sintmaartens dierenasiel voorziet in behoefte

PHILIPSBURG — Ook op het eiland St. Maarten bezit vrijwel ieder gezin een hond, groot of klein, ter bewaking van erf en huis, hoewel ze in enkele gevallen ook wel als huisdier worden gehouden. Veelal vuilnisbakkenras, sterk en waakzaam, maar ook vinden vele rashonden, op het eiland geboren, of zelfs "ingevoerd" vanuit Curaçao, de Verenigde Staten, er een goed baasje. Katten maken zich nuttig met het vangen van muizen en ratten en worden derhalve ook op vele plaatsen aangetroffen. Zoals mensen ziek kunnen worden, kunnen ook dieren dat en zo oefent dr. Thye al geruime tijd op het Nederlandse deel zijn beroep van dierenarts uit. Zi n in de wijk St. Peters gelegen praktijk omvat ook een pension en een asiel.

De meest voorkomende ziekten op St. Maarten zijn, aldus Antonio Pantophlet, dierenartsassistent, distemper, hepatitis, rabies en parvo. Distemper is een besmettelijke ziekte, die zich snel kan verspreiden. Symptomen ervan zijn: overgeven, koorts, hoesten, loopneus en stuiptrekkingen. De meeste honden die deze ziekte krijgen sterven eraan of houden er voorgoed beschadigingen aan over zoals zenuwtrekkingen.

Hepatitis is een ziekte die de lever, de nieren en het hart aantast. Aangezien deze ziekte meestal wordt opgemerkt totdat het te laat is, is hij doorgaans fataal voor de desbetreffende hond. De bekende ziekte rabies oftewel hondsdolheid komt op dit moment gelukkig helemaal niet voor op St. Maarten. Deze ziekte tast het centrale zenuwstelsel aan en heeft meestal de dood tengevolge. Overigens is dit geen speciale hondeziekte. In principe kan elk warmbloedig dier dit krijgen. Zelfs de mens kan rabies oplopen door een beet van een besmette hond. Als men vanuit St. Maarten naar het buitenland gaat is een inenting tegen rabies een maand voor vertrek verplicht. Bovenstaande ziektes kunnen katten trouwens niet krijgen.

Op dit moment heerst op het eiland de ziekte parvo, een fatale en zeer besmettelijke darmziekte, die vooral bij puppies en jonge honden optreedt. De symptomen van deze ziekte zijn: overgeven, hoge temperatuur, uitdroging en bloederige diarhee, terwijl een bloedtest een tekort aan witte bloedlichaampjes laat zien. Het is uiterst moeilijk een hond, die een van bovenstaande ziektes heeft opgelopen, te genezen. Alleen als men er heel snel bij is, en bij de eerste symptomen naar de dierenarts gaat, is het mogelijk in sommige gevallen het dier nog te redden.

Gelukkig bestaat de mogelijkheid deze ziektes te voorkomen door de hond, als hij nog een pup is, een aantal inentingen te laten geven bij dr. Thye. Het wordt aangeraden de pup met 8 weken de eerste "cocktail" toe te dienen, na zo'n 2 weken de tweede en na nog eens 2 à 3 weken de derde. Deze cocktails behoeden de hond tegen de ziektes distemper, hepatitis, leptospirosis en parvo.

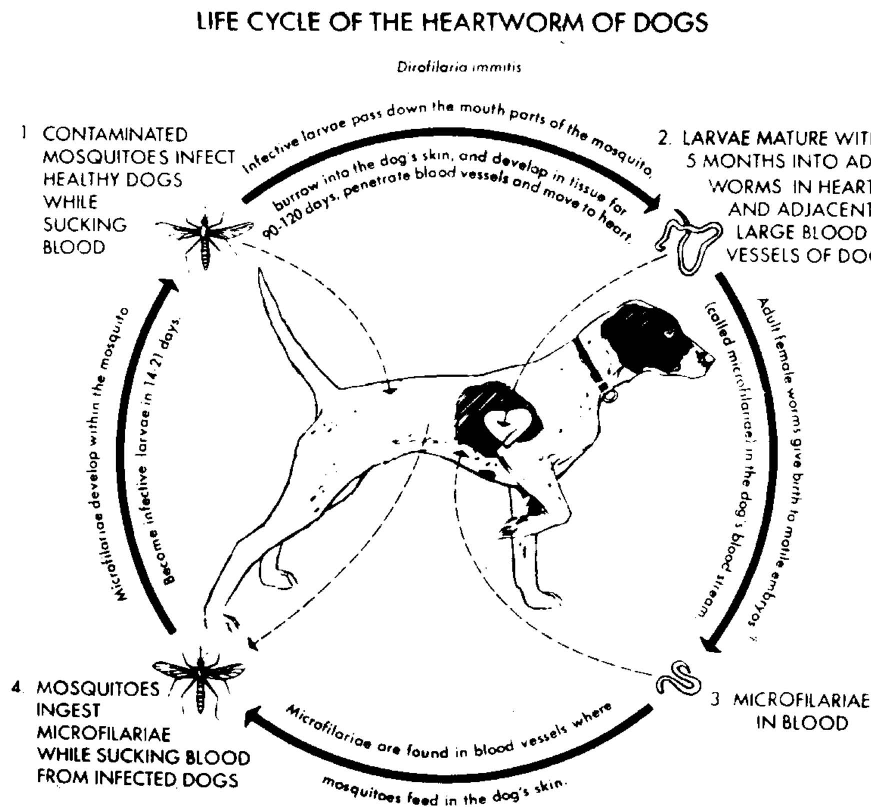
De dodelijke ziekte hartworm, die alleen bij honden voorkomt, niet bij katten, ontstaat als gevolg van een muskietenbeet. De muskiet legt een larve in de huid van de hond, die daar 90 tot 100 dagen verblijft tot hij een lengte van 6 cm. heeft bereikt. Dan verplaatst de larve zich via de bloedvaten naar de rechterkant van het hart, waar hij 5 maanden blijft tot hij volgroeid is. Dan legt de vrouwelijke hartworm eitjes, die zich, als ze larven zijn geworden, vestigen in de bloedvaten. De ziekte wordt verspreid door muskieten die de besmette microfilariae mee opnemen als ze steken en ze weer afgeven bij een steek aan een andere hond. Aangezien de muskiet de belangrijkste schakel is in deze ziekte, betekent dit dat waar veel muskieten zijn, ook de ziekte hartworm zeer veel voorkomt. In de VS wordt deze ziekte een waar probleem, en ook op St. Maarten waar nu eenmaal het gehele jaar door veel muskieten zijn, is de hartvorm de meest voorkomende ziekte. De symptomen zijn hoesten, zwaar en moeilijk ademen, ongewone zwakheid en moeheid, alles een gevolg van de aantasting van hart en andere organen. Doorgaans betekent dit de dood voor de hond, na een uiterst onaangename "ziekbed".

Genezen is uiterst moeilijk. De ziekte kan worden ontdekt door een bloedtest. Blijkt hieruit dat de hond hartworm heeft in een beginnend stadium, dan kunnen medicijnen gegeven worden die de wormen doden en oplossen. Gedurende deze periode dient de hond scherp in de gaten te worden gehouden en mag hij zich niet teveel vermoeien. Met deze behandeling worden weliswaar de wormen gedood, maar niet de microfilariae, zodat de hond een besmettings-haard blijft.

De beste genezing is ook hier weer voorkomen van de ziekte. Hiertoe dient de hond van jongs af aan dagelijks een medicijn te krijgen, vloeibaar of in pilvorm, die hij zijn hele verdere leven moet krijgen, tenminste op plaatsen waar veel muskieten zijn. Dit medicijn is overigens alleen verkrijgbaar bij de dierenarts, die bovendien nog aanraadt de hond 2 x per dag op hartworm te laten nakijken.

Een andere worm, de tapeworm, kan worden gedood door de puppie met 6 weken een wormkuur te geven en deze elke 6 à 8 weken te herhalen tot de hond 6 maanden is. Naast de dagelijkse zaken, het geven van injecties, het voorschrijven van medicijnen en behandeling van ziektes bij allerlei soorten dieren, kent de praktijk van dr. Thye ook röntgen-faciliteiten als er bijvoorbeeld een beenbreuk wordt vermoed. De foto's worden ontwikkeld in het laboratorium van het St. Rose Hospital, waarna dr. Thye het dier verder behandelt. Ook worden allerlei operaties uitgevoerd, zoals castratie, sterilisatie en dergelijke.

Naast de praktijk-ruimte bestaat het complex uit een pension en asiel. In het pension vinden honden en katten tijdeli k woonruimte, als de eigenaren met vakantie gaan. Zij bevinden zich in hokken of in een ren, en de honden worden regelmatig uitgelaten. Op St. Maarten zijn veel zwerfdieren. Vindt men zo'n dier, dan kan deze naar het asiel worden gebracht. Dr. Thye biedt deze dieren via de radio ter adoptie aan. Is na een dag of vijf de hond of kat nog niet opgehaald, dan krijgt het dier een pijnloos spuitje om in te slapen. Als iemand zich aanmeldt om een dier te adopteren, dan wordt een vergoeding gevraagd. Ook is het handig als de "koper" het dier meteen laat nakijken op eventuele ziektes. Financieel gezien is het asiel afhankelijk van donaties van mensen die adopteren, en wordt aangevuld uit eigen middelen door dr. Thye zelf. Al met al vervult deze combinatie praktijk / asiel / pension een behoefte op St. Maarten, dat zo rijk is aan honden en katten, en daarbij helaas ook aan de daarbij voorkomende ziektes, met name bij honden.

Postzegels

IN HET VORIGE ARTIKEL was er sprake van de berg Olympus of Olympos, die in de Griekse mythologie gezien werd als de verblijf-plaats van de goden. De Olympus heeft echter niets van doen met de Olympische Spelen en mag dan ook niet verward worden met Olympia, het oude Griekse kultuur-centrum op het schiereiland Peloponnesus. We blijven echter nog even bezig met de Olympus, die, zoals ik reeds vertelde, bestormd werd door Kronos en zijn broers, de Titanen. Papa Uranus bleek tegen al dit geweld niet bestand en verwisselde in de kortste keren het tijdelijke met het eeuwige. Zoonlief Kronos hield zich vervolgens nog even bezig met het uit de weg ruimen van een aantal familieleden, die het hem in de toekomst wel eens lastig zouden kunnen maken en trok daarna aan het regeren van het heelal.

In de Griekse mythologie is een mission impossible of een deus ex-machina de gewoonste zaak van de wereld en zo zien we dan ook Kronos in het huwelijk treedt met zijn Titaanse zus Rhea. Uit die verbintenis spruit een aantal illustere en ook minder illustere nakomelingen voort, waarvan Hades, Poseidon, Zeus, Hestia, Hera en Demeter wel het meest bekend zijn. Voorlopig is voor ons verhaal alleen de jongste zoon, Zeus, van belang. In de Wereld van de Postzegel kan men hem op een aantal Griekse postzegels te kust en te keur bekijken. Bijvoorbeeld: op de 20-lepta-zegel uit 1937; op de 5090-drachmen-zegel uit 1954; op de 50-lepta-zegel uit 1955; op de 50-lepta-zegel uit 1958; op de 10- en op de 70-lepta-zegel uit 1959; op de 80-lepta en de 3-drachmen-zegel uit 1963; enz., enz.

De geboorte van Zeus alleen al had veel weg van een wildwestroman. Eén van vader Kronos' meest verwerpelijke karaktereigenschappen was de gewoonte om zijn bloedeigen kinderen onmiddellijk na de geboorte met huid en haar te verslinden. Dat hij daarna even snel zijn nakroost, gezond van lijf en leden, weer opgaf, mocht niet verhinderen, dat moeder Rhea van dit kannibalisme allesbehalve gediend was en naarstig naar middelen uitzag om er een einde aan te maken. Toen zich dan ook Zeus aandiende om het daglicht te aanschouwen, werd aan Kronos in allerijl een malse steenbrok voorgeschoteld, terwijl moeder Rhea zich naar het eiland Kreta repte, waar zij op de berg Ida in alle stilte Zeus op het aardse tranendal losliet.

Het verhaal wil verder, dat moeder Rhea de opvoeding van Zeus toevertrouwde aan de geit Amalthea, maar dit kan men in de Griekse postzegel-wereld niet bevestigd zien. Wel hebben de Griekse Posterijen in het kader van het Internationale Jaar van de Natuur (1970) een zegel van 8 drachmen uitgegeven met een prachtige afbeelding van een Kretenser berggeit of gems, maar nergens treft men daarbij een verwijzing aan naar de mythologische Amalthea. Eenmaal de volwassen leeftijd bereikt, ging ook aan Zeus in vervulling het bekende gezegde, dat de geschiedenis zich herhaalt. Hij plaatste de wandaden van vader Kronos keurig op een rijtje; overwoog, dat er hoognodig een einde aan moest komen; bedacht, dat hij zelf ook wel enige trek had in de wereld-heerschappi ; verzamelde een aantal van gelijke mening zijnde bloedverwanten om zich heen en bestormde op zijn beurt de Olympus.

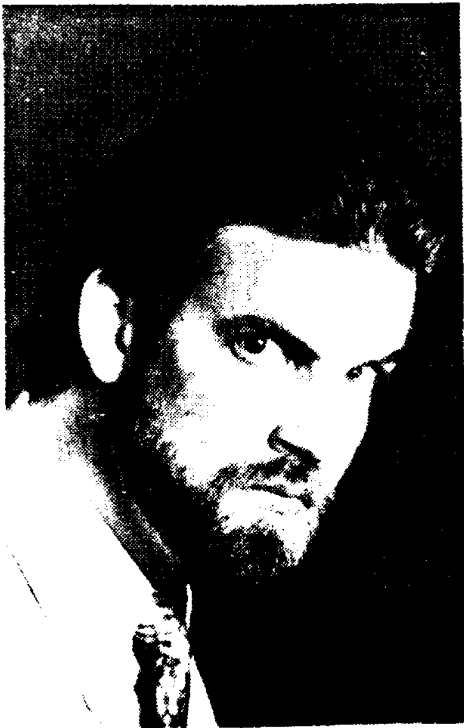
Er volgde het in die tijden gebruikelijke bloedbad. Vader Kronos trok nog tijdig aan zijn stutten en belandde ergens op Sicilië om daar zijn laatste levensdagen in vergetelheid te slijten. De resterende Titanen gingen de Giganten achterna in de Tartarus. Punt, streep, af! Vervolgens greep Zeus een stelletje van zijn befaamde bliksemschichten en slingerde die het heelal rond om alle mede-goden en godinnen te berichten, dat hij het voortaan voor het zeggen had. De bliksem-slingerende Zeus vindt u afgebeeld op een Griekse postzegel van 20 lepta's uit 1937 en op een 5-drachmenzegel uit 1972.

wordt vervolgd

M. ARVIS

Laat eens een baard staan

Oplossing voor het dagelijks scheerprobleem

Toen je zowat dertien jaar oud was —of misschien daarvóór al— dacht je dat het scheren een groot avontuur was. Toen dat scheerapparaat voor het eerst de baardstoppels weghaalde wist je dat je op weg een man te worden.

Nu weet je wel beter. Nu blijkt dat het scheren net zoiets is als het openen van de eerste bank- rekening: wat eens een spannende aangelegenheid was, is nu uitgegroeid tot een lastig karwei. Niet weinig mannen vervloeken elke ochtend, vóór de spiegel in de badkamer, deze rite. Zij zijn dan nog in ieder geval beter af dan zij die dit zo'n twee keer per dag moeten herhalen om er toonbaar uit te zien.

Menigeen heeft van alles geprobeerd om deze taak te verlichten: van gebruiken van supermoderne scheer- apparaten tot het testen van ontharings- middelen en nieuwe scheermesjes.

Waarom zoveel moeite als er één simpele oplossing is: laat die baard gewoon staan !

In de Verenigde Staten is uit een onlangs gehouden enquete gebleken dat 41 procent van de mannen nu een baard of snor draagt— onder anderen bekendheden als Cary Grant, Lou Ferrigno en Kris Kristofferson.

En barbiers hebben inderdaad ondervonden dat steeds meer mannen hun baard laten staan om de dagelijkse scheerroutine te ontlopen. En dan vooral zij die een gevoelige huid hebben.

Maar dat is niet de enige reden. Gelaatshaar kan ook dienen als camouflage voor littekens en zwakke gelaatstrekken. Mannen met een kalend hoofd ondervinden daarnaast dat een baard dit haarverlies compenseert. Jonge "executives" groeien een baard om een meer serieuze, verantwoordelijke impressie te geven.

Wie nu er wel voor voelt een baard te groeien, kan daar het best mee wachten tot de vakantie- tijd. Want wie loopt er nu graag die eerste paar dagen als een vagebond rond ? Begin dan met twee dagen voor de vakantie niet te scheren. Tegen de tijd dat je weer gaat werken zie je er dan uit als iemand die voorspoedige plannen heeft voor het *kweken* van een baard, en niet alsof je de laatste wegwerp- scheermesjes per ongeluk weggegooid had.

Mannen met dik, krullerig haar hebben in het begin het probleem dat de stoppels, als ze wat langer worden, ingroeien. Dit kan voorkomen worden door het dagelijks borstelen met een tandenborstel, met kleine, ronddraaiende bewegingen.

Eenmaal gestart, moet de baard de tijd gegeven worden zich goed te ontwikkelen— dat kan twee weken tot een maand in beslag nemen. Laat het maar eerst lekker groeien, voordat er en bepaalde vorm aan ingebracht wordt.

De afmetingen varieren uiteraard van man tot man en hangen nauw samen met de structuur van het gezicht. Bij een rond, vol gezicht, moeten de bakkebaarden zo kort mogelijk gehouden worden. Van de andere kant past bij een lang, smal gezicht beter een baard die aan de kanten vol en bij de kin wat korter is. In geval van complete kaalheid staat waarschijnlijk een gedeeltelijke baard beter en wie uitstekende kaken heeft doet er misschien beter aan alleen een snor te cultiveren.

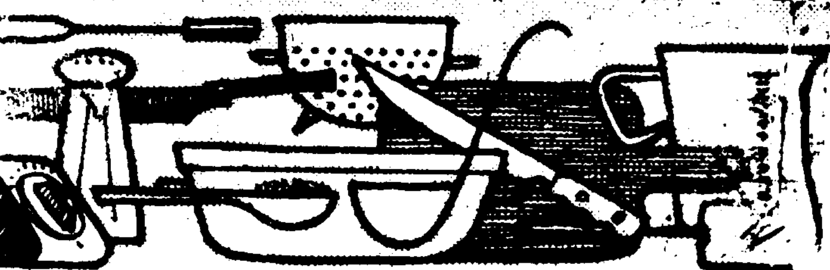
Maar denk niet dat met het laten staan van een baard direkt inhoudt dat daar de verzorging ophoudt. Aangenomen, je hoeft dan niet elke dag je hele gezicht te scheren, maar wel zo nu en dan met een kleine schaar bijknippen om het in model te houden. Ook moet langs de boven- en onderlijnen bijgescheerd worden om "verdwaalde haartjes" te elimineren.

Bovendien is het aan te raden bij elk bad de baard te wassen met shampoo en na te behandelen met een conditioner. Daar zijn de normale haar- produkten voor te gebruiken, maar wie erop staat zal het uiteraard ook lukken om heus- echte baard- verzorgings- artikelen te vinden. Als je echt met een mooie, glanzende baard voor de dag wil komen, kun het het zelfs borstelen of föhnen.

De mate van het bijknippen hangt af van de haarsoort, en de gewenste lengte, maar zo'n twee keer per week tot twee keer per maand is meestal wel genoeg om het in model te houden. Een kleine, scherpe schaar is goed te gebruiken, hoewel menige man opteert voor een elektrische baardtrimmer of tondeuse.

En dan nog dit: als mocht blijken dat je baard een andere kleur uitvalt dan de manen op je hoofd, dan kun je of genieten van deze afwisseling, of de een verven in dezelfde kleur als de andere.

(Bovenstaand artikel is overgenomen uit Elan, modebijlage van de Miami Herald)

Kaserol di kolo ku batata

Fòrnu: 350
Tempu: 30 minüt
Pa: 6 persona

Mester di:

2	kuchara di manteka òf margarine
1/2	siboyo, kòrtá chikí
2	kuchara di sèldu merikano, kòrtá chikí
1	bleki di krema di "mushroom", no diluí
3/4	kup di lechi
1/2	kup di keshi raspá
	salu na smak
3	batata grandi, herebé i kortá na slais
1 1/2	kup di kolo, islais fini, pasá den awa herebé
2	kuchara di manteka òf margarine dirtí.

Moda di prepará:
1. Hasa e siboyo i e sèldu den e manteka òf margarine.
2. Brua e krema ku e lechi. Agregá e keshi raspá poko poko, tambe e salu.
3. Hunta un forma ku por bai mesa i pone mitar di e batata aden. Stroi mitar di e kolo riba dje i basha mitar di e sous di "mushroom" ku keshi ariba. Tapa esaki ku otro mitar di e ingredientenan, basha e manteka dirtí riba e batata i hinka e kaserol na fòrnu, durante e tempu indiká.

Israel, Egypte, de Internationale wapenhandel spinnen er garen bij

Buitenwereld heeft oorlog tussen Irak en Iran nodig

Geen oorlog heeft in de recente geschiedenis zo'n merkwaardige rol gespeeld als die tussen Iran en Irak. Na vier jaar strijd dringt zich een cynische vraag op: is het misschien zo dat deze oorlog voor de direct en indirect betrokkenen alleen maar voordeel heeft gebracht? Alleen de gedachte aan het grote aantal doden en het menselijke leed dat daarmee in tienduizenden gezinnen is aangericht weerhoudt ons van een al te vlot 'ja'. Maar toch.

Begonnen als een lokaal conflict zo schrijft Jan Hendrik Bakker, in de Haagsche Courant, tussen twee staten die in minachting voor de mensenrechten niet veel voor elkaar onderdeden, is de oorlog nu geworden tot een constante in het Midden-Oosten, en blijvend gegeven, zoals het Arabisch-Israëlisch conflict. Die ontwikkeling heeft zijn uitwerking dan ook niet gemist. In de Arabische wereld is zich een politieke hergroepering aan het voltrekken, die nog van grote invloed kan blijken te zijn.

Aan het begin van de oorlog was Irak een land dat door Israël tot de radicaalste tegenstanders werd gerekend. Samen met Syrië, Zuid-Jemen en Libië had het zich verenigd in het zogeheten Standvastigheidsfront, een groep die zich fel keerde tegen Egypte en Camp David, sterk anti-Westers was zeer vatbaar voor liefkozingen uit Moskou. Vier jaar later is Irak terug in het centrum van de Arabische wereld. De as Bagdad- Amman-Cairo is de spil van de Arabische politiek geworden. De aanvankelijk niet zo hoog aangeslagen Saddam Hoessein heeft zich van plaatselijk potentaat ontwikkeld tot een volwassen leider van formaat. Sinds hij in 1982 het verzet uit zijn eigen Ba'ath-partij wist te liquideren, heeft Saddam kans gezien de betrekkingen met het westen aanzienlijk te verbeteren, zonder Moskou daarbij op de tenen te trappen.

VUIL KARWEITJE

Internationaal gezien is Irak sterk gestegen in aanzien. Tendele omdat de buitenwereld ten opzichte van Irak geleid wordt door een schuldgevoel: Bagdad knapt voor de internationale gemeenschap een wel heel vuil karweitje op. Saddam zelf voelt dat perfect aan en wordt dan ook niet moe de Arabische broederlanden daaraan te herinneren. Dat is de reden waarschijnlijk waarom de buitenwereld de berichten over het gebruik door Irak van chemische wapens aan het front destijds zo makkelijk door de vingers heeft gezien. Irak verkeert niet langer in het isolement van voor de oorlog. De politieke en economische voordelen zijn navenant. Maar ook Iran doet zijn voordeel met de oorlog, al ligt dat in een heel andere sfeer. Dank zij de oorlog heeft de fundamentalistische revolutie haar neerslag gehad in de Iraanse samenleving. Het is maar de vraag of zij zonder deze niet aan interne tegenstellingen ten onder zou zijn gegaan. Iran kan de vrede nu in elk geval niet gebruiken. Straks na Khomeiny's dood wellicht. Elders in het Midden-Oosten zijn het met name Egypte en Israël, die van de oorlog hebben geprofiteerd. De dreiging uit het oosten heeft bij de Arabieren het besef gewekt dat het conflict met Israël niet het enige is. Egypte kon zich daardoor ontdoen van de 'schandvlek' Camp David en begint nu langzaam zijn leiderspositie binnen de Arabische wereld te heroveren. Het profijt dat Israël uit de Golfoorlog heeft gewonnen is nog duidelijker. Was die oorlog er niet geweest, dan zou zijn kruistocht tegen de PLO in Libanon een heel wat riskantere onderneming zijn geweest.

WAPENHANDEL

En dan is natuurlijk de internationale wapenhandel. Die heeft al miljarden verdiend aan de oorlog. Frankrijk (Irak), Israël (Iran), Noord-Korea (Iran), Verenigde Staten (Iran en Irak) en de Sovjet-Unie (Irak) hebben daarvan het leeuwedeel binnen gehaald. Maar ook een kleintje als België pikt zijn graantje mee. Het wachten is nu op het einde van de oorlog. Wanneer beide landen hun defensie en infrastructuur weer op peil zullen gaan brengen. Een enorme markt komt dan open te liggen en er hoeft niet langer meer in het schemerduister van de illegaliteit geopereerd te worden. Alletwee te vriend houden dus, is het devies. Ook voor de oliehandel is de oorlog van grote betekenis geweest. Enerzijds heeft de strijd in de Golf de prijzen nog enigzins op peil gehouden, anderzijds echter is niet gebeurd waarvoor werd gevreesd: een derde oliecrisis. Iran werd gedwongen zijn olie tegen lage prijzen te dumpen, zodat de olieprijs niet opnieuw explodeerde. Bovendien heeft de onzekere situatie in de Golf bij de olie-afnemers het inzicht versneld doen postvatten dat het Westen zich uit de afhankelijkheid van Golfolie diende los te maken. Tenslotte de grote mogendheden. Zowel Washington als Moskou hebben niet de kans gekregen hun ideologische strijd over te planten op het conflict tussen Iran en Irak, zoals in Libanon en Afghanistan gebeurde. Amerikanen en Russen krijgen in Iran geen voet meer aan de grond. Resteert alleen Irak, maar zoals al eerder geconstateerd, Bagdad heeft handig gebruik weten te maken van zijn kans en zijn ziel aan geen van beide wereldmachten verkocht. Die dingen nog steeds naar zijn gunst. Veel meer dan een opsomming in vogelvlucht kan het bovenstaande niet zijn, maar het is voldoende om het angstige vermoeden te doen rijzen dat de buitenwereld op dit moment meer belang heeft bij een voortduren van de oorlog — mits de status-quo blijft bewaard — dan aan een snelle beëindiging van dit wrede bloedvergieten.

Tot zover Jan Hendrik Bakker in de Haagsche Courant.

.....slachtoffers volkerenmoord.....

Een overwinning voor de diplomatie

Hongkong-akkoord is gunstig voor China en Groot Brittannië

LONDEN — De overeenkomst over de teruggave van Hongkong aan China, die in Peking is ondertekend, wordt beschouwd als een overwinning van de Britse diplomatie, een opwaardering van Pekings image en een waarschuwing voor Taiwan. Het akkoord is het beste wat voor Groot- Brittannië te halen was, bewijst dat China op internationaal terrein „zijn mannetje staat" en geldt als werkmodel voor een hereniging van China en Taiwan.

Een en ander is de mening van de meeste Westerse deskundigen. Zij zeggen dat China er duidelijk belang bij heeft aan te tonen dat kapitalisme en communisme naast elkaar kunnen bestaan. Het communistische bewind hoopt namelijk nog altijd de achttien miljoen Taiwanezen voor zich te winnen. Volgens Alan Bridges, hoofd van de afdeling Verre Oosten van het Britse koninklijke instituut voor internationale zaken, willen de Chinezen een belangrijke rol spelen in Azië en de Pacific. „Hongkong wordt hun etalage. Ze willen laten zien dat ze het vertrouwen waard zijn".

THATCHER
...Falklands en Gibraltar nog...

De geslaagde onderhandelingen over de overdracht van Hongkong in 1997 kunnen consequenties hebben voor het conflict inzake twee andere Britse overzeese gebieden, de Falkland- eilanden en Gibraltar. De kans dat het Hongkong- succes op het conto van de Britse premier, Margaret Thatcher, zal worden geschreven zou haar kunnen bewegen tot meer inschikkelijkheid. Britse regerings-functionarissen ontkennen iedere overeenkomst tussen enerzijds Hongkong en aan de andere kant de Falklands en Gibraltar, die volgens hen ook nog eens volledig los van elkaar moeten worden gezien.

Officieus heet het dat er vooruitgang zit in het geheime overleg met Spanje over Gibraltar, de rots aan de toegang tot de Middellandse Zee die sinds 1713 Brits gebied is. Maar daarentegen zou de kwestie van de soevereiniteit over de Falklands, waarop Argentinië aanspraken maakt, nog verre van opgelost zijn.

De Argentijnse president, Raul Alfonsin, suggereerde onlangs het sluiten van een kortlopende pacht-overeenkomst, zoals Londen Hongkong voor 99 jaar pachtte. Maar in Londen wilde niemand hiervan horen, met de mededeling dat Groot-Brittannië weigert de soevereiniteit over de Falklands op te geven.

Westerse diplomaten zeggen dat de Britten veel meer uit de onderhandelingen over Hongkong hebben gesleept dan allerwege was verwacht. „Ze stonden bepaald niet sterk", aldus een Westerse diplomaat. „Een overwinning voor de diplomatie. Geen kanonneerboten, geen politici die dreigementen uiten, maar doodgewone traditionele stille diplomatie".

Op grond van de pacht-overeenkomst moest Londen in 1997 de zogeheten New Territories, die verreweg het grootste deel van Hongkong beslaan, afstaan. Aangezien het inzag dat het resterende gebied, dat wel voor eeuwig aan Groot-Brittannië was afgestaan, op zichzelf geen levenskansen had, begonnen twee jaar geleden de onderhandelingen. Londen wilde garanties voor de levenswijze van de 5,3 miljoen inwoners van Hongkong na 1997.

China ging verder dan was verwacht en beloofde het kapitalistische systeem gedurende 50 jaar na 1997 voort te zetten. De overeenkomst komt op een gelegen tijdstip voor de regering-Thatcher, die zit met een mijnwerkers-staking van ruim een halfjaar. Maar ook voor Deng Xiaoping die het akkoord als een cadeau kan aanbieden aan de bevolking, omdat de volksrepubliek haar 35ste verjaardag vierde. Het vroeg heel wat moed van hem concessies te doen en met het voortzetten van het kapitalistische systeem in Hongkong neemt hij een risico, zo zeggen waarnemers. Maar het is onderdeel van zijn strategie om China te hervormen en het winstmotief in zijn land te verspreiden teneinde de industriële produktie te vergroten. Het handhaven van kapitalisme en communisme naast elkaar tot in de 21ste eeuw was van belang vanwege de gewenste hereniging met Taiwan. De nationalistische regering op Taiwan vertrouwt Peking evenwel voor geen cent, en wijst op de inlijving van Tibet in 1950. Volgens Bridges heeft Peking de onderhandelingen gevoerd met in het achterhoofd de hereniging met Taiwan.

Deng, zo zegt hij, keek verder vooruit, verder dan de huidige generatie Taiwanezen van wie de meesten na de communistische overwinning op het vasteland in 1949 naar Taiwan vluchtten en daar een eigen staat opbouwden. Deng denkt dat de Taiwanezen die op het eiland zijn geboren minder vijandig tegenover Peking staan en meer voelen voor hereniging met het vasteland.

Bridges denkt dat China ook nog eens de andere Aziatische landen met een grote Chinese bevolking zoals Malaysia, Singapore en Indonesië, wilde geruststellen in verband met een eventueel te verwachten stroom van vluchtelingen uit Hongkong. Er valt kennelijk wel een kleine uittocht te verwachten, vooral van rijke Chinezen en van intellectuelen. „Chinezen hebben een verbazingwekkend goed aanpassingsvermogen. Zo van „we zien wel en we maken er wel wat van", zo drukt een Aziatische diplomaat het uit. In Londen is de bereidheid om vele Chinezen uit Hongkong op te vangen gering. „1.800 Falklanders, nou ja, 30.000 mensen uit Gibraltar als het moet. Zij zijn Brit", zegt een lid van Thatchers Conservatieve partij, „maar vijf miljoen Chinezen uit Hongkong kunnen we zeker niet hebben".

Felle Westduitse reacties op Andreotti's uitspraken

Italië legt in Bonn een zenuw bloot

Bonn — „Niemand heeft het recht het woord pan-Germanisme te gebruiken met betrekking tot de Bondsrepubliek. Het is een belediging voor de Duitsers". Aldus de Westduitse minister van buitenlandse zaken Hans-Dietrich Genscher.

Als gastspreker op een communistische partijbijeenkomst in Rome had minister van buitenlandse zaken Andreotti een vraag over Honeckers 'uitgestelde' bezoek aan Bonn beantwoord met de woorden: „Iedereen is natuurlijk voor goede betrekkingen tussen de twee Duitslanden maar we moeten niet overdrijven: het pan-Germanisme is voorbij, er zijn twee Duitse staten en dat moeten er twee blijven. Een beetje voorzichtigheid met het pan-Germanisme kan trouwens nooit kwaad. Het veranderen van de huidige Europese grenzen is veel riskanter dan het gevaar een kernoorlog." In alle vroegte, moest de Italiaanse ambassadeur voor de tweede keer op het matje komen bij minister Genscher om een officieel protest in ontvangst te nemen. Genscher, die op een FDP- bijeenkomst in Saarbrücken fel van leer trok tegen zijn Italiaanse collega, wil echter geen verdere maatregelen nemen, nu de Italiaanse premier Craxi een verontschuldigende brief heeft geschreven aan bondskanselier Kohl. Toch zijn de opmerkingen van Andreotti, die een blootliggende zenuw hebben geraakt in de Bondsrepubliek, niet door alle politici verontwaardigd van de hand gewezen. SPD-buitenlandspecialist Ehmke was van mening dat Andreotti de moed heeft gehad om eerlijk en openlijk te zeggen wat de andere Westerse bondgenoten in werkelijkheid alleen maar dènken over de Duitse, deling. De verontwaardigde reacties in Bonn richten zich vooral tegen de term pan-Germanisme, een term die veelvuldig werd gebruikt in de nazi-tijd. Het is onaanvaardbaar", aldus Genscher, „dat onze jeugd te maken krijgt met verdachtmakingen die ze op geen enkele manier hebben verdiend".

DEMONSTRATIE

In Rome publiceerde het ministerie van buitenlandse zaken een verwarde verklaring waarin Andreotti's verwijzing naar het pan-Germanisme in verband werd gebracht met een recente demonstratie in het Oostenrijkse Innsbruck die in Italië opzien baarde omdat er Duits sprekende Noorditalianen demonstreerden voor Duitse eenheid. Voor het overige echter bleef Andreotti op zijn standpunt staan. Tegen correspondenten zij hij: „Ostpolitik heeft nooit betekend dat men Duitsland wil herenigen". En vanuit Saoedi-Arabië waar hij op bezoek was, zei de minister voor de Italiaanse radio: „Onze betrekkingen met de twee (Duitse) staten respecteren wij allebei". Afstand nemend van recente suggesties uit Washington over de afspraken van Jalta uit 1945 zij hij : „Het laatste wat men in onze gevaarlijke tijd moet doen is grenzen veranderen. Trouwens", zo voegde hij er aan toe, „hetzelfde heb ik pas nog gezegd in een bijeenkomst van ministers van buitenlandse zaken van de EEG en niemand reageerde". In Italië zelf wordt Andreotti verweten dat hij door met bezwaren tegen de Duitse hereniging te komen juist het revanchisme versterkt dat hij wil bestrijden.

Tot zover Bert Tigchelaar en Rudy Simons in de Haagsche Courant.

ANDREOTTI
MIN. ITALIE
...niet overdrijven...

De man van 6 november

Gromyko naar president Reagan — er is moeilijk een duidelijker aanwijzing te vinden voor diens overtuiging dat hij met vlag en wimpel zal worden herkozen. Zou daarover immers ook maar enige aarzeling bestaan, dan zou de president niet bereid zijn om Ruslands minister van buitenlandse zaken te ontvangen. Omgekeerd geldt het precies zo: de Sovjet-bewindsman rekent er blijkbaar eveneens op dat deze zittende president terugkeert in het Witte Huis. Waarom zou hij met Reagan confereren als niet ook hij de verwachting had dat deze president de komende vier jaar aan het bewind zal zijn? Onder deze omstandigheden vinden de Russen het kennelijk gewenst te onderzoeken wat zij de komende vier jaar van het Amerikaanse buitenlandse beleid hebben te verwachten.

Moet er met verandering rekening worden gehouden? Het eenvoudigste antwoord zou zijn dat Reagan dezelfde blijft en dat derhalve geen koerswijzigingen zijn te verwachten. Toch hoeft dat niet het geval te zijn. De meeste presidenten zullen er van uitgaan dat zij een redelijke kans hebben om een periode van twee maal vier jaar vol te maken, maar daar moet wel voor gewerkt worden. Dat nu gebeurt voornamelijk in de eerste vier jaar — bij de Amerikaanse bevolking moet zoveel vertrouwen worden gewekt, dat zij kan besluiten het mandaat van de president met vier jaar te verlengen. Ook de buitenlandse politiek speelt daarbij een rol: heeft met dit beleid niet tot het Amerikaanse zelfbewustzijn bijgedragen? Zonder de minste twijfel is het antwoord ja.

Op dit punt kan de vraag buiten beschouwing blijven of er bij dit beleid van Reagan — gericht op de Amerikaanse burgers — niet vooral van retoriek sprake was: het gaat namelijk om de indruk die de verwoording van deze politiek op de Amerikaanse publieke opinie maakt. Die indruk is buiten kijf: de gemiddelde Amerikaan voelt zich inderdaad in zijn nationale trots gesterkt. De president stelde zich in het bijzonder tegenover Rusland op als een man die geen millimeter zou wijken en die op het stuk van defensie voor die maatregelen zorgde, die de Russen aan het denken zetten. Hij sloot 'het venster van de kwetsbaarheid' — om een uitdrukking uit het defensie-politieke jargon van de Verenigde Staten te gebruiken. En dat was voor menige Amerikaan, vooral na de bittere ervaringen van Vietnam — ondergaan als nederlaag tegen de communistische wereld — een sterkende ervaring.

Reagan kan daarvan in zijn tweede periode de vruchten plukken. Voor hem is het denken aan een herverkiezing niet langer nodig en dat houdt dan tevens in dat hij zich jegens zijn eigen partij onafhankelijker kan opstellen, in het bijzonder tegenover de conservatieve vleugel. De conservatieven in de Republikeinse Partij hebben hem vanaf de eerste dag van zijn bewind onder druk gezet en menigmaal ook hebben ze hem laten weten dat hij niet ver genoeg ging. In de tweede periode zal die zorg van hem zijn afgenomen: hij hoeft geen rekening meer te houden met herverkiezing en is daardoor onkwestbaar geworden voor de partijmachine. Mogelijk komt een ander element in zijn overwegingen naar voren: enige zorg over het oordeel van de geschiedenis.

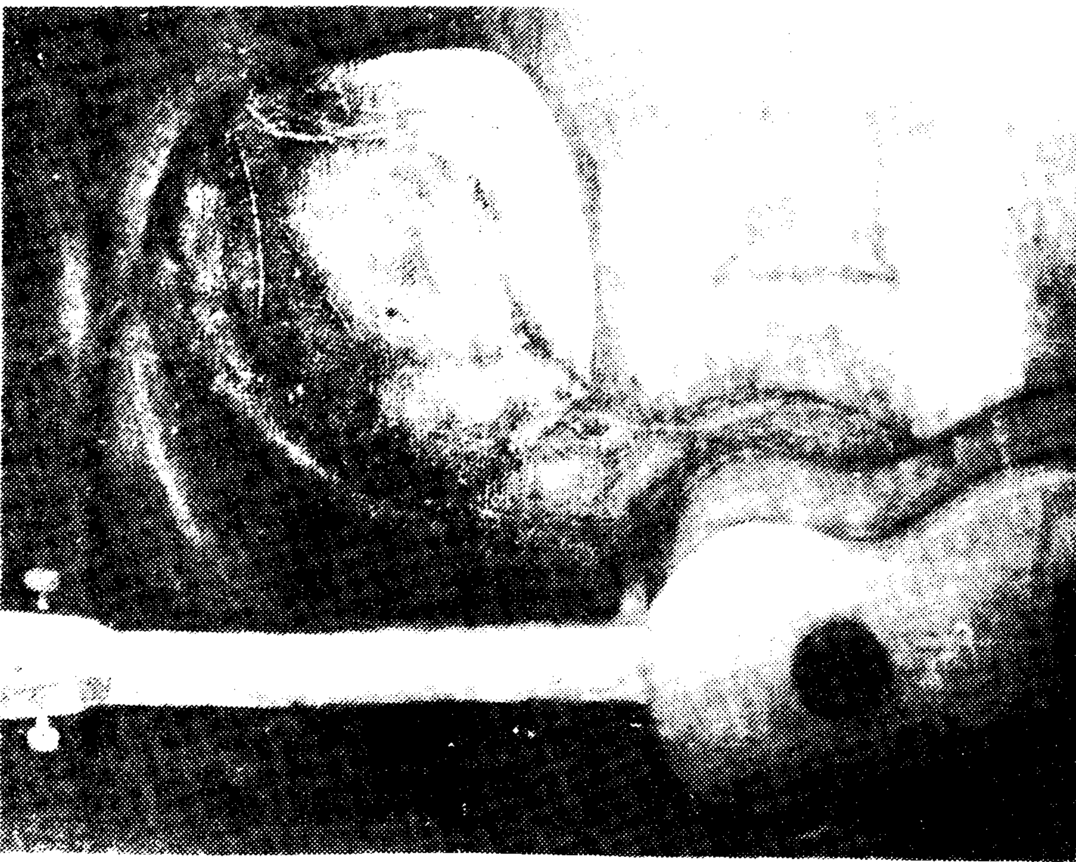
Dat klink overdreven, maar het gaat hier om een overweging, die kennelijk eigen is aan mensen op de hoogste posten van een grote mogendheid. Niemand van hen wil eindigen met de reputatie dat hij of zij een oorlogszuchtige figuur is geweest, die de wereld aan de rand van de afgrond heeft gebracht. De afgelopen jaren was dat in het bijzonder met Brezjnev duidelijk: deze Russische leider verlangde hartstochtelijk naar een topconferentie om de geschiedenis te kunnen ingaan als de grote vredestichter onder de na-oorlogse Russische leider. Dit verlangen speelde zelfs een rol in de befaamde boswandeling van de beide Geneefse onderhandelaars: de Amerikaan Paul Nitze speculeerde er op om tot enige vaste afspraken te komen. Reagan wees de afgelopen jaren een topconferentie niet af, maar verbond daaraan zoveel voorwaarden dat er in de praktijk niets van terecht kwam.

Hij ging er blijkbaar van uit dat een topconferentie met de Russen een riskante aangelegenheid was, die vooral zijn reputatie in het binnenland zou kunnen schaden. Men zou hem immers dubbelhartigheid kunnen verwijten: de man die zaken doet met de zelfde communisten die hij zegt te verfoeien. Als hij voor de tweede maal wordt gekozen, hoeft hij zich van een dergelijk verwijt niets meer aan te trekken. En dat kan betekenen dat zijn buitenlandse politiek in het bijzonder tegenover Rusland enige mildere trekken aanneemt dan in de eerste vier jaar het geval was. Vermoedelijk zal Gromyko nu vooral willen sonderen hoe het er met de nieuwe Reagan — de man van na de zesde november, de datum van de presidentsverkiezing — voorstaat. Het begin van een nieuwe ontspanning of liever: van 'verminderde spanning'?

Dit commentaar van hoofdredacteur De Kok verscheen in de Haagsche Courant.

Kopje kleiner gemaakt

NEW YORK — Met nijvere hand zijn arbeiders bezig op het dak van Empire State Building in New York. Dit is het op twee na hoogste gebouw van de wereld en torent 448.50 meter hoog boven Fifth Avenue in Manhattan uit. Als het karwei klaar is hebben zij het gebouw een kopje kleiner gemaakt en moet het 5.50 meter zijn gekrompen. Het project bestaat eruit dat men de 17.50 meter hoge stalen mast weghaalt en de antennes welke toebehoren aan een omroepstation dat is verhuisd naar het World Trade Center. Daarna wordt er een andere antenne op geplaatst waarmee Empire State Building de 443 meter haalt.

IN HET KADER van culturele uitwisseling tussen de betrokken landen valt Wilson Garcia de eer te beurt een expositie van een aantal van zijn schilderijen te mogen verzorgen in Sto Domingo. De expositie is te bezichtigen in galerij ARAWAK, in het oude gedeelte van de stad tegenover de kathedraal. De opening ervan vindt plaats op donderdag 11 oktober om acht uur 's avonds. De expositie zelf was aanleiding voor een gesprek met de schilder.

Garcia is van huis uit onderwijzer. Hij volgde daartoe een opleiding in Nederland, en eigenlijk wilde hij het liefst doorstuderen na zijn examen. Dat zou een kunstzinnige vervolg-opleiding moeten zijn omdat de intellectuele opleiding die hij inmiddels voltooid had, hem als niet-boeiende voorkwam. Hij kreeg echter geen toestemming van regeringswege. Daarom keerde hij terug naar Curaçao en legde zich toe op handvaardigheid en tekenen. Daarbij bemerkte hij, dat hij met schilderen een dimensie extra kon geven aan datgene waartoe hij zichzelf in staat achtte. Onder leiding van Schasfoort, Van Hees en Dieleman (in de jaren zeventig en tekendocenten aan het RC, MIL en PSC) kreeg het talent een eerste kans zich te ontbolsteren. Toch ontstond er al snel een probleem: bij schilderen 'onder leiding van' loopt iemand gemakkelijk kans 'vast' te geraken. Dat overkwam Garcia dan ook, en hij ging te rade bij zijn leermeesters. "Wat moet ik doen om uit de impasse te komen?", was zijn vraag aan hen. Het antwoord van Dieleman sprak hem het meeste aan; die zei: „Gooi de boel helemaal om: denk niet aan wat je gedaan hebt; je ziet vanzelf wel waar je terecht komt."

INSPIRATIE

Het zwaar decoratieve in zijn werk, dat bij postzegel- en affiches-ontwerpen nog wel gerechtvaardigd kan worden, verdween helemaal. Garcia schilderde stillevens en dat deed hij om bepaalde vormen te stileren; daarin kwam de mens-vorm naar voren.

Bij Ria Houwen oefende hij zich in het meer oog krijgen voor vormen en in het schilderen naar model. Langzamerhand werd de tijd rijp voor het eerste, echt eigene, enigszins anekdotisch getinte schilderij Vrouw/knoekhuis/gitaar.

In april 1978 houdt Garcia voor de grap — en dan ook nog op verzoek — zijn eerste expositietje; meer door toeval dan omdat hij het zelf wilde verkoopt hij ook nog van zijn eerste werken. Het gevolg daarvan is dat er daardoor dus ook 'van buitenaf' erkenning is van zijn werk. Tegelijk met die erkenning dringt zich de vraag op waarom hij eigenlijk schildert. Voor Garcia komt echter met de vraag ook het antwoord: een mens moet zich kunnen uiten; iedereen moet dat kunnen doen, het is een levensvoorwaarde. Al groeiend leert iedereen voor zichzelf op welke manier hij of zij dat het beste kan.

Voor hem, Garcia dus, is dat schilderen. Dat heeft te maken met zijn levensritme. Zoekend naar zijn juiste manier van schilderen, vallen voor hem dingen weg, komen andere zaken daarvoor in de plaats, beperkt hij zich en verruimt hij zich in zijn beperking. En zo ervaart Garcia zich als een schakel in een groter geheel die het cyclische in het leven nu eenmaal van node heeft. Een ander — aldus Garcia — zou in feite een door mij gedane aanzet kunnen of moeten afmaken.

Inspiratie is daarom ook geen enkel probleem. Er is zoveel en Garcia zelf wil zoveel, dat het probleem van de inspiratie als zodanig pas verschijnt, als er vorm aan gegeven moet worden; of als je niet kunt besluiten welke keuze je zult maken; of als de veelheid van ideeën met elkaar in tegenspraak kan zijn. Geen inspiratie — de verzuchting van velen — is bij hem vaak terug te voeren tot nog niet precies weten op welke manier hij vorm zal geven aan zijn ideeën.

HOUDEN VAN...

De mens staat bij Garcia centraal. Hij is daar vol van. In de schepping acht hij de mens dan ook belangrijk genoeg om er constant zijn aandacht op te richten. Een mens kan de boel overzien; hij kan ingrijpen in de gang van zaken; hij kan zorgen voor zichzelf, voor anderen en voor wat al niet. Daarom ook schildert Garcia geen landschappen: de mens zou er te groot in worden! Die mens — zo zegt Garcia — kan wel struikelen, maar het is vooral het goede dat hij wil doen. Daarom schildert hij dan ook de goede dingen van de mensen; verkeerde zaken krijgen toch al aandacht genoeg.

Bij zijn schilderen is liefde — al klinkt dat dan misschien wat pathetisch — de basis: je moet kunnen "houden van..." 'Houden van' is een zijnsvorm; de puntjes mag moet men niet invullen. Toegepast op het schilderij 'Vrouw met hibiscus' is 'houden van...' in de bloem, de ogen, het gezicht, de stand van de handen, de kleur van het schilderij: alles sámen en alles apárt moet de idee 'houden van...' weerspiegelen.

Als mensen zo veelvuldig voorkomen op Garcia's schilderijen, dan is dat schilderen in elk geval een vorm van realisme. Daarnaast is er het verhaal (bij voorbeeld: gezicht, handen, bloem, kleur), maar er is vooral de mystiek, dat wezenlijke, maar o-zo-ongrijpbare, de idee, de kracht die ons allen bindt en die alleen te ervaren is in de aanschouwing van het geschilderde; alleen op die manier kan volgens Garcia de wezenlijke bedoeling van zijn denken/voelen beleven tot uitdrukking én ervaring gebracht worden. Garcia wil zo schilderen dat het geschilderde

de kijker blijft volgen: een stukje werkelijkheid dat eigenlijk al vanouds bekend is.

Sprekend over grote meesters die steeds opnieuw voorbeeld zijn, komt in eerste instantie Gauguin ter sprake en dan niet vanwege de vorm, maar vanwege de idee: de macht van de rust, de macht van het onafwendbare, de macht van de schoonheid, van de geladenheid. Daarnaast is het Rembrandt die Garcia tot studie dwingt: wat doet hij met kleur, met licht, en vooral op wat voor manier laat hij het oog van de kijker functioneren, door hem onvolmaaktheden te laten ontdekken of het wonder van de variëteit van éénzelfde kleur.

MEDITEREN

„Schilderen — zo zegt Garcia — is jezelf leren kennen, is mediteren over wat waar is en wat goed, is mediteren over wat je aan het doen bent, over wat je deed, over de toekomst. Daarom zijn de ogen van de mensen op mijn schilderijen gesloten; ik kijk in de spiegel van mezelf: waarom doe ik wat ik doe juist op deze manier? Ik heb wel eens geprobeerd mensen te schilderen met de ogen open. Later verfde ik die dan toch maar weer dicht. Ik ben nog niet zo ver. Misschien komt dat nog. Maar hoe het ook zij, zoals die handen zich strekken naar het gezicht met de geloken ogen (zie afbeelding SP), zo zou ik wel willen blijven zijn, vervuld van dankbaarheid om wat door mijn handen tot stand mocht komen."

Het lijkt me dat de schilderijen van Garcia zeer de moeite waard zijn en dat ze een weerslag zijn van algemeen menselijke en dientengevolge herkenbare ervaring, en als visitekaartje een erg goede keus.

SYBREN PAUL

Amigoe puzzel

DEN KLAS

K	X	Y	A	N	N	D	X	V	F	L	S	P	L
O	A	V	W	S	V	T	I	E	R	K	L	A	A
P	L	R	N	F	E	R	K	S	I	O	F	G	K
I	S	M	Γ	S	C	M	Q	B	G	M	K	I	N
A	J	H	A	O	A	Q	I	F	L	A	S	N	F
X	Γ	R	R	E	N	I	O	Z	H	E	J	A	L
J	F	N	S	B	A	U	M	G	M	H	I	W	C
J	J	T	I	E	T	N	A	N	O	S	N	O	K
F	R	O	P	P	A	C	F	A	P	P	Q	S	N
O	Q	S	B	S	S	T	B	A	T	O	D	H	L
W	D	H	I	O	E	A	S	F	U	T	S	A	I
R	T	H	S	F	L	E	K	M	G	L	K	X	W
K	N	K	N	I	R	G	M	A	C	O	P	E	N
J	X	F	S	X	Y	A	F	F	V	T	G	N	S

FLEK, FOUT, FRASE, GLOBO, KARTON, KOMA, KONSONANTE, KOPIA, KREIT, LAK, LEI, LESA, MAESTRO, MESA, PAGINA, PASER, PEN, PINTA, POTLOT, SIFRA; SILABA, SKIBI, SKREF, STUF, VOKAL,

UIT HET grote aantal inzendingen van deze Amigoe-puzzel van twee weken geleden is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Leonard Domacassé
Kaya Hulanda 33
Bonaire

Zijn prijs zal hem worden opgestuurd.

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 19 oktober 1984 en duidelijk op de enveloppe vermelden: AMIGOE-PUZZEL. Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossing

N			W	G				A							K
	O			I			A							E	
		O		J	M	P							E		
			T	S								S	B		
														O	
													M	O	K
															N
															U
															E
S	C	H	A	P	E	N							J	E	T
			Z		D							V			
				U								L	U		
			I		S				D	O	E	S	A	U	
		F						W	E	I	D	E		M	R
												I			B
												M			

Na 1976 pa promé biaha nos a tin un International Drama Festival aki na Aruba. E tempo ei mundu teatral a aploudí e inisiativa aki ku ya ta bai pa di su di kuater biaha!

Na promé festival a partisipá 4 pais i awó despues di 8 aña e kantidat di paisnan a bira 10. Manera ta konosí e festivalnan aki ta ser tení kada dos aña. I si nos ripará na e kantidat di grupo ku ta partisipá nos por bisa ku kuantitativamente e festival a krese! Ma kualitativamente esei ta e kaso? Pa nos kontestá e pregunta aki debidamente nos lo bai analisá e vereducto di hurado di e promé festival. Den nan veredikto nan ta pone preguntanan esensial:

- Festival mester ta uno pa kompetí?
- Ki hurado por hasi pa stimulá teatro amateur?
- Kiko ta teatro en general?

Den espasio limitá ku nos tin na nos disposishon nos lo purba kontestá e pregunta aki ku a ser lansá pa e hurado di 1976 ku tabata konsistí di:

Jan Kassies, di Hulanda presidente i komo miembronan di hurado nos tabatin Noel Vaz, Harcourt Nichols i Burney Every.

E esensia di un festival di teatro no por ta kompetensia. Esensia mester keda semper e serie di presentashon ku nos ta mira pa varios dia. Esaki ta yuda fomentá un interkambio di idea. Den un festival bo ta mira obra di diferente temátika, deferente aktuashon, direkshonnan interesante den un palabra, bo ta mira kosnan ku ta amplia bo horizonte teatral. Esaki no ta solamente pa personanan envolví profundamente den teatro, ma tambe pa amantenan di e arte aki, komo tambe pa públiko en general. Lástima ta ku den un tempo kortiko di e festival bo tin masha poko tempo pa interkambia idea ku otro. Bo ta hasi esaki, ma no di un manera bon kanalisá!

Nos no mester perde di vista ku teatro no ta komedia so... No ta koi hari so. E ta drama i tragedia tambe. No ta por nada ku nos ta simbolisá teatro ku dos máskara uno ku ta hari i e otro ku ta serio... ku ta yora! Afortunadamente públiko a kuminsá aseptá esaki mas. Ma ainda mayoria di nos hendenan kier bai teatro pa hari. Bida mes ta un tragedia i nan no kier bai un anochi teatro pa atrobe ser konfrontá ku problemanan di bida. Ma hopi biaha nan ta lubida ku no ta tur biaha e obranan serio ta ser presentá di un manera asina pisá ku nos por gosa nan. Pa ilustrá esaki nos por tuma komo ehempel e obranan ku Colombia sa bin ku nan den Festival: La orgía de los 30, El monumento di Empresas de Teléfonos de Bogotá komo La agonía del difunto di e grupo di Barranquilla. Nan tur tabata obranan serio, ma presentá di un manera asina bon ku nan por a duna públiko un anochi di divertishon. I esnan interesá den teatro a siña masha hopi di e obranan aki. Nan tabata kompletamente otro di loke nos tabata kustumbrá di mira aki. I aki ta sinta e valor di e sorto di festivalnan manera nos ta bai haya otro siman!

pa: Ernesto Rosenstand

E pregunta! Ki hasi pa stimulá teatro amateur? Esaki ta uno difisil pa kontestá! Nos no por bisa ku delaster tempo di tur sorto di manera instansianan kultural a purba di stimulá nos teatro amateur pa medio di presentashonnan di gruponan di eksterior, tayer, festival i tog... Teatro amateur no ta prosperá di e tanto manera tabata di spera. Aktualmente tin e mes dos grupo di teatro amateur ku tabatin tempo di e promé festival esta: Mascaruba i Teatro Experimental Arubano. Di e grupo Teatral nos tin hopi tempo sin tende di nan! I pa bida teatral amateur floresé mester bin hopi mas grupo. Kompetensia den teatro, meskos ku den tur otro tereno ta sano i ta stimulá! Un grupo di e delaster tempo ta Teatro Foro, ku ta duna nan presentashon riba kaya i ku nan meta ta konsientisá e pueblo. I siman pasá nos tabatin e debut di Studio 84 ku lo konsentrá nan aktividatnan teatral riba tereno di kabaret! Un otro punto di suma importansia pa teatro ta entusiasmo di personanan pa hunga komedia. Nos por konstata ku e entusiasmo aki den nos hubentut ta masha poko. Masha poko hoben ta berdaderamente interesá pa hunga komedia.

I esaki atrobe ta pa motivo ku for di chikito no a kustumbrá nan ku e arte aki i ora nan bira grandi e tereno aki ta uno desconosí pa nan. I uno ku ta eksigí masha hopi di nan tempo liber! Hopi ta kere ku bo por hunga komedia di awe pa mañan. I masha poko tin e disiplina fuerte ku teatro ta eksigí di bo! Hopi hende ta kere ku komedia ta un presentashon, ma ta net esei no ta asina interesante. Lo fasinante di teatro ta monta un obra i sinti den tur e grupo e preokupashon ku bo tin pa yega na algu bon. I esaki semper ta keda un parto pisá!

Pues desafortunadamente nos mester bisa ku riba desaroyo di teatro amateur a bin masha poko adelanto. Ta un proseso ku no ta haya e debido akogida den nos komunidat. I e delaster pregunta ta uno ku nos por kontestá masha kortiko, ma nos por hasié masha largo tambe. Kiko ta teatro? E biaha aki nos lo opta pa e kontesta kortiko! Teatro ta e pulso di e sosiedat! Anto mayoria di pais e pulso aki ta funsionando masha swak! Na hopi lugá tin diskushonnan fuerte riba e tema aki, pasombra desaroyo ta mustra ku pa e teatro konvenshonal no tin futuro! Na Hulanda por ehempel Conseho di Teatro a proponé pa eliminá varios grupo di teatro konvenshonal. Nan ta di opinion ku teatro lo mester ser presentá den grupo chikito ku tematika saka for di realidat i problematika di pueblo. Esaki si tratro kier keda fungí komo e pulso di e sosiedat. Pasobra manera tabata bai ku gruponan ku tabata hiba teatro un promedio di 50 hende pa presentashon asina no por sigui! Ningun sosiedat por permitié un luho asina.

Na Sur Amerika teatro eksperimental ta moviendo e masa. Esei a keda proba pa varios okashon i atrobe e aña aki e festival di teatro ku a ser tení na Habana, Cuba. E festival aki a sabi di movilisá mas di 170 mil hende! I esei nos ta spera tambe aki na Aruba ku e siman di 8 pa 13 di oktober lo ta un siman den kua públiko masalmente por bai Cas di Cultura pa por gosa di bon komedia.

Na organisadornan di e festival -C.C.A.- nos ta desea nan hopi éksito i na tur e partisipantenan...Toi...Toi! Nos ta spera ku e di kuater International Drama Festival lo ta un fiesta internatìonal no solamente di teatro, ma tambe di amistat. Amistat ku nos mester asina tanto den e temponan turbulento ku umanidat ta pasando aden. Laga nos pa un siman largo pone tur prokupashon un banda i drenta e mundo mágiko di teatro!